

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 460 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Μπλόκο στην κυβερνητική υστερία του Ρατσισμού, Εθνικισμού, Καταστολής
Άμεση κατάργηση της αιματοβαμμένης συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας

Να ξαναπιάσουμε το νήμα των γυναικείων αγώνων

Τα νούμερα...

Τελευταία σε θέματα ισότητας ανδρών και γυναικών ανάμεσα στις 28 χώρες της ΕΕ βρίσκεται η Ελλάδα το 2019 σύμφωνα με ανακοίνωση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας Φύλων (ΓΓΙΦ). Ειδικότερα: Η απασχόληση στις γυναίκες μεταξύ 20-64 ετών είναι μόνο 49%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες είναι στο 70%, με τις συμβάσεις μη πλήρους απασχόλησης για άντρες και γυναίκες να βρίσκονται στο 54% και το 60% αυτών να αφορούν γυναίκες. Στους λεγόμενους «γυναικείους» κλάδους εργάζεται το 23% των γυναικών και το 8% των αντρών. Όμως, στους κλάδους που αφορούν την επιστήμη, την τεχνολογία και τα μαθηματικά εργάζεται μόνο ένα 4% των γυναικών και το 40% των αντρών. Το ποσοστό των γυναικών που ασχολείται με την φροντίδα και την εκπαίδευση μελών της οικογένειας για τουλάχιστον μία ώρα την ημέρα ανέρχεται στο 38%, ενώ το αντίστοιχο των αντρών είναι 20%. Ενώ 85% των γυναικών ασχολούνται με το μαγείρεμα και τις δουλειές του σπιτιού, στους άντρες το ποσοστό αυτό είναι μόνο 16%. Όσον αφορά τα

κέντρα λήψης αποφάσεων η Ελλάδα βρίσκεται στην 27^η θέση. Το ποσοστό των γυναικών στην ελληνική Βουλή ανήλθε το 2018 μόλις στο 19%. Η ΓΓΙΦ δέχτηκε 4.116 τηλεφωνήματα για περιπτώσεις έμφυλης βίας μέσα στο 2018. Σε όλον τον κόσμο όμως η καταπίεση, η εκμετάλλευση και η βία κατά των γυναικών καλά κρατεί.

...η καταπίεση...

Η καταπίεση των γυναικών έχει τις ρίζες της στη γέννηση της ταξικής κοινωνίας. Οι γυναίκες εξελίχθηκαν βαθμιαία σε υπηρέτες του σπιτιού και τροφούς των παιδιών που είτε θα γίνουν αντικείμενα εκμετάλλευσης, είτε οι απόγονοι στους οποίους θα μεταβιβαστεί η ατομική ιδιοκτησία. Η οικογένεια έγινε ο κύριος θεσμός της ταξικής κυριαρχίας. Το κράτος, με τους νόμους και την αστυνομία ενισχύει αυτές τις σχέσεις ενώ η κυρίαρχη ιδεολογία με τη βοήθεια και της θρησκείας φροντίζουν κάθε φορά να πείσουν για το δίκαιο της υποβάθμισης των γυναικών.

Η άμισθη εργασία των γυναικών στο σπίτι απαλλάσσει το κράτος από τις κοινωνικές υπηρεσίες που πρέπει να προ-

σφέρει. Αν οι γυναίκες σταματούσαν να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού, τότε οι μισθοί θα έπρεπε να ανέβουν, ώστε να μπορούν να καλύψουν υπηρεσίες και αγαθά που τώρα καλύπτονται μέσα στην οικογένεια.

...γεννούν αγώνες...

Οι γυναικείοι αγώνες για ισότητα ξεκινούν πολλά χρόνια πριν. Η αρχή του φεμινιστικού κινήματος τοποθετείται στα τέλη του 19^{ου} με αρχές του 20^{ου} αιώνα. Είναι η εποχή που οι γυναίκες παλεύουν για το δικαίωμα της ψήφου, για το δικαίωμα στο συνδικαλισμό και για την ειρήνη. Στη Μ. Βρετανία και στις ΗΠΑ το κίνημα των σουφραζέτων οργανώνει μεγάλες κινητοποιήσεις που αποκτούν πολλές φορές ριζοσπαστικό χαρακτήρα (δέσιμο στα κάγκελα του κοινοβουλίου, απεργία πείνας, φυλακίσεις). Αν και η ηγεσία τους αποτελείται από γυναίκες της αστικής και μικροαστικής τάξης, συμμετέχουν και γυναίκες από την εργατική τάξη. Οι «σουφραζέ-

> συνέχεια στη σελίδα 10

23η Συνδιάσκεψη
ΟΚΔΕ
 Σύνοψη θέσεων
 Πολιτικού Ντοκουμέντου
 σελ. 8-9

Ιρλανδία
 Ιστορική πρωτιά του
 Σιν-Φέιν
 σελ. 12

Ιστορία
 Η εξέγερση των
 κολίγων στο Κιλελέρ
 σελ. 14

Αφιέρωμα
 Η στάση των
 επαναστατών και του
 προλεταριάτου στον
 πόλεμο
 σελ. 15

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίτια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίος, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημονικού μαρξισμού/τρότσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνειδήσής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική – για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΖΗΤΗΜΑ

Το γυναικείο ζήτημα

Συγγραφέας: Λ. Τρότσκι και Αποφάσεις του 11ου και του 13ου Παγκόσμιου Συνεδρίου της 4ης Διεθνούς

Χρονολογία έκδοσης: Οκτώβρης 2007

Σελίδες: 200

Τιμή: 8 ευρώ

Το βιβλίο **«Για το Γυναικείο Ζήτημα»** αποτελείται από τρία κείμενα εξαιρετικού ενδιαφέροντος. Το πρώτο του Τρότσκι αποτελείται από πέντε λόγους και άρθρα και ένα απόσπασμα από το περίφημο βιβλίο του *Προδομένη Επανάσταση (Το Θερμίδορ και η Οικογένεια)*. Το κείμενο του Τρότσκι με τον τίτλο *Γυναίκα και Οικογένεια* ασχολείται με τα προβλήματα της γυναίκας στην κοινωνία και πως τα αντιμετώπιζε η Οκτωβριανή Επανάσταση. Και το σημαντικότερο, τις δυσκολίες που συνάντησε το νεαρό Σοβιετικό κράτος, προκειμένου να τα λύσει στην πράξη. Πρέπει να πούμε εδώ ότι για τους κλασικούς του μαρξισμού και ιδιαίτερα για τον Τρότσκι που έδειχνε ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ασχολήθηκε πάρα πολύ, ο σοσιαλισμός δεν νοούνταν χωρίς την επίλυση του γυναικείου προβλή-

ματος, των οικογενειακών, ατομικών σχέσεων κλπ που κληρονομήθηκαν από το καπιταλιστικό σύστημα. Με την ίδια ακριβώς οπτική αντιμετωπίζονται και όλες θεσμικές και στην πράξη αλλαγές που επέφερε πάνω σ' αυτά τα ζητήματα και συγκεκριμένα στο γυναικείο και στην οικογένεια η σταλινική αντεπανάσταση.

Το κείμενο του Τρότσκι δεν έχει μονάχα μια ιστορική αξία. Πέρα από την σημασία και σπουδαιότητα του, έχει και πρακτική αξία για το σήμερα. Γιατί πολλά από τα προβλήματα εκείνης της εποχής-αν όχι στο σύνολό τους-ταλανίζουν και τη σημερινή εργαζόμενη γυναίκα και την εργατική οικογένεια. Μάλιστα από πολλές πλευρές ίσως να έχουν χειροτερεύσει.

Από τον Πρόλογο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: “Πρωτοπορία” Γραβιάς 3-5, “Πολιτεία” Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Πρωτοπορία” Λ. Νίκης 3

Πάνανα

Βιβλιοπωλείο: “Αναγνώστης” Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: ΠΛ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων. Βιβλιοπωλεία: “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37, “Καινά Δαιμόνια” Σουλτάνη 8, “Εκτός των Τειχών” Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι “Ισκρα”, Αμύντα 12, ισόγειο Βιβλιοπωλείο “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνανα

Ψυλικατζίδικο “Ψυλικατέσεν” Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα. Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Φταίει ο Κορονοϊός;

Στην εβδομάδα που έκλεισε στις 28/2/20, όλα τα χρηματιστήρια του κόσμου παρουσίασαν τεράστιες απώλειες, που υπολογίζονται σε πάνω από 5 τρισ. δολάρια. Το πρακτορείο Μπλούμπεργκ ανεβάζει την χρηματιστηριακή αξία που έχει χαθεί από 20 Ιανουαρίου –ημέρα που η Κίνα επιβεβαίωσε την επιδημία του κορονοϊού– σε πάνω από 6 τρισ. δολ. Αυτή η βουτιά που παρουσιάζουν όλα τα διεθνή χρηματιστήρια (σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα), θεωρείται η μεγαλύτερη στην ιστορία του καπιταλισμού, μετά από εκείνη του 2007-2008 και την κατάρρευση της Λήμαν Μπράδερς! Όλοι τώρα πια φοβούνται, ότι η κρίση η οποία αναμένονταν, άρχισε να ξεσπάει και ότι τα χειρότερα είναι μπροστά μας.

Η αιτία της Κρίσης

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο κορονοϊός έχει συντελέσει στο ξέσπασμα της κρίσης και έχει χτυπήσει την οικονομία, ιδιαίτερα της Κίνας της οποίας η παραγωγή φαίνεται να έχει πληγεί, άγνωστο ακόμη σε πιο βαθμό. Όσο ο κίνδυνος του κορονοϊού εξαπλώνεται παγκόσμια, πλήττει και άλλες μεγάλες οικονομίες (Ιταλία, Ιαπωνία, Ν. Κορέα κ.λπ.) και μπορεί να ξελιχτεί σε «πανδημία», τόσο αναμφίβολα η κρίση της οικονομίας θα επιταχυνθεί και η παγκόσμια οικονομία θα χτυπηθεί περισσότερο. Είναι όμως ο κορονοϊός η αιτία της κρίσης, όπως προσπαθούν να κάνουν τη σύνδεση διάφορα επιτελεία της αστικής τάξης; Ασφαλώς και κατηγορηματικά όχι.

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε κρίση (μακρύ κύμα ύφεσης) από τις αρχές της δεκαετίας του '70. Χωρίς αμφιβολία είναι το μεγαλύτερο και χειρότερο κύμα ύφεσης στην ιστορία του καπιταλισμού και δεν φαίνεται να εξέρχεται από αυτό στο ορατό μέλλον. Αντίθετα, τα ξεσπάσματα της κρίσης μέσα σ' αυτό το μακρύ κύμα ύφεσης είναι όλο και συχνότερα, όλο και

πιο μακροχρόνια, όλο και χειρότερα. Είναι συνήθης πρακτική των απολογητών του συστήματος να φορτώνουν κάθε φορά την κρίση του καπιταλισμού σε κάποια «αιτία» για να δικαιολογήσουν τις καταστροφές που προκαλεί (κλείσιμο εργοστασίων και επιχειρήσεων, πληθωρισμό, χρεοκοπίες νοικοκυριών, ανεργία, φτώχεια, πείνα κ.ά.) και τα μέτρα που παίρνουν οι αστικές κυβερνήσεις ενάντια στους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία (πολιτικές λιτότητας, περικοπές δαπανών, μειώσεις μισθών, συντάξεων κ.λπ.). Έτσι, η «αιτία» για την κρίση του 1973-74 ήταν το πετρέλαιο και οι πετρελαιοπαραγωγές χώρες που αύξησαν απότομα τις τιμές των «μαύρου χρυσού». Την κρίση των αρχών του 1980 την φόρτωσαν στην ιρανική επανάσταση και την επικράτηση των «μουλάδων. Για την κρίση του 2008 έφταιγαν μερικοί άφρονες τραπεζίτες, χρηματιστές, τα «Γκόλντεν Μπόις» και κυρίως τα λαϊκά νοικοκυριά που δανείζονταν χωρίς μέτρο και δημιούργησαν τη φούσκα των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων... Την χρεοκοπία του ελληνικού καπιταλισμού ο γνωστός αλήτης Θόδωρος Πάγκαλος την φόρτωσε σε όλους εμάς, δηλώνοντας ότι, «ζούσαμε πάνω από τις δυνατότητές μας με δανεικά» ή στην εξίσου άθλια θεωρία του, «Μαζί τα φάγαμε»!

Αυτές οι «επιστημονικές ερμηνείες» που, λίγο ως πολύ, μας λένε ότι το καπιταλιστικό σύστημα δεν έχει καμιά ευθύνη για την κρίση, και φταίει οτιδήποτε άλλο και κυρίως κάθε τι που παραβιάζει τους «νόμους και κανόνες της αγοράς», είναι απολογητικές του συστήματος και κυρίως στοχεύουν να μας κάνουν να δεχτούμε παθητικά τις γνωστές θεραπείες σοκ. Οι αιτίες των κρίσεων –όπως και της παρού-

σας– είναι πολλές και βαθιές και φυσικά όχι η τιμή του πετρελαίου, τα «Γκόλντεν Μπόις, ο κορονοϊός που μπορεί να είναι μόνο αφορμές, να την επιταχύνουν αλλά σε καμιά περίπτωση δεν την γεννούν.

Οι αστικές κυβερνήσεις «κατάφεραν» με προγράμματα λιτότητας ενάντια στους εργαζόμενους, με τη μαζική «εκτύπωση χρήματος» (προγράμματα «ποσοτικής χαλάρωσης»), μηδενικά και αρνητικά επιτόκια κ.λπ., όχι να εξαλείψουν τις βαθύτερες αιτίες της 50χρονης κρίσης του καπιταλισμού, ούτε ακόμη να θεραπεύσουν τις αιτίες της πρόσφατης του 2008, αλλά μόνο να τις μεταθέσουν στο μέλλον. Ουσιαστικά, όλες οι οικονομίες, κυρίως των ιμπεριαλιστικών χωρών, παρέμειναν «διασωληνωμένες» με τα προγράμματα –εκτυπωτήρια χρήματος– των Κεντρικών Τραπεζών, που συνέχισαν να τις τροφοδοτούν με τρισ. δολάρια και ευρώ. Πολλές φορές οι αστικές κυβερνήσεις και οι κεντρικοί τραπεζίτες προσπάθησαν να σταματήσουν τη «διασωλήνωση» και να επαναφέρουν τα επιτόκια σε «κανονικά» επίπεδα και πολλές φορές ανακοίνωσαν ότι σταματούν τα προγράμματα «ποσοτικής χαλάρωσης», αλλά κάθε φορά αναγκάστηκαν να τα επαναφέρουν γιατί γρήγορα διαπίστωναν ότι θα κατάρρεε το σαθρό οικοδόμημα. Η καπιταλιστική οικονομία είναι βαριά άρρωστη, πολύ προτού εμφανιστεί ο κορονοϊός!

Τα τρισ. δολάρια και ευρώ που δαπανήθηκαν δεν πήγαν στην οικονομία, αλλά στις τσέπες των καπιταλιστών, των χρηματιστών και κάθε είδους παρασιτικού στοιχείου που ανθεί, ειδικά σε περιόδους κρίσης. Αδιάψευστοι μάρτυρες της κατάρστασης, που δείχνουν ότι τα πράγματα έχουν χειροτερεύσει, είναι και τα εξής: α)

Το 1% του παγκόσμιου πληθυσμού κατέχει πάνω από το 50% του παγκόσμιου πλούτου και αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση –τίποτα δεν προμηνύει ότι θα αλλάξει με τη θέληση των αστικών κυβερνήσεων– σε δέκα χρόνια θα κατέχει το 60%! β) Το χρέος των μεγάλων επιτηρήσεων είναι πάνω από 13 τρισ. δολάρια και ο φόβος αδυναμίας αποπληρωμής ή αναχρηματοδότησής του μεγαλώνει, ειδικότερα τώρα που η μια μετά την άλλη δηλώνουν μεγάλες ζημιές και ετοιμάζονται για απολύσεις και χρεοκοπίες, με πρώτες στον κατάλογο τις αυτοκινητοβιομηχανίες. γ) Το παγκόσμιο χρέος (δημόσιο και ιδιωτικό) ξεπέρασε τα 250 τρισ. δολ. δ) Οι φούσκες μεγαλώνουν και πυκνώνουν με πρώτη εκείνη των χρηματιστηριακών παραγώγων, που έφτασε τα 700 τρισ. δολ!

... και η ελληνική «κανονικότητα»

Η κυβέρνηση των ανίκανων «αρίστων» του Κ. Μητσοτάκη σημείωσε ακόμη μια πρωτιά και μάλιστα παγκόσμια: το ελληνικό χρηματιστήριο έκλεισε με τις μεγαλύτερες απώλειες στην εβδομάδα που έκλεισε στις 28/2/20, πάνω από 21% συνολικά, με τις απώλειες των τραπεζών να είναι ακόμη μεγαλύτερες, πράγμα που σημαίνει ότι τώρα η ανακεφαλαιοποίηση με νέα τεράστια ποσά, με χρήματα του ελληνικού λαού, καθίσταται βέβαιη. Εξίσου μεγάλες είναι και οι απώλειες όλων των μεγάλων επιχειρήσεων και είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν νέες απολύσεις, χρεοκοπίες και κλεισίματα, με αποτέλεσμα και πάλι την αύξηση της ανεργίας και νέα αντεργατικά μέτρα. Οι εργαζόμενοι και στη χώρα μας πρέπει να ετοιμαστούν για ένα νέο κύμα επιθέσεων από τους νεοφιλελεύθερους του Μητσοτάκη, ενάντια στο βιοτικό τους επίπεδο και σε όλα τα δικαιώματά τους, ίσως και μεγαλύτερο από της προηγούμενης δεκαετίας.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), σε έρευνά του σχετικά με τις **ανισότητες** και την παροχή ευκαιριών, αναφέρει ότι το πλουσιότερο 10% του πληθυσμού στην Ελλάδα κατέχει το 42% του καθαρού πλούτου. Επισημαίνεται επίσης το φαινόμενο του «επιλεκτικού ζευγαρώματος», που συνίσταται στο ότι ένα μεγάλο ποσοστό εργαζόμενων ζευγαριών αποτελείται από συντρόφους του ίδιου περίπου εισοδηματικού επιπέδου, το οποίο στην Ελλάδα είναι εντονότερο από άλλες χώρες και έχει ενταθεί κατακόρυφα στη διάρκεια της κρίσης. Αν και η ανισότητα εισοδήματος και πλούτου βρίσκεται στο ίδιο ή χαμηλότερο επίπεδο με τον ΟΟΣΑ, η Ελλάδα κατατάσσεται σε υψηλότερα επίπεδα συνολικής ανισότητας και στέρησης σε σχέση με τις ευρωπαϊκές κυρίως χώρες. Συγκεκριμένα, το μέσο διαθέσιμο εισόδημα του υψηλότερου (εισοδηματικά κλιμακίου) 20% είναι 5,5 φορές μεγαλύτερο από το μέσο εισόδημα του χαμηλότερου 20%. Στο θέμα των στερήσεων, η Ελλάδα καταγράφει σημαντικά υψηλότερες στερήσεις από τον υπόλοιπο κόσμο. Μεταξύ των σημαντικότερων στοιχείων είναι ότι το 12,9% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω από το εισοδηματικό όριο της φτώχειας (έναντι 11,5% στον ΟΟΣΑ). Αυτό αντικατοπτρίζει και τις επιπτώσεις της κρίσης και ύφεσης καθώς και των χρόνιων μνημονιακών πολιτικών και μέτρων στην ποιότητα ζωής του πληθυσμού στην Ελλάδα.

Βάση στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν την **κλιματική αλλαγή** αλλά και δείκτες που επηρεάζουν και επηρεάζονται από αυτή, προκύπτει ότι η κατάσταση παγκοσμίως είναι ανησυχητική και χρήζει άμεσων και δραστικών λύσεων. Πιο συγκεκριμένα, από το 1880 μέχρι το 2012, η μέση παγκόσμια θερμοκρασία αυξήθηκε κατά 0,85 βαθμούς Κελσίου. Αρκεί να σημειωθεί ότι για κάθε ένα βαθμό που αυξάνεται η θερμοκρασία, η παραγωγή των δημητριακών μειώνεται κατά περίπου 5%. Η παραγωγή καλαμποκιού, σιταριού και άλλων βασικών καλλιεργειών έχει υποστεί μείωση 40 εκ. τόνων σε παγκόσμιο επίπεδο από το 1981 έως το 2002, εξαιτίας του θερμότερου κλίματος.

Ακόμη, οι ωκεανοί θερμαίνονται, η ποσότητα του χιονιού και του πάγου έχει μειωθεί και η στάθμη της θάλασσας έχει αυξηθεί. Από το 1901 μέχρι το 2010, η μέση στάθμη της θάλασσας έχει αυξηθεί κατά 19 εκατοστά εξαιτίας της θέρμανσης και του λιωσίματος των πάγων. Η έκταση των πάγων στην Αρκτική θάλασσα συρρικνώνεται κάθε δεκαετία από το 1979 και μετά κατά 1,07 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα. Δεδομένων των παρόντων συγκεντρώσεων και των διαρκών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, είναι πιθανό μέχρι το τέλος του αιώνα η παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας να υπερβεί τον 1,5 βαθμό Κελσίου συγκριτικά με την περίοδο 1850-1900. Η μέση αύξηση της στάθμης της θάλασσας προβλέπεται να αγγίξει τα 30-34 εκατοστά μέχρι το 2065 και τα 40-63 μέχρι το 2100.

Οι περισσότερες επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή θα συνεχίσουν να επιμένουν για αρκετούς αιώνες, ακόμη κι αν οι εκπομπές αερίων σταματήσουν. Τέλος, οι παγκόσμιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έχουν αυξηθεί κατά 50% περίπου από το 1900. Οι εκπομπές αυτές παρουσίασαν μεγαλύτερη αύξηση κατά το διάστημα 2000-2010 παρά στις προηγούμενες τρεις δεκαετίες. Η οικολογική κρίση οφείλεται στην καπιταλιστική οργάνωση της κοινωνίας και της οικονομίας, και ο μόνος ρεαλιστικός τρόπος αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής είναι η ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και το πέρασμα της παραγωγής, διανομής, κατανομής και κατανάλωσης κάτω από εργατικό έλεγχο.

ΛΑΡΚΟ, ΕΛΒΟ, ΕΑΒ, Ναυπηγεία Σκαρμαγκά, ΕΛΤΑ

Το ξεπούλημα συνεχίζεται !

Ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας παρουσίασε στις 12/2 στη Βουλή σχέδιο αντιμετώπισης της «οικονομικής αιμορραγίας» ύψους άνω των 2,5 δις ευρώ, που προκαλούν στους φορολογούμενους οι επιχειρήσεις ΕΛΒΟ, ΕΑΒ, Ναυπηγεία Σκαρμαγκά και ΛΑΡΚΟ, και κατέθεσε τροπολογία για τη «διάσωση» της ΛΑΡΚΟ. Προφανώς, δεν τον έπιασε ξαφνικά πόνος για τους φορολογούμενους, αλλά πρόκειται για τη συνέχιση της ακραίας νεοφιλελεύθερης πολιτικής της ΝΔ, στον δρόμο που άνοιξε ο ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή του ξεπουλήματος όλων των πρώην ΔΕΚΟ.

Τροπολογία για τη ΛΑΡΚΟ

Σύμφωνα με την τροπολογία που κατατέθηκε στις 12/2, επιδιώκεται η διατήρηση της δραστηριότητας της ΛΑΡΚΟ και η ανάληψή της από ιδιώτη επενδυτή με καθαρή διαδικασία. Ο στόχος είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε ο επενδυτής να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό της εξόρυξης και της παραγωγής. Βασική επιδίωξη, σύμφωνα με την τροπολογία, είναι η προστασία των εργαζομένων (!), με την αποτροπή άτακτης χρεοκοπίας της επιχείρησης, γι' αυτό και εγκαθίσταται ειδικός διαχειριστής (θα επιδοτηθεί με 35 εκ. ευρώ για να αποφευχθεί η άτακτη χρεοκοπία), που ωστόσο υποχρεούται να μειώσει το μισθολογικό κόστος μεσοσταθμικά κατά 25%, σε βάρος φυσικά των εργαζομένων, όπως δήλωσε ο υπουργός!

Με την τροπολογία καθορίζονται τα καθήκοντα του εκκαθαριστή για καταγραφή περιουσιακών στοιχείων και για προβλέψεις. Προβλέπεται ταχύτερη ολοκλήρωση της διαδικασίας, εντός 12 μηνών, με δυνατότητα μόνο μιας εξάμηνης παράτασης.

Όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι, τα συμπεράσματα από τη συζήτηση στο Εφετείο για τον διορισμό του εκκαθαριστή είναι ότι ο νόμος τού δίνει εξουσία για απολύσεις χωρίς αποζημιώσεις και για μειώσεις μισθών που θα φτάσουν το 40-45% σε όσους απομείνουν. Παράλληλα, μέσα σε λίγες ημέρες η κυβέρνηση διόγκωσε το χρέος της ΛΑΡΚΟ στα 780 εκατομμύρια. Η πλασματική εκτόξευση του χρέους αποσκοπεί στο να αποβούν άκαρποι οι διαγωνισμοί και να οδηγηθεί η ΛΑΡΚΟ σε πτώχευση, να απολυθούν όλοι οι εργαζόμενοι, να χάσουν τα λεφτά τους οι μικροεργολάβοι και οι αυτοαπασχολούμενοι και να δοθεί δωρεάν η περιουσία της. Επίσης, το εργοστάσιο της ΛΑΡΚΟ υπολειτουργεί, καθώς τα μεταλλεία έχουν σταματήσει την εξόρυξη, υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις σε υλικά και ανταλλακτικά, έχουν ακυρωθεί παραγγελίες. Ουσιαστικά, αυτό είναι ένα σχέδιο περαιτέρω απαξίωσης της εταιρείας και τρομοκράτησης των εργαζομένων.

Ήδη από τον Γενάρη, οι εργαζόμενοι και οι κάτοικοι της περιοχής της Φθιώτιδας βρίσκονται σε κινητοποιήσεις (βλέπε φύλλο Φλεβάρη της Ε.Π.). Μετά το μαζικό συλλαλητήριο στο Σύνταγμα, οι εργαζόμενοι προχώρησαν σε 24ωρη απεργία στις 18/2, ενώ μετά την ψήφιση της τροπολογίας σχεδιάζουν νέες κινητοποιήσεις: συγκέντρωση διαμαρτυρίας στη Χαλκίδα στις 11 Μάρτη ενάντια στην παρουσία του Σταϊκούρα, συναυλία αλληλεγγύης στη Λάρυμνα, συλλαλητήρια σε πόλεις της Στερεάς Ελλάδας καθώς και στη Θεσσαλονίκη, σε συντονισμό με τους εργαζόμενους της ΛΑΡΚΟ σε Καστοριά και Κοζάνη, οι οποίοι επίσης βρίσκονται σε συνεχείς κινητοποιήσεις το τελευταίο διάστημα.

Ναυπηγεία Σκαρμαγκά, ΕΛΒΟ, ΕΑΒ

Για τα Ναυπηγεία Σκαρμαγκά κατατέθηκε την ίδια μέρα τροπολογία, με την οποία ρυθμίζεται σειρά

κρίσιμων θεμάτων για τη σύννομη λειτουργία της επιχείρησης, ώστε να μπορέσει να προκηρυχθεί διαγωνισμός από τον ειδικό διαχειριστή – ανοίγοντας τον δρόμο για το ξεπούλημά της σε «επενδυτές».

Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι το Δημόσιο παραχωρεί/χαρίζει, για είκοσι έτη με δυνατότητα παράτασης, το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης επί της ζώνης ή τμημάτων της ζώνης αιγιαλού, έμπροσθεν των εγκαταστάσεων των ναυπηγείων. Το δικαίωμα αυτό εκτείνεται και επί του αναγκαίου θαλάσσιου χώρου, προς εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών τους.

Παράλληλα, συνεχίζεται η προσπάθεια για το ξεπούλημα:

α) της Ελληνικής Βιομηχανίας Οχημάτων (ΕΛΒΟ), η οποία από το 2014 τελεί υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης. Ο Σταϊκούρας δήλωσε ότι προχωράει τάχιστα, και εντός των επόμενων εβδομάδων θα ολοκληρωθεί, η διαδικασία ελεύθερης διαπραγμάτευσης (οι προηγούμενοι πλειοδοτικοί διαγωνισμοί κηρύχτηκαν άγονοι, καθώς οι φάκελοι των ενδιαφερομένων δεν πληρούσαν τους όρους της προκήρυξης).

β) της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ), όπου προωθείται ανάλογο σχέδιο με στόχο τη «βελτίωση της θέσης και αξιοποίηση πλεονεκτημάτων της», δηλαδή να ξεπουληθεί απαλλαγμένη από τις υποχρεώσεις της!

ΕΛΤΑ

Στη συζήτηση στη Βουλή, ο Σταϊκούρας δεν έκανε συγκεκριμένη αναφορά, ωστόσο και τα ΕΛΤΑ οδηγούνται σε «εξυγίανση». Όπως καταγγέλλει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Ταχυδρομικών (ΠΟΣΤ), στο τελευταίο ΔΣ, η διοίκηση του Οργανισμού, με τη στήριξη του Υπερταμείου ιδιωτικοποιήσεων, έκανε γνωστές τις προθέσεις της: προωθεί 1.806 απολύσεις μονίμων το 2020, οι οποίες θα ξεπεράσουν τις 2.300 σε βάθος τριετίας (επί συνόλου 5.900 μόνιμων εργαζομένων). Επιπροσθέτως, δρομολογούνται επώδυνες αλλαγές στο μισθολογικό μοντέλο, με μειώσεις μισθών και με... κουπόνια αντί μισθού. Ουσιαστικά, επιχειρείται η κάλυψη του ταμειακού ελλείμματος των ΕΛΤΑ σχεδόν αποκλειστικά με την περιστολή των δαπανών προσωπικού και όχι μέσα από πιθανή αύξηση των εσόδων και την εξόφληση των οφειλών του Δημοσίου. Το υποτιθέμενο πλάνο «βιωσιμότητας» περιλαμβάνει επίσης το κλείσιμο 250 και πλέον καταστημάτων (θα μείνουν περίπου 415 από τα υπάρχοντα 700) και την αλλαγή του μοντέλου διανομής, με δυσμενείς συνέπειες για την εξυπηρέτηση του ευρύτερου κοινού και την Καθολική Ταχυδρομική Υπηρεσία.

Με το μέτρο αυτό, υποβαθμίζουν το εύρος και την ποιότητα των ταχυδρομικών υπηρεσιών προς όφελος ιδιωτών ανταγωνιστών. Αγνωούν ότι το δημόσιο ταχυδρομείο (ιδρύθηκε το 1828) είναι βασική υποδομή του κράτους, με το μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων στην Ελλάδα, το οποίο θα έπρεπε να αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να εμπλουτίζεται με νέες υπηρεσίες.

Το ΔΣ της ΠΟΣΤ αποφάσισε ομόφωνα και πραγματοποίησε 24ωρη απεργιακή κινητοποίηση στις 23/1, με συγκέντρωση και πορεία προς το υπουργείο Οικονομικών. Ωστόσο, από τις 14/2 απολύθηκαν (έληξε η σύμβαση) 1200 συμβασιούχοι, ενώ ξεκίνησε το κλείσιμο υποκαταστημάτων. Το Σωματείο Ταχυδρόμων Περιφερειακής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης των ΕΛΤΑ απάντησε με τριήμερη απεργιακή κινητοποίηση στις 23-25/2. Στα τέλη του 2022, θα εξεταστεί η επόμενη ημέρα των ΕΛΤΑ, μάλλον μαζί με το σενάριο εισόδου «στρατηγικού επενδυτή».

■ Νίκος Κτενάς

επίκαιρα...

Σε κρίσιμη κατάσταση εργάτες μετά από έκρηξη στην Motor Oil

Έκρηξη σημειώθηκε το βράδυ της Παρασκευής 31 του Γενάρη, σε μονάδα της Motor Oil στους Αγίους Θεοδώρους, προκαλώντας τον βαρύ τραυματισμό τεσσάρων εργαζομένων. Τους τραυματίες δεν παρέλαβε το ΕΚΑΒ, αλλά τους μετέφεραν ιδιωτικά ασθενοφόρα της Motor Oil στο Θριάσιο νοσοκομείο, το οποίο διαθέτει εξειδικευμένη μονάδα αντιμετώπισης εγκαυμάτων. Έτσι, οι τέσσερις εργαζόμενοι βρέθηκαν στα Νοσοκομεία Γεώργιος Γεννηματάς και Θριάσιο, οι δύο εξ' αυτών σε ιδιαίτερα κρίσιμη κατάσταση.

Αυτά τα εργατικά «ατυχήματα» δεν είναι βέβαια τυχαία, αλλά ούτε και μεμονωμένα. Είναι το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της εργασίας, που έχουν επιβάλλει τα μνημόνια και όλες οι κυβερνήσεις που τα υπηρέτησαν, που εξαναγκάζουν εργαζόμενους να δουλεύουν σε αρκετά επικίνδυνες συνθήκες χωρίς τα στοιχειώδη μέτρα προστασίας για πενιχρούς μισθούς. Η βαρβαρότητα αυτή αντιμετωπίζεται μόνο με τους αγώνες και την αυτοοργάνωσή μας σε επιτροπές και σωματεία στους χώρους δουλειάς, για να μπορέσουμε να περάσουμε στην αντεπίθεση και να απαντήσουμε στον πόλεμο που μας έχουν κηρύξει κυβερνήσεις και αφεντικά. Νόμος είναι το Δίκιο του Εργάτη κι αυτό πρέπει να υπερασπιζόμαστε.

ΣΔΙΤ στις εστίες, πανάκριβα νοίκια για τους φοιτητές

Η κυβέρνηση της ΝΔ και η υπουργός Παιδείας Νίκη Κεραμέως, συνεχίζοντας το ξεδίπλωμα της νεοφιλελεύθερης επίθεσης στην εκπαίδευση και βαδίζοντας στα χνάρια του ΣΥΡΙΖΑ και του Γαβρόγλου (προκατόχου της Κεραμέως), ανακοίνωσαν πρόγραμμα για την ανέγερση νέων φοιτητικών εστιών με τη μέθοδο των ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα) σε Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Βόλο, Λαμία.

Τα ΣΔΙΤ έχουν χρησιμοποιηθεί από όλες τις νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις την τελευταία δεκαετία σε σειρά έργων (κατασκευή δρόμων, γεφυρών, σχολείων, σταθμών διαχείρισης απορριμμάτων κ.λπ.). Παρά την προπαγάνδα κυβερνήσεων και μεγαλοεπιχειρηματιών ότι απαλλάσσουν το κράτος από έξοδα, η εμπειρία έχει αποδείξει ότι μόνοι κερδισμένοι εντέλει είναι οι ιδιώτες-εργολάβοι, που στήνουν πραγματικό «πάρτι» στις πλάτες του ελληνικού λαού. Πέρα από τις υπερμολογήσεις και την τρομακτική αδιαφάνεια των συμβάσεων, η εκμετάλλευση ανήκει για πολλά χρόνια στον ιδιώτη (χαρακτηριστική περίπτωση τα διόδια!) μέχρι υποτίθεται να «αποσβέσει την επένδυση», ενώ πολλές φορές η απόδοση στο Δημόσιο καθυστερεί εξαιρετικά και η συντήρηση του έργου εγκαταλείπεται!

Όλα αυτά σημαίνουν πολύ απλά ότι οι νέες εστίες που θα ανεγερθούν με αυτό τον τρόπο θα έχουν κανονικά ενοίκιο και μάλιστα υψηλό, κάτι που άλλωστε είχε δηλώσει ευθαρσώς και ο Γαβρόγλου. Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες δεν είναι άλλοι από τους «εθνικούς εργολάβους», Μπόμπολα, Μυτιληναίο κ.λπ., που πλούτισαν όσο κανείς άλλος από το δημόσιο χρήμαν και ετοιμάζονται να κερδοσκοπήσουν σε βάρος και των φοιτητών και των οικογενειών τους!

Το φοιτητικό κίνημα πρέπει ενιαία να απαιτήσει εδώ και τώρα: Ανέγερση περισσότερων εστιών, όχι μόνο σε αυτές τις πόλεις, αλλά όπου υπάρχει Πανεπιστήμιο, μιας και οι υποδομές είναι εξευτελιστικά ανεπαρκείς. Άμεση αντιμετώπιση όλων των υλικοτεχνικών προβλημάτων, καθώς ειδικά οι παλιότερες εγκαταστάσεις βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Όλα αυτά να γίνουν όχι με ΣΔΙΤ για να πλουτίσουν και πάλι οι αετονύχηδες επιχειρηματίες, αλλά με ένα γενναίο πρόγραμμα αποκλειστικά δημόσιων επενδύσεων, με ριζική αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης.

31ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΚΑ: Μακριά από τα προβλήματα των εργαζομένων

Το διήμερο 14-15 Φλεβάρη, με τις αρχειρεσίες για την ανάδειξη του νέου ΔΣ του ΕΚΑ και αντιπροσώπων για την ΓΣΕΕ, ολοκληρώθηκε το 31° Συνέδριο του Εργατικού Κέντρου Αθήνας (ΕΚΑ).

Το Συνέδριο που έγινε μία βδομάδα πριν τις εκλογές 7-8 Μάρτη, επί της ουσίας δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ, όπως άλλωστε συμβαίνει τα τελευταία χρόνια. Αντιθέτως επικράτησε μια κατάσταση άκρως εκφυλισμένη, με διαδικασίες φαστ τρακ, χωρίς πολιτική συζήτηση, χωρίς ουσιαστική και γόνιμη αντιπαράθεση θέσεων, με στείρες καταγγελίες και αποκλεισμούς Σωματείων, πολύ μακριά από τα πραγματικά προβλήματα και τις αγωνίες των εργαζομένων.

Όλα αυτά άλλωστε υπό την σκιά της τότε επικείμενης ψήφισης του αντι-ασφαλιστικού νομοσχεδίου Βρούτση και την οργάνωση της ήδη προκηρυγμένης απεργίας για τις 18/2. Η σύζήτηση για τη οργάνωση της απεργίας δεν απασχόλησε καθόλου την απερχόμενη ηγεσία του ΕΚΑ, ούτε δυστυχώς και το Συνέδριο. Αλλά της άνευ όρων και αρχών κόντρας που έχει ξεσπάσει στο Σ.Κ. δήθεν για την κάθαρση και εξυγίανσή του, μεταξύ ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΠΑΜΕ, ουσιαστικά για τον έλεγχο του Σ.Κ. και για τις καρέκλες. Την ίδια στιγμή βέβαια που αυτές οι δυνάμεις αλληλοκαταγγέλλονται, ταυτόχρονα συμπράττουν κιόλας μεταξύ τους, οργανώνοντας σχέδια για να αποκλείσουν αγωνιστικά Σωματεία που δεν ελέγχουν, όπως έγινε και με τον κατάφωρο αντικαταστατικό αποκλεισμό του Ενιαίου Σωματείου Vodafone-Wind- Victus.

Πα τα αποτελέσματα

Στις εκλογές ψήφισαν 1.214 αντιπρόσωποι, εκπροσωπώντας 104.000 εργαζόμενους από 267 πρωτοβάθμια σωματεία.

Διατηρούνται οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ και

σταθεροποιούνται και ενισχύονται οι μνημονιακές δυνάμεις και ιδίως η αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΔΑΚΕ και της διάσπασής της ΔΑΚΕ-Νέα Πορεία. Η ΕΑΚ (ΣΥΡΙΖΑ) συγκρατεί κάποιες δυνάμεις χάνοντας μία έδρα και οι δυνάμεις της ρισπαντικής αριστεράς ΑΤΕ κερδίζουν μία έδρα.

Τα αποτελέσματα, μπορεί να μην εκφράζουν όλες τις βαθιές και ποιοτικές αλλαγές που έχουν συντελεστεί στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα, ειδικά μετά την μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά αναδεικνύουν την συντηρητικοποίηση της συνείδησης της εργατικής τάξης στο οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα. Οι ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ αλλά και η ΕΑΚ, έχουν και την κύρια ευθύνη για την πολύ άσχημη κατάσταση του οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος και του Συνεδρίου- «παρωδία» του ΕΚΑ. Από την άλλη οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ παρουσιάζουν το Συνέδριο ως επιτυχημένο και τον εαυτό τους ως την «αριστερή αντιπολίτευση» στις δυνάμεις τα αστικοποιημένης γραφειοκρατίας στο ΕΚΑ, αλλά ταυτόχρονα εξακολουθούν και εφαρμόζουν την άκρως διασπαστική τους πολιτική στην πράξη, τις κομματικές παρελάσεις που τις βαφτίζουν «ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα», την χρήση ακόμη και φυσικής βίας και τις νοθείες χρησιμοποιώντας όλο τον κομματικό μηχανισμό του ΚΚΕ να ψηφίζει στα συνδικάτα, για να επιβάλουν την κομματική τους γραμμή.

Οι δυνάμεις της ΑΤΕ ενώ αυξάνουν κατά μία έδρα, δεν συμβάλουν ουσιαστικά σε μια κατεύθυνση ανασυγκρότησης/ανασύνθεσης του Σ.Κ. Αναλώνονται και «πνίγονται» σε συσκένυεις και μέτωπα από τα πάνω που περιέργως, που αποφασίζουν «απεργίες από τα κάτω». Η «διακλαδική απεργία» στις 19 Μάρτη είναι μια πρόωρη κίνηση που δεν συμβαδίζει ούτε εξυπηρετεί την εργατική τάξη και το

Σ.Κ. σε αυτή την κρίση που περνάει.

Η εργατική τάξη δεν πρόκειται να σωθεί, αν δεν ξαναπιάσει το νήμα του αγώνα, αν δεν αρχίσει να αντιστέκεται σθεναρά στην εργοδοτική ασυδοσία και τρομοκρατία, στις ακραίες νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη, στο Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης. Αν δεν ξεπεράσει και απαλλαγεί από την συνδικαλιστική γραφειοκρατία κάθε απόχρωσης. Αυτό δεν μπορεί να γίνει αυτόματα και απλά, με στείρες καταγγελίες και ποιήματα εξορκισμού του εργοδοτικού συνδικαλισμού. Δεν μπορεί να γίνει με νοθείες, με προσφυγή στην αστική δικαιοσύνη, χωρίς δημοκρατία, χωρίς ενότητα, χωρίς οργάνωση των εργαζομένων στα Συνδικάτα, χωρίς μαχητικά συνδικάτα, χωρίς ικανές ηγεσίες, χωρίς σχέδιο και πρόγραμμα.

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων (ΑΤΕ) παλεύει με όλες της τις δυνάμεις γι’ αυτόν τον σκοπό: για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του συνδικαλιστικού και εργατικού

	2020			2017			Διαφορά
	Ψήφοι	Έδρες	%	Ψήφοι	Έδρες	%	
ΨΗΦΙΣΑΝ	1214			1203			
ΑΚΥΡΑ-ΛΕΥΚΑ	12			7			
ΕΓΚΥΡΑ	1202			1196			
ΔΑΣ (ΠΑΜΕ)	345	9	28,7	322	9	26,9	23
ΕΑΚ	238	6	19,8	273	7	22,8	-35
ΠΑΣΚΕ-ΕΚΑ	234	6	19,5	204	6	17,1	30
ΔΑΚΕ	162	4	13,5	119	3	1,0	43
ΔΑΚΕ-Νέα Πορεία	153	4	12,7	128	3	10,7	25
ΑΤΕ	51	2	4,2	51	3	4,3	0
ΡΕΣΑΛΤΟ	15	0	1,3	27		2,3	-12
ΕΡΓΑΣ-Ταξ. Πορεία	4		0,3				
ΕΜΕΙΣ				59		4,9	

δρόμο στην ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ να φέρει τα ΜΑΤ. Οι ίδιοι διαμόρφωσαν τους συσχετισμούς σε βάρος τους και στο τέλος αποδέχτηκαν, όπως ήταν αναμενόμενο, τις θέσεις που τους αναλογούσαν σε αυτό το, κατά τα άλλα, «νόθο συνέδριο που έχει παντού εργοδότες». «Δώσαμε μάχη παλικαρία» λέει ο Πέρρος, ηγετικό στέλεχος του ΠΑΜΕ — παλικαριά που δεν συγκινεί κανένα.

Η ΑΔΕΔΥ και οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς

Άλλο ένα τραγικό λάθος του ΠΑΜΕ, αλλά κυρίως των δυνάμεων της ριζοσπαστικής αριστεράς, που μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ-δημόσιου τομέα (που υποτίθεται απεχθάνονται), πήραν απόφαση στην ΑΔΕΔΥ να καταγγείλουν το συνέδριο της ΓΣΕΕ και να διαδηλώσουν μαζί με το ΠΑΜΕ. Αυτό που κατάφεραν ήταν να ανοίξουν τον δρόμο για την ουσιαστική διάσπαση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, γκρεμίζοντας τις προσπάθειες και τους αγώνες ετών του συνδικαλιστικού κινήματος για ενότητα. Άραγε θεωρούν την ΑΔΕΔΥ

κινήματος. Για την Ενότητα στους Αγώνες και για τους Αγώνες για την Ενότητα, προωθώντας και στηρίζοντας όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης των εργαζομένων (επιτροπές, Συνδικάτα κ.ά.) και τον σεβασμό στις αποφάσεις που λαμβάνουν. Υπερασπίζοντας τον συλλογικό χαρακτήρα της εργατικής τάξης, τις αρχές και τις αξίες, τα ήθη και τις παραδόσεις της εργατικής κουλτούρας, την ιστορία του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος. Αντιπαράθετοντας ενάντια στην ατομικοποίηση και τον κατακερματισμό, την αλληλεγγύη, την συναδελφικότητα, την οργάνωση στα συνδικάτα. Για να ξαναγίνουν τα Συνδικάτα όπλα στα χέρια της εργατικής τάξης, για την υπεράσπιση και εξυπηρέτηση των συμφερόντων της.

Για να μην πληρώσουμε εμείς οι εργαζόμενοι την κρίση, αλλά οι καπιταλιστές που την δημιούργησαν. Για να ξεφορτωθούμε τους νεοφιλελεύθερους κανίβαλους της κυβέρνησης και όλο τον μνημονιακό συρφετό. Για να επικρατήσει μια άλλη πολιτική, πραγματικά αποτελεσματική, μαχητική, αντικαπιταλιστική.

■ Άννα Ασλανίδη

37ο Συνέδριο-παρωδία της Γ.Σ.Ε.Ε.

Την Τρίτη 25/2 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του 37ου Συνεδρίου της Γ.Σ.Ε.Ε., που πραγματοποιήθηκε στο υπερπολυτελές ξενοδοχείο «Απόλλων», στο Καβούρι Αττικής. Ένα Συνέδριο-παρωδία, μακριά από τα προβλήματα και τις αγωνίες της εργατικής τάξης στην χώρα μας, αλλά και ενάντια σε οποιαδήποτε πραγματική και αποτελεσματική λύση τους.

Όλη την «οργάνωση, διεξαγωγή και περιφρούρηση του συνεδρίου» ανέλαβε ο άνθρωπος του FBI και της CIA, ο Χρυσοχοϊδης, με τα ΜΑΤ σε ρόλο γραμματείας να τσεκάρουν τα ονόματα των συνέδρων! Από το συνέδριο παρέλασαν, όπως κάθε φορά, μνημονιακοί/εκπρόσωποι αστικών κομμάτων, η Φώφη Γεννημάτα, αντιπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, της Ελληνικής Λύσης, αλλά και ο κάθε... Πικραμένος. Εξαγγέλθηκαν νέα μέτρα για τις Σ.Σ.Ε. και νέος συνδικαλιστικός νόμος!

Τα παραπάνω είναι η κατάληξη των άσχημων εξελίξεων που επικρατούν στο Σ.Κ., της άγριας κόντρας μεταξύ της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας κάθε απόχρωσης, της μεγάλης κρίσης του. Η αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ μπορεί να χαιρέται μόνο για τα αποτελέσματα.

Τα αποτελέσματα των εκλογών έχουν ως εξής: Ψήφισαν 337, έγκυρα 337, άκυρα 0, λευκά 0 (ενώ το 2016 τα αποτελέσματα ήταν 370, έγκυρα 368, άκυρα 2, λευκά 0).

Επανακάμπτουν, επανασυσπειρώνονται και επικρατούν με διαφορά οι μνημονιακές δυνάμεις και ιδίως η αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ και των δεξιών σχημάτων με ποσοστό 68,5%. Αν σε αυτό προσθέσουμε και τις δυνάμεις του

ΣΥΡΙΖΑ, τους πρώην ΠΑΣΚΕ (Φωτόπουλος κτλ) και την ΕΑΚ (δηλαδή τις νεοεισερχόμενες δυνάμεις στα γραφειοκρατικά σαλόνια), το ποσοστό φτάνει το 80,5%! Η ΠΑΣΚΕ είναι με διαφορά η πρώτη δύναμη ενώ η ΔΑΚΕ περνάει στην 2η θέση.

Τα αποτελέσματα κινούνται στην ίδια κατεύθυνση με αυτά των βουλευτικών εκλογών και αναδεικνύουν τη συντηρητικοποίηση της συνείδησης της εργατικής τάξης, και κάτι παραπάνω, όσον αφορά το οργανωμένο Σ.Κ. Αναδεικνύουν τον μεγάλο χαμένο, την Αριστερά που όσον αφορά τις δυνάμεις του ΠΑΜΕ, όχι μόνο δεν κερδίζουν από την πολιτική κατάντια των αστικών δυνάμεων στο Σ.Κ. αλλά χάνουν, πληρώνοντας την αναποτελεσματικότητα και την εγκληματική πολιτική τους. Οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς ΑΝΤΑΡΣΥΑ (ΝΑΡ) «προτίμησαν την φυγή», δεν συμμετείχαν καν στο συνέδριο καταγγέλλοντάς το, χαράμιζοντας την όποια εμπιστοσύνη των εργαζομένων. Και με αυτούς τους συσχετισμούς, με αυτές τις «ηγεσίες», οι εργαζόμενοι καλούνται να αντιμετωπίσουν τις ακραίες νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη, του μνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ, το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης των εργαζομένων και της νεολαίας!

Το ΠΑΜΕ δεν αποτελεί λύση!

Από νωρίς το πρωί είχαν συγκεντρωθεί συνδικαλιστές και δυνάμεις του ΠΑΜΕ/ΚΚΕ έξω από τον αποκλεισμένο χώρο του συνεδρίου. Περισσότερο για εσωτερική/κομματική κατανάλωση, καθώς οι ίδιοι έστρωσαν τον

Φοιτητές Καταστολή και νέα αντιεκπαιδευτικά νομοσχέδια

Το νέο νομοσχέδιο

Έπειτα από την ψήφιση του νόμου Κεραμέως, όπου κάνει την κρατική χρηματοδότηση για τα πανεπιστήμια “επιχορήγηση” και συνδέει το 20% αυτής με την αξιολόγηση με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, έρχονται κι άλλα μέτρα που επιδιώκουν να αποσυνθέσουν όλα τα κομμάτια αυτού που γνωρίζαμε μέχρι πρότινος ως δημόσια και δωρεάν παιδεία. Το νέο νομοσχέδιο που θα κατατεθεί προς διαβούλευση στη βουλή περιλαμβάνει διατάξεις για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (βλ. σχετικό άρθρο) και για την τριτοβάθμια.

Τα κύρια σημεία που αξίζει να σημειωθούν, από αυτά που έχουν ανακοινωθεί, είναι ότι θα ενισχυθεί η λογική “προσέλκυσης πόρων” μέσω της διευκόλυνσης των πανεπιστημίων να ιδρύουν ξενόγλωσσα προπτυχιακά τμήματα με δίδακτρα. Όπως υπάρχει η εμμονή των ούλτρα νεοφιλελεύθερων της ΝΔ για τις λεγόμενες “επενδύσεις” από το εξωτερικό, έτσι και στην εκπαίδευση ο ξένος φοιτητής θα είναι ο πελάτης όπου τα πανεπιστήμια θα σκαρφίζονται διάφορα μαρκετινίστικα τεχνάσματα για να τον προσεγγίσουν. Άλλωστε η σύγκλητος του ΕΚΠΑ δημιούργησε και ιστορικό στα ξενόγλωσσα προπτυχιακά τμήματα, καθώς ενέκρινε πρόσφατα ένα τέτοιο, με δίδακτρα 8.000 ευρώ ετησίως! Είναι φανερό ότι το υπουργείο όταν βάζει ζήτημα ξενόγλωσσων τμημάτων εννοεί δίδακτρα και πως θα αυτά τα δίδακτρα θα είναι η πόρτα για να περάσει η γενίκευση των διδάκτρων σε όλα τα προπτυχιακά. **Οτιδήποτε πληρώνεται πρέπει να προωθείται ως κάτι σπουδαίο και οτιδήποτε είναι ιδιωτικό πρέπει να επαινείται:** αυτό το μήνυμα “εξωστρέφειας” και “αριστείας” που θέλει με λίγα λόγια να περάσει η Κεραμέως, εξ ου και η εξίσωση τίτλων

σπουδών από ιδιωτικούς φορείς, που δεν έχουν απολύτως καμία πιστοποίηση, με τα πτυχία των ΑΕΙ.

Κι ενώ από την μία επικρατεί αυτή η ασυδοσία στην ιδιωτική εκπαίδευση, είναι απίστευτη η ταξική τους λύσσα σε οτιδήποτε δημόσιο, σε οτιδήποτε δηλαδή μπορεί να δώσει τη δυνατότητα σε παιδιά από φτωχές οικογένειες να σπουδάσουν. Έτσι έρχεται και η αυστηροποίηση των μετεγγραφών όπου πλέον δεν θέλουν να παίξει τόσο ρόλο τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, αλλά τα μόρια που πέτυχε ο φοιτητής. Τα παιδιά που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν σε πόλη εκτός του τόπου κατοικίας τους, θα πεταχτούν εκτός πανεπιστημίων. Και μέσα σ’ όλα αυτά έπεται και συνέχεια: δραματική μείωση εισακτέων και διαγραφές είναι στο άμεσο σχεδιασμό της κυβέρνησης.

Η ΑΣΟΕΕ και το άσυλο

Για να δείξει την νεοφιλελεύθερη αποφασιστικότητα ότι θα περάσει αυτά που θέλει στην παιδεία, ο Μητσοτάκης έχει βαλθεί να χρησιμοποιεί την ΑΣΟΕΕ ως τη σχολή που τα γκλοπ και τα δακρυγόνα της αστυνομίας θα είναι παρόντα κάθε μέρα για όποιον δεν δέχεται τη διάλυση της δημόσιας και δωρεάν παιδείας αλλά και για όποιον δεν υπακούει στην κατάργηση δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών μέσα στα πανεπιστήμια. Μέσα σε μια εβδομάδα, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο δέχθηκε τρεις ακραίες επιθέσεις της αστυνομίας, συνεχίζοντας από κει που άφησαν την άγρια καταστολή των φοιτητών στο προαύλιο της σχολής στις 11/11. Η πρώτη άρχισε στις 24/2 όπου ασφαλίτης μπήκε μέσα στη σχολή για να απειλησει μικροπωλητή μετανάστη και μετά από αντιδράσεις παρευρι-

σκόμενων φοιτητών έβγαλε το όπλο του και απείλησε πως θα το χρησιμοποιήσει!!! Την επόμενη μέρα οι συμμορίες των ΜΑΤ-ΔΕΛΤΑ μπήκαν μέσα στο κτήριο της σχολής εν ώρα μαθημάτων, τραμπουκίζοντας όποιον δεν τους άρεσε η φάτσα του ή τα ρούχα του, ελέγχοντας τα πάσο και προσάγοντας 5 φοιτητές. Ο Σύλλογος Φοιτητών απάντησε άμεσα στις 26/2 με μια μαζική συνέλευση με περίπου 400 φοιτητές, όπου αποφασίστηκε πορεία προς την ΓΑΔΑ την ίδια μέρα και 2ήμερη κατάληψη της σχολής (27-28/2). Η πορεία είχε για άλλη μια φορά άγριο ξύλο από την ομάδα ΔΕΛΤΑ με την προσαγωγή 7 διαδηλωτών. Ακόμα, το βράδυ της 27/2 κι ενώ ρεμπέτικο γλέντι του Συλλόγου βρισκόταν σε εξέλιξη, η ΕΛΑΣ περικύκλωσε την ΑΣΟΕΕ για τρίτη φορά μέσα σε 5 μέρες και έλουσε με δακρυγόνα τους φοιτητές που ήταν μέσα στο πανεπιστήμιο.

Αυτά τα περιστατικά δεν είναι μια μεμονωμένη εξαίρεση αστυνομικής αυθαιρεσίας, αλλά ο κανόνας πλέον, που απορρέει ξεκάθαρα από την κατάργηση του ασύλου. Το σπάσιμο “της ανομίας στα πανεπιστήμια”, είναι η ενίσχυση των εγκλημάτων της ΕΛΑΣ. Είναι σαφές ότι είναι μια νέα κατάσταση που θέλουν να επιβάλουν οι Μητσοτάκης-Κεραμέως-Χρυσοχοϊδης και είναι μονόδρομος γι’ αυτούς, έτσι ώστε να τελειώσουν με τις μορφές αντίστασης που έχουν αναπτυχθεί στα ελληνικά πανεπιστήμια, αλλά και να προλάβουν νέους αγώνες που μπορούν να ξεσπάσουν.

Ο αγώνας των φοιτητών μπορεί να πάρει άλλη τροπή

Η υποταγή στη μνημονιακή βαρρότητα είναι αδύνατο να περάσει. Η νεολαία δείχνει αντανάκλαστικά, μπορεί να παλέψει μαχητικά και να πετάξει την νεοφιλελεύθερη μούργα στα σκουπίδια. Οι πολιτικές δυνάμεις όμως δείχνουν να μην έχουν ούτε την διάθεση ούτε την πολιτική για να πάνε τον αγώνα μέχρι τέλους. Η ΚΝΕ δεν αναπτύσσει δράση πέραν από κάποια όρια που θα της επιτρέπουν να αναπαράγει τον κομματικό της στρατό και από την άλλη τα ΕΑΑΚ δεν αντιλαμβάνονται την συνολικότερη επίθεση στην παιδεία και γι’ αυτό οδηγούν τον αγώνα σε αδιέξοδα και το κίνημα σε αδράνεια, όπως έγινε με τον νόμο Κεραμέως, όπου τελικά ψηφίστηκε χωρίς σχεδόν καμία αντίσταση. Είναι ανάγκη άμεσα, ενάντια στη σκληρή και αποφασιστική επίθεση της κυβέρνησης στην παιδεία, να οικοδομηθεί μια δύναμη στα πανεπιστήμια που να συμβάλει αποφασιστικά στην ενότητα και την ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος σε στέρεα πόδια, να προωθεί την μαζικοποίησή των αγώνων και τις μορφές αυτοοργάνωσής τους. Γι’ αυτό τον σκοπό παλεύει με όλες τις δυνάμεις η ΣΣΠ.

■ Χάρης Μ.

Αποτελέσματα των εκλογών στο σύλλογο φοιτητικών εστιών ΕΜΠ

Το Σαββατοκύριακο 22-23 Φεβρουαρίου διεξήχθησαν οι εκλογές στον σύλλογο εστιακών φοιτητών των νέων φοιτητικών εστιών ΕΜΠ (ΝΦΕΕΜΠ). Ως ΣΣΠ συμμετείχαμε πρώτη φορά στις εκλογικές διαδικασίες του συλλόγου, ως συνέχεια της ενεργής μας παρέμβασης τον τελευταίο χρόνο, καθώς κρίναμε ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός να υπάρχει μία πραγματικά αγωνιστική φωνή στο σύλλογο, η οποία θα ενημερώνει τους φοιτητές και θα στοχεύει στην ανασυγκρότηση του συλλόγου σε αγωνιστική κατεύθυνση.

Σε μία περίοδο όπου οι ακραίες νεοφιλελεύθερες πολιτικές της ΝΔ και όλων των προηγούμενων μνημονιακών κυβερνήσεων, έρχονται να καταπατήσουν θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη δημόσια και δωρεάν παιδεία, υγεία και κοινωνική ασφάλιση, η φοιτητική μέριμνα φαντάζει πολυτέλεια! Για να ζήσουμε και να σπουδάσουμε με αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και να μην πληρώσουμε νοίκια στις εστίες μας, πρέπει να ενεργοποιήσουμε το σύλλογο και να πάψει να είναι ουσιαστικά νεκρός και μία σφραγίδα της ΠΚΣ, όπου εμφανίζεται σε κομματικές παρελάσεις του ΠΑΜΕ, της ΚΝΕ, σε συνέδρια του ΜΑΣ κτλ., και στον οποίο οι αποφάσεις λαμβάνονται κυρίως από τα ΔΣ. Χρειαζόμαστε έναν σύλλογο που θα λειτουργεί με συχνές μαζικές γενικές συνελεύσεις,

	Ψήφοι	Έδρες
Σύνολο έγκυρα	174 (155)	9
ΠΚΣ	131 (113)	7 (7)
ΑΡΕΠ-ΑΡΑΧΝΕΣ(ΕΑΑΚ)	24 (33)	1 (2)
ΣΣΠ	15 (0)	1 (0)
ΛΕΥΚΑ	4 (9)	
ΑΚΥΡΑ	7 (2)	

οι οποίες θα βασίζονται στην ενότητα και την αυτοοργάνωση των φοιτητών. Θέλουμε μαχητικούς αγώνες διάρκειας, μέσα από μαχητικά μέσα πάλης, αλλά και έναν πραγματικό συντονισμό με άλλους φοιτητικούς συλλόγους, μαθητές και εργαζόμενους για να νικήσουν οι αγώνες μας. Επιπλέον, για να αλλάξει η απωθητική, για πολλούς συναδέλφους, εικόνα των συνελεύσεων πρέπει αυτές να λειτουργούν με βάση τις αρχές της εργατικής δημοκρατίας, δηλαδή την πολιτική αντιπαράθεση μέσω πολιτικών επιχειρημάτων και όχι τη χρήση λασπολογίας ή και βίας ενάντια σε όσους διαφωνούν, όπως συνηθίζουν οι δυνάμεις της ΠΚΣ. Αυτήν την πολιτική προωθήσαμε και με τη συμμετοχή μας στις εκλογές.

Η συμμετοχή στις εκλογές παρουσίασε μικρή άνοδο, γεγονός το οποίο οφείλεται στην γενικό-

τερη κίνηση που υπήρχε στις σχολές με τις συχνές μαζικές γενικές συνελεύσεις, τις καταλήψεις και τις κινητοποιήσεις. Ωστόσο, η κατάσταση αυτή δεν αποκρυσταλλώθηκε και στις συνελεύσεις του συλλόγου, μιας και η συμμετοχή σε αυτές ήταν πολύ χαμηλή. Η ΠΚΣ αύξησε τις ψήφους της κατά 24, διατηρώντας την αυτοδυναμία, λόγω της αυτοπροβολής της ως μία αγωνιστική δύναμη βασιζόμενη σε «νίκες» οι οποίες είναι αβάσιμες και λόγω του μηχανισμού της. Το σχήμα των ΕΑΑΚ ουσιαστικά το τελευταίο διάστημα δεν παρεμβαίνει στον σύλλογο, με αξιοσημείωτη την απουσία του στις δύο τελευταίες ΓΣ, κάτι το οποίο φάνηκε και στο αποτέλεσμα των εκλογών, όπου έχασε τη μία από τις δύο έδρες του. Το αποτέλεσμα των εκλογών για την δική μας παράταξη αποτιμάται ως ικανοποιητικό και ενθαρρυντικό, αφού μας στήριξε ένας σημαντικός αριθμός οικοτρόφων, με επακόλουθο και την κατοχύρωση μιας έδρας στο ΔΣ.

Ευχαριστούμε κάθε εστιακό φοιτητή και φοιτήτρια που μας στήριξε με την ψήφο του. Δεσμευόμαστε πως θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας ακόμη πιο δυναμικά για έναν σύλλογο αγωνιστικό, που θα αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των φοιτητών, για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας, της δημόσιας δωρεάν παιδείας και σίτισης ενάντια σε ένα μέλλον φτώχειας, ανεργίας και πολέμου!!

Αθώωθηκαν οι 2 διωκόμενοι φοιτητές

Αθώωθηκαν πρωτόδικα από όλες τις κατηγορίες οι δύο φοιτητές μέλη της νΚΑ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που είχαν συλληφθεί τη Δευτέρα 11/11, μετά τα γεγονότα στην ΑΣΟΕΕ. Η δίκη ολοκληρώθηκε τη Δευτέρα 24/2 στην Ευελπίδων.

Ο Δ.Κ., φοιτητής Ιατρικής, είχε προσαχθεί έξω από την ΑΣΟΕΕ, κατά τη διάρκεια της αστυνομικής καταστολής της ίδιας μέρας ενάντια στους φοιτητές που είχαν πάει να σπάσουν το lok άουτ της σχολής για να πραγματοποιηθεί Γενική Συνέλευση του Συλλόγου. Η προσαγωγή μετατράπηκε σε σύλληψη, με τις κατηγορίες της εξύβρισης και της αντίστασης κατά της αρχής.

Για την περίπτωση του φοιτητή Γ.Π., της σχολής Χημικών Μηχανικών ΕΜΠ, η σύλληψη είχε ξεπεράσει κάθε όριο αντιδημοκρατικότητας, κρατικού αυταρχισμού και αστυνομικής αυθαιρεσίας. Ο αγωνιστής φοιτητής είχε σχεδόν «απαχθεί» από την ασφάλεια: η αστυνομία τον περίμενε έξω από το σπίτι του, το βράδυ της Δευτέρας αφού γύρισε από τη διαδήλωση, για να τον προσαγάγει, επειδή τον «αναζητούσε η κρατική ασφάλεια». Το κατηγορητήριό του είχε 6 κατηγορίες, μεταξύ των οποίων διατάραξη κοινής ειρήνης, απόπειρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης, οπλοκατοχή και οπλοχρησία. Όλα αυτά με βάση ισχυρισμούς κάποιων αστυνομικών.

Η αθώότητα των 2 φοιτητών έγινε ολόφανερη, μέσα από αδιάψευστα πειστήρια και βίντεο από την ώρα της κινητοποίησης, τα οποία έδειχναν πως οι φοιτητές ήταν άοπλοι και προσπάθησαν να αμυνθούν στην αναίτια επίθεση των ΜΑΤ την ώρα που αυτά εισέβαλλαν στην ΑΣΟΕΕ. Οι ψευδορκίες των αστυνομικών–χαφιέδων δεν απέδειξαν καμία από τις κατηγορίες. Αντίθετα, δεν είχαν καμία συνοχή μεταξύ τους, αποκάλυψαν αλληπάλληλες παρανομίες της αστυνομίας: ο αστυνομικός της ΟΠΚΕ που συνέλαβε τον Δ.Κ. έξω από την ΑΣΟΕΕ παραδέχτηκε ότι έκανε χρήση πτυσσόμενου γκλοπ (παράνομο – δεν δίνεται από την υπηρεσία), με κίνδυνο να προκαλέσει σημαντικό τραύμα στον φοιτητή και πως οι περισσότεροι αστυνομικοί χρησιμοποιούν τέτοια γκλοπ. Ακόμα πιο εξοργιστικό, η στοχοποίηση–σύλληψη του Γ.Π. έγινε με βάση «ανώνυμο τηλεφώνημα», με τους «τραυματίες» αστυνομικούς να μην αρθρώνουν κουβέντα για τη διαδικασία αναγνώρισης του Γ.Π. από τους ίδιους, ενώ δεν έδωσαν καμία απάντηση για το πώς υποτίθεται τους «χτύπησε» ο φοιτητής, όπως ισχυρίζονταν. Ουσιαστικά μέσα στην αίθουσα του δικαστηρίου αποκαλύφθηκε μια σκευωρία της αστυνομίας, που με ψευδή στοιχεία ήθελε να τυλίξει σε μια κόλλα χαρτί δύο αγωνιστές. Στη δίκη κατέρρευσε πανηγυρικά το κατηγορητήριο της ΕΛΑΣ. Οι συλλήψεις είχαν μοναδικό στόχο να τρομοκρατήσουν και να καταστείλουν το φοιτητικό κίνημα και τους αγώνες του, να απονομιμοποιήσουν τη δυνατότητά του να υπερασπίζεται το άσυλο. Είναι κομμάτι του δόγματος Νόμος και Τάξη που θέλουν να επιβάλλουν, ώστε το επόμενο διάστημα να εισβάλουν τα ΜΑΤ στις σχολές και να σπάνε καταλήψεις, ώστε να μπορεί η ασφάλεια να απαγάγει αγωνιστές έξω από τα σπίτια τους. Αποτελεί μια άμεση απειλή ενάντια σε όποιον διεκδικεί και αγωνίζεται.

Η αθώωση των αγωνιστών φοιτητών και το δυνατό κύμα αλληλεγγύης είναι μια πρώτη νίκη, μια δήλωση ότι το φοιτητικό κίνημα υπερασπίζεται τους διωκόμενούς του. Πρέπει να μας γεμίσει αυτοπεποίθηση να συνεχίσουμε τον αγώνα, μαζί με τους μαθητές να βάλουμε φρένο στα σχέδια της Κεραμέως, να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας!

Σκιρτήματα ενός επικείμενου μαθητικού κινήματος

Τα νέα μέτρα για την β'βάθμια εκπαίδευση

Η νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση της ΝΔ, παίρνοντας την σκυτάλη από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, κλιμακώνει την επίθεση ενάντια στη δημόσια δωρεάν παιδεία και στον χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πρόκειται να καταθέσει στη Βουλή εντός του Μαρτίου (ενδεχόμενα την εβδομάδα 2/3-8/3) και να ψηφίσει ένα νέο νομοσχέδιο που θα περιέχει διατάξεις για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αλλά κυρίως για τη δευτεροβάθμια. Από όσα έγιναν γνωστά στο υπουργικό συμβούλιο της 27/2, το νομοσχέδιο αυτό φαίνεται μεταξύ άλλων να περιέχει:

1)Τη **θέσπιση Τράπεζας Θεμάτων από το σχολικό έτος 2020-2021 για την Α' Λυκείου**. Το μέτρο αυτό, η «καρδιά» του Νέου «Μνημονιακού» Λυκείου θα αποτελέσει ένα νέο, ισχυρό ταξικό κόσκινο, αφού θα επιβάλει πανελλαδικού τύπου εξετάσεις σε όλο το Λύκειο, αναγκάζοντας τους μαθητές να ξεκινούν φροντιστήριο από Α' Λυκείου για να πάρουν απολυτήριο. Είναι προφανές ότι χιλιάδες μαθητές θα αναγκάζονται να εγκαταλείπουν εντελώς το Λύκειο ή να κατευθύνονται στην τεχνική εκπαίδευση, αφού δεν θα έχουν χρήματα για τα φροντιστήρια. Να σημειωθεί πως υπάρχει κατεύθυνση από την ΕΕ να αυξηθεί ο αριθμός των μαθητών που σπουδάζουν σε ΕΠΑΛ στην Ελλάδα, καθώς πρέπει να φτάσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

2)Την **αξιολόγηση σχολείων και εκπαιδευτικών από το σχολικό έτος 2020-2021**. Οι αξιολογήσεις των σχολείων, όπως και των σχολών, θα οδηγήσουν στην περαιτέρω υποχρηματοδότηση τους, στη συγχώνευση και το κλείσιμο πολλών από αυτών και στην αναζήτηση «σωτήρων» στο πρόσωπο «καλοθελητών» επιχειρηματιών(αρπακτικών) και στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Οι εκπαιδευτικοί θα αξιολογούνται «καλά» αν συντάσσονται με τα σχέδια της κυβέρνησης και είναι πρόθυμοι να εφαρμόσουν τα μνημόνια στην εκπαίδευση, αν δεν κάνουν αγώνες, αν βαθμολογούν αυστηρά τους μαθητές τους και αν επιβάλουν τιμωρίες σε αγωνιστές μαθητές.

3)Τη **θέσπιση σχολικών κανονισμών και του θεσμού του δασκάλου/καθηγητή εμπιστοσύνης, καθώς και τακτική συλλογή δεδομένων(!) μέσω της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας**. Με άλλα λόγια την επιβολή του δόγματος «Νόμος και Τάξη» και εντός των σχολείων, για την καταστολή των μαθητικών καταλήψεων και διαδηλώσεων. Οι κανονισμοί αυτοί είναι σίγουρο ότι θα περιλαμβάνουν αυστηρές ποινές και τιμωρίες για μαθητές και καθηγητές που κινητοποιούνται, για να τους εκφοβίσουν και να «συμμορφωθούν» προς τις υποδείξεις της κυβέρνησης. Ο θεσμός του δασκάλου/καθηγητή εμπιστοσύνης, ενώ καθιερώνεται με πρόσχημα την αντιμετώπιση του φαινομένου του «bullying» στα σχολεία, κατά πάσα πιθανότητα θα συντελέσει στη δημιουργία ενός δικτύου καθηγητών-ρουφιάνων εντός των σχολείων. Τέλος, η τακτική συλλογή δεδομένων μέσω της αξιολόγησης, «μιλάει» από μόνη της: πρόκειται για φακέλωμα μαθητών και εκπαιδευτικών.

4)**Διατάξεις για τα ΑΕΙ, όπως αυστηροποίηση του πλαισίου για τις μετεγγραφές φοιτητών** (βλ. άρθρο για φοιτητικά).

ΚΑΤΩ Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ Η ΑΣΤΥΝΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η μνημονιακή, ακραία νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση της ΝΔ συνεχίζει να κλιμακώνει την αστυνομοκρατία. Στην προσπάθειά της να μετατρέψει τα Εξάρχεια σε άβατο ενισχύει και αναβαθμίζει την αστυνόμευση/παρέμβαση στην περιοχή. Με τη συμμετοχή αστυνομικών από πολλές υπηρεσίες, αστυνομικών σκύλων, καθώς και drone της ΕΛ.ΑΣ. Στόχος τους φυσικά δεν είναι η εγκληματικότητα γενικά ή πόσο μάλλον η ασφάλεια του πολίτη, εδώ δεν χρειάζεται να πούμε πολλά καθώς οι συνεχόμενες και αναίτιες συλλήψεις, οι εισβολές ένοπλων αστυνομικών της ασφάλειας στις σχολές, οι επιδρομές σε καταλήψεις και σπίτια, τα ξεγυμνώματα και ο εξευτελισμός διαδηλωτών και πολιτών και γενικά το όργιο καταστολής απέναντι σε αγωνιστές, εργαζόμενους και νέους είναι πλέον καθημερινότητα. Αυτό που στην ουσία επιχειρούν είναι το κράτος μέσω των κατασταλτικών του μηχανισμών να γίνει ο απόλυτος ρυθμιστής της δημόσιας και κοινωνικής ζωής, (ταυτόχρονα αναβαθμίζουν και τον αστυνομικό ρόλο του στρατού – βλ. Έβρο) μετατρέποντας τις γειτονιές μας (όχι μόνο τα Εξάρχεια) σε γκέτο με τα τάγματα εφόδου του Χρυσοχοϊδή να επιβάλουν με τα γκλοπ και τα όπλα τον «νομο και την τάξη».

Τα τελευταία χρόνια η επέλαση των μνημονίων έχει ρημάξει τους δήμους και τις γειτονιές μας και τους έχει μετατρέψει σε αγωγούς αποπληρωμής του χρέους. Χιλιάδες φτωχές οικογένειες στερούνται το ρεύμα, τα τρόφιμα, ακόμα και το νερό, χιλιάδες λαϊκά σπίτια απειλούνται άμεσα με πλειστηριασμό/κατάσχεση ενώ όλες οι κοινωφελείς λειτουργίες των Δήμων είναι στόχος ιδιωτικών συμ-

Οι μαθητικές κινητοποιήσεις

Απέναντι στα παραπάνω μέτρα, όπως και συνολικά στην κυβερνητική πολιτική στην παιδεία, που περιλαμβάνει την εξίσωση πτυχίων ΑΕΙ-ιδιωτικών κολεγίων, μειώσεις εισακτέων, θέσπιση της βάσης του 10 κ.α. οι μαθητές έχουν ξεκινήσει κινητοποιήσεις και καταλήψεις των σχολείων τους. Οι καταλήψεις πραγματοποιούνται κυρίως στην Αθήνα, σε πολλά σχολεία σε διάφορες γειτονιές(π.χ. Περιστέρι, Μαρούσι, Γαλάτσι, Αιγάλεω κ.α.) και έχουν έναν αυθόρμητο και διάσπαρτο χαρακτήρα, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα ότι οι καταλήψεις διαρκούν 2-3 ημέρες, έπειτα τα σχολεία ανοίγουν για μερικές μέρες, ξανακλείνουν κ.ο.κ. Δεν είναι λίγες οι φορές που οι διευθυντές των σχολείων καλούν την αστυνομία, η οποία πηγαίνει έξω από τα σχολεία για να εκφοβίσει τους μαθητές, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί και συλλήψεις μαθητών που πραγματοποιούν καταλήψεις. Οι κινητοποιήσεις αυτές, στην πλειοψηφία τους, καταλήγουν σε διαδηλώσεις στο Υπουργείο Παιδείας, στο κέντρο της Αθήνας, καθώς και στα γραφεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Δήμων και στα δημαρχεία. Στις διαδηλώσεις αυτές συμμετέχουν χιλιάδες μαθητές.

Η στάση των δυνάμεων της Αριστεράς

Η συντριπτική πλειοψηφία των δυνάμεων της ρεφορμιστικής και άκρας αριστεράς αδυνατούν να ενισχύσουν ουσιαστικά το μαθητικό κίνημα και να πραγματοποιήσουν έναν –έστω στοιχειώδη– συντονισμό του με το φοιτητικό κίνημα, πόσο μάλλον με το εργατικό. Η ΚΝΕ πραγματοποιεί τα δικά της μαθητικά συντονιστικά και καλεί σε πορείες εκτόνωσης, σε αραιά χρονικά διαστήματα, προσπαθώντας να αυτοπροβληθεί ως η μόνη αγωνιστική δύναμη, καπελώνοντας τους αγώνες. Οι δυνάμεις των ΕΑΑΚ (ΝΑΡ-νΚΑ, ΑΡΙΣ κ.α.), παρά τη συμβολή τους στις κινητοποιήσεις, δεν δίνουν συνέχεια και προοπτική στον αγώνα, αφού πραγματοποιούν καρικατούρες συντονιστικών όπως ακριβώς και στο φοιτητικό κίνημα. Οι δυνάμεις αυτές δεν γνωρίζουν τι σημαίνει και δεν τις ενδιαφέρει να εφαρμόσουν την αυτοοργάνωση των μαθητών κάτι που θα είχε καθοριστική σημασία για την μαζικοποίηση και ανάπτυξη του κινήματος τους.

Η Μαθητική Αντεπίθεση συμμετέχει σε όλες τις κινητοποιήσεις και προσπαθεί να συμβάλλει με τις δυνάμεις της στη δημιουργία ενός κύματος καταλήψεων διαρκείας στα σχολεία, στην πραγματοποίηση μαχητικών διαδηλώσεων και την προώθηση δομών αυτοοργάνωσης όπως οι επιτροπές δράσης μαθητών και οι επιτροπές κατάληψης καθώς και στον ουσιαστικό συντονισμό με φοιτητικούς συλλόγους, σωματεία εργαζομένων που αγωνίζονται, κυρίως εκπαιδευτικών κ.λπ. Στον δρόμο που χάραξε η εξεγερμένη νεολαία σε Χιλή, Γαλλία, Ιράκ και τόσες άλλες χώρες, οι μαθητές πρέπει και στη χώρα μας να ξεσηκωθούν για να υπερασπιστούν τη δημόσια, δωρεάν παιδεία και να παλέψουν ενάντια στο δόγμα «Νόμος και Τάξη» και τα μνημόνια, ενάντια σε ένα μέλλον φτώχειας, εξαθλίωσης, ανεργίας και πολέμου.

■ Σωτήρης Κ.

φερόντων/εργολάβων που εποφθαλμιούν την δημόσια περιουσία. Συνεπώς το πρόβλημα δεν είναι η ελλειψής αστυνόμευση αλλά η βίαιη προσαρμογή των δήμων και της πόλης μας στην κανονικότητα των μνημονίων.

Η όλο και εντεινόμενη κρίση αστικής εκπροσώπησης και η απουσία (αδυναμία στην ουσία) στοιχειώδους κοινωνικής πολιτικής, περιορίζουν όλο και περισσότερο την λειτουργία του κράτους στον κατασταλτικό πυρήνα του. Έτσι, η κατάσταση αυτή γεννάει τεράστιους κινδύνους. Στην προσπάθεια θωράκισης/επιβίωσης του σημερινού καθεστώτος, επιχειρούν να μας βουλιάζουν στον σκοταδισμό του ακραίου νεοφιλελευθερισμού και του κοινωνικού καπιταλισμού. Η διαρκής ενίσχυση και ποιοτική αναβάθμιση των κατασταλτικών μηχανισμών, η ανελέητη επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τα τείχη του Έβρου και τέλος η τεράστια ιδεολογική επίθεση σε κάθε κοινωνική, ανθρώπινη αξία, σπρώχνουν την κοινωνία σε έναν ζοφερό κατήφορο χωρίς τέλος, μεγαλώνοντας την κοινωνική αποσύνθεση.

Ο περαιτέρω εξοπλισμός της αστυνομίας και γενικά η αναβάθμιση των κατασταλτικών μηχανισμών απειλούν να βουτήξουν την κοινωνία στο αίμα. Οι τυφλοί στην Γαλλία από τις πλαστικές σφαίρες, οι εικόνες της βίαιης και απάνθρωπης κρατικής καταστολής στην Χιλή είναι μερικά από τα παραδείγματα που δείχνουν ότι όταν οι μάζες των εργαζομένων και της νεολαίας αντιδρούν και εξεγείρονται, το μόνο που απομένει στις κυβερνήσεις είναι η ωμή καταστολή.

23^η Συνδιάσκεψη της ΟΚΔΕ

Σύνοψη θέσεων Πολιτικού Ντοκουμέντου

Στις 25-26 Απριλίου

θα πραγματοποιηθεί

στην Αθήνα η 23η

Συνδιάσκεψη της

Ο.Κ.ΔΕ.

Σε αυτό το φύλλο

δημοσιεύουμε

μία περίληψη

των θέσεων

του Πολιτικού

Ντοκουμέντου για

την Παγκόσμια

Οικονομική

και Πολιτική

Κατάσταση και

την Κατάσταση

στην Ελλάδα.

Το

πλήρες κείμενο

θα αναρτηθεί

σύντομα στο site

της Ο.Κ.Δ.Ε.

www.okde.gr

Α) ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Ο κύκλος της παγκόσμιας οικονομίας μετά το 2010 έχει εισέλθει σε ύφεση. Αυτός ο κύκλος ήταν ο πιο ασθενικός σε ολόκληρο το 50ετές μακρύ κύμα κάμψης (μετά το 1968). Ωστόσο, το σημαντικό και πρωτοφανές είναι η γενικευμένη, εντατική, καθολική χρησιμοποίηση όλων των αντικυκλικών μέτρων επί μια 10ετία: μηδενικά ή σχεδόν μηδενικά επιτόκια, «ποσοτική χαλάρωση», αύξηση του χρέους (κυρίως δημόσιου και επιχειρήσεων). Έτσι, η κρίση του 2008-09 μόνο περιορισμένα «εξυγίανε» το σύστημα καταστρέφοντας κεφάλαια, ειδικά πλεονάζοντα και παρασιτικά, ενώ δεν δημιουργήθηκε η αναγκαία αξία για τη μείωση του χρέους – με αποτέλεσμα τα αστικά επιτελεία, έχοντας εξαντλήσει τα γνωστά μέσα, να στέκονται τώρα παράλυτα μπροστά στην ύφεση.

2-3. Επόμενο ήταν να οξυνθούν όλες οι αντιφάσεις. Αυξήθηκε η οικονομική και κοινωνική ανισότητα, το ίδιο και τα πλασματικά/παρασιτικά κεφάλαια (ονομαστική αξία παραγώγων που σκαρφάλωσε ψηλότερα από το 2007, νέα ρεκόρ χρηματιστηριακής κεφαλαιοποίησης), ενώ είχαμε την πιο ραγδαία αύξηση του χρέους παγκόσμια τα τελευταία 50 χρόνια. Η μέση αξιολόγηση του επιχειρηματικού χρέους έχει επιδεινωθεί δραματικά, ενώ φθίνει διαρκώς η αποτελεσματικότητα της αύξησης του χρέους στη δημιουργία πλούτου. Με άλλα λόγια, η καταφυγή στο χρέος έχει φθάσει στα όριά της. Παραπέρα:

α) Η σύγκρουση της «4^{ης} τεχνολογικής επανάστασης» με τις παραγωγικές σχέσεις, το μακρό κύμα κάμψης, το νεοφιλελευθερισμό, τον κατακερματισμό της παγκόσμιας αγοράς, εξηγούν την αργόσυρτη εφαρμογή της. Η σταδιακή είσοδος π.χ. ρομπότ στην παραγωγή, κάτω από τον ανταγωνισμό και ενώ απουσιάζουν βασικές προϋποθέσεις για τη γενίκευση της «τεχνολογικής επανάστασης», οξύνει τα αδιέξοδα (απώλεια θέσεων εργασίας κ.ά.).

β) Η οικολογική κρίση (οφείλεται στην καπιταλιστική οργάνωση της κοινωνίας) παίρνει επικίνδυνες διαστάσεις, που η συνειδητοποίησή τους από τις μάζες δίνει μια νέα διάσταση στο κίνημα.

γ) Έχουμε σημαντικές κοινωνικές αλλαγές: ραγδαία αύξηση της αστικοποίησης και προλεταριοποίησης, αλλά και του βιομηχανικού προλεταριάτου (παρά την σχετική μείωση στις παραδοσιακές ιμπεριαλιστικές χώρες), ένταξη πρώην απομονωμένων αγροτικών στρωμάτων στην παραγωγική ή κυκλοφοριακή διαδικασία, άνοδο του μορφωτικού-τεχνικού επιπέδου των μαζών.

δ) Η αύξηση του παγκόσμιου εμπορίου (1980-2012), η διεθνής συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, οι «παραγωγικές αλυσίδες» μεγιστοποιούν την αντικειμενική κοινωνικοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων, όμως σε συνθήκες έλλειψης όχι μόνο παγκόσμιου κράτους/κυβέρνησης (αδύνατα στον καπιταλισμό) αλλά και αστικής ηγεσίας.

4. Η παγκόσμια μπουρζουαζία και κυρίως οι παλιοί ιμπεριαλιστές αντιμετωπίζουν στρατηγικά αδιέξοδα. Αυτό κλονίζει το παλιό ιμπεριαλιστικό σύστημα, μεγιστοποιεί τις εν-

δοαστικές διαιρέσεις. Ενώ η αλλαγή των κοινωνικών και πληθυσμιακών συσχετισμών δυσκολεύει τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και εκδηλώνεται η αποστροφή των μαζών απέναντι στο νεοφιλελευθερισμό. Ανοίγονται μπροστά μας η έκρηξη των ανταγωνισμών, η προετοιμασία της αστικής τάξης για την επιβολή συντριπτικών ηττών στο εργατικό κίνημα και τις μάζες.

5. Η προεδρία Τραμπ σηματοδότησε μια στροφή. Το σύνθημα «Πρώτα η Αμερική» μεταφράζεται «Μόνο η Αμερική, ενάντια στους άλλους», αμφισβητώντας ή παραλύοντας όλο το μεταπολεμικό πλέγμα. Παρά τις αντίθετες διακηρύξεις, η πολιτική Τραμπ έφερε εκτίναξη του ελλείμματος, ραγδαία άνοδο του χρέους (δημόσιου και επιχειρήσεων), αύξηση του εμπορικού ελλείμματος. Η αναποτελεσματικότητα της πολιτικής Τραμπ μετέτρεψε την στρατηγική διαίρεση της αμερικάνικης μπουρζουαζίας σε εσωτερική σύγκρουση.

6. Η οικονομία της Κίνας έχει σταθερά πτωτική πορεία της ετήσιας ανάπτυξης. Το συνολικό χρέος της (εκτός του χρηματοπιστωτικού συστήματος) ήταν το ταχύτερα αναπτυσσόμενο την τελευταία 10ετία. Ασφυκτιά πλέον στον παλιό καταμερισμό εργασίας και θα πρέπει να αναδιαμορφώσει την παγκόσμια αγορά πολύ πιο γρήγορα ("Made in China 2025" κ.ά.), ενώ αυξάνει τις στρατιωτικές δαπάνες της.

Η Ρωσία, χτυπημένη βαριά το 2008-09, κατόρθωσε να εξουδετερώσει τα σχέδια στραγγαλισμού της από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές.

7. Η ΕΕ, παρά τις παρεμβάσεις της ΕΚΤ, αργά και βασανιστικά βυθίζεται στην ύφεση και παρακμή μετά την καμπή του 2008-09. Οι αντεργατικές και αντιδημοκρατικές πολιτικές οδηγούν ακόμη και σε εξαφάνιση των παραδοσιακών κομμάτων, αλλά και άλλων σχηματισμών (παρά τις συγκυριακές αναζωογονήσεις). Το «ακράιο κέντρο» θα αποδειχθεί επίσης θνησιγενές, ενώ τα ευρωσκεπτικιστικά/ξеноφοβικά κόμματα, παρά τον αναμφισβήτητο κίνδυνο για το εργατικό κίνημα, οδηγούν σε διαλυτική κρίση της ΕΕ.

Στο Brexit, εκτός από τη σύγκρουση στο εσωτερικό της βρετανικής αστικής τάξης, εκφράστηκε αποφασιστικά η θέληση της πλειοψηφίας της βρετανικής εργατικής τάξης να ξεφύγει από την ΕΕ.

Οι προσεχείς εξελίξεις εξαρτώνται ως ένα βαθμό και από τη σύγκρουση της γαλλικής εργατικής τάξης με τον Μακρόν. Πιο συνολικά, η στρατηγική της ΕΕ θα εξαρτηθεί από τις αμερικάνικες εκλογές, από την στάση απέναντι σε Κίνα και Ρωσία. Έττα του Μακρόν σημαίνει τέλος του «ακράιου κέντρου», αμφισβήτηση του Συμφώνου Σταθερότητας. Μια χειρότερηση της κρίσης θα παροξύνει τις διαιρέσεις στην ΕΕ, ενώ στη Γερμανία η όποια σταθερότητα έχει κλονιστεί.

8. Με την άνοδο Τραμπ, οι ΗΠΑ κλιμάκωσαν τον οικονομικό ανταγωνισμό ενάντια σε όλους τους βασικούς ανταγωνιστές τους, επιδιώκοντας ιδιαίτερα την απομόνωση και στραγγαλισμό της Κίνας (ο στόχος είχε τεθεί επί Ομπάμα), σε σειρά μετώπων: α) Στη ΝΑ Ασία, με ενίσχυση της στρατιωτικής παρουσίας τους, προσπάθεια «επίλυσης του βορειοκορεάτικου προβλήματος». Φαίνεται ωστόσο οι συμμαχίες τους να εξασθενούν, αφού δεν έχουν εναλλακτικό σχέδιο απέναντι στην περιφερειακή έλξη της Κίνας. β) Στη Λατινική Αμερική, για να την επαναφέρουν στον έλεγχό τους. Διευκολύνθηκαν από την άνοδο των Μάκρι, Μπολσονάρο κ.ά., προχώρησαν στις προσπάθειες πραξικοπήματος σε Βενεζουέλα και Βολιβία. Τα αποτελέσματα είναι αμφίβολα, λόγω των εργατικών και λαϊκών εξεγέρσεων, αλλά και της πολιτικής που εντέλει θα ακολουθήσουν οι αστικές τάξεις σε Βραζιλία και (δευτερευόντως) Αργεντινή. γ) Στην Αφρική, επιδιώκοντας μείωση της σημαντικής κινέζικης επιρροής.

9. Η πολιτική Τραμπ δυναμώνει τους δεσμούς Ρωσίας-Κίνας, που τείνουν να γίνουν οργανικοί (λόγω και ανάπτυξης της Σιβηρίας, «Δρόμου του Μεταξιού» κ.ά.), ένα σοβαρό πρόβλημα και για τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές.

10. Στη Μέση Ανατολή, οι δυτικοί ιμπεριαλιστές ηττήθηκαν στη Συρία, μια επιτυχία της Ρωσίας, Κίνας, Ιράν (εν μέρει και Τουρκίας). Οι προσπάθειες της Ρωσίας-Κίνας για μια ισορροπία θα συναντήσουν δυσκολίες από την επιθετικότητα των ΗΠΑ, Σ. Αραβία, Ισραήλ, με την κλιμάκωση ενάντια στο Ιράν να αποτελεί θανάσιμο κίνδυνο.

Στα Βαλκάνια, παρά τη Συμφωνία των Πρεσπών, οι ΗΠΑ δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν τα σχέδιά τους, με αποτέλεσμα οι προοπτικές και τα πρόσφατα κέρδη

ΥΜΕΝΤΟΥ

τους να είναι ασταθή.

Β) ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

11–15. Η γενικευμένη εμφάνιση και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των διαφόρων εξεγέρσεων μέσα στο 2019 (Λ. Αμερική, αραβικός κόσμος κ.ά.) δείχνουν ένα νέο κύκλο ταξικής πάλης. Μια νέα πρωτοπορία καλείται να ξεπεράσει σειρά πολιτικών εμποδίων: κατανόηση του φαινομένου Τραμπ και αποδέσμευση από το Δημοκρατικό Κόμμα – αποφυγή ψεύτικων διλημάτων (ανάμεσα στη «δημοκρατική» ιμπεριαλιστική επέμβαση και σε δικτατορικά ή θεοκρατικά καθεστώτα), που μπλοκάρουν το αντιπολεμικό κίνημα και την διεθνιστική αλληλεγγύη – σύγκρουση με κόμματα/ηγέτες τύπου Κόρμπιν, Σάντερς, Ποδέμος κ.ά. – διαφοροποίηση από τα λεγόμενα ταυτοτικά κινήματα που υποβαθμίζουν την σοσιαλιστική εναλλακτική λύση της κ.ά.

Οι ήττες του παγκόσμιου προλεταριάτου (νεοφιλελευθερισμός, δυσφήμιση εναλλακτικής από τον «υπαρκτό σοσιαλισμό», προδοσία και εξαφάνιση σοσιαλδημοκρατίας, σταλινισμού και «Αριστεράς» τύπου ΣΥΡΙΖΑ, εκφυλισμός Ενιαίας Γραμματείας κ.ά.) εξακολουθούν να βαραίνουν. Ωστόσο, το εργατικό κίνημα φαίνεται αρχίζει να ενσωματώνει μια σειρά εμπειριών, παρά την έλλειψη ηγεσίας (που είναι καθοριστική). Κολοσσιαίες διακυμάνσεις στην ταξική πάλη θα εξακολουθήσουν.

Γ) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

16–18. Η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού χειροτερεύει, πέρα από μια ευνοϊκή συγκυρία με ημερομηνία λήξης. Επιβιώνει μόνο εξαπλώνοντας μια βαρβαρότητα: βούλιαγμα πλατιών στρωμάτων στην φτώχεια και εξαθλίωση, έκρηξη ανισοτήτων, όλο και χειρότερο Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης (μερική, ελαστική και «μαύρη» εργασία κ.ά.).

Παρά το ανάθεμα στο «στρεβλό μοντέλο που οδήγησε στην κρίση», όλοι οι νεοφιλελεύθεροι δοξολογούν τις αεριστικές και παρασιτικές τοποθετήσεις κεφαλαίων, που εξογκώνουν το αδυνάτισμα των παραγωγικών τομέων, τη γενική ιδιωτικοποίηση, ό,τι αποτελείώνει τον κορμό του ελληνικού καπιταλισμού. Κλείσιμο και συρρίκνωση παραγωγικών μονάδων, φυγή σημαντικών επιχειρήσεων και κεφαλαίων συνεχίζονται. Η αδιαφορία του ξένου κεφαλαίου βαθιάνει ακόμα περισσότερο τον «επαρχιωτισμό» του ελληνικού καπιταλισμού.

19–21. Η «σταθερότητα» με την άνοδο της ΝΔ στην εξουσία βασίζεται στην πρόσκαιρη εξισορρόπηση του πολιτικού σκηνικού, με την υποστήριξη από όλη την αστική τάξη και τους ιμπεριαλιστές, πάνω στην κρίση του εργατικού κινήματος. Πόσο η ΝΔ θα προχωρήσει στις επιθέσεις της, θα εξαρτηθεί από την ταξική πάλη. Ο κίνδυνος για τους εργαζόμενους είναι σε κάθε περίπτωση μεγάλος.

Ο Μητσοτάκης εμφανίστηκε ως κέντρο

διαχείρισης της κρίσης, χωρίς άμεσα μεγάλα προβλήματα. Ωστόσο σύντομα άρχισαν παραφωνίες και τριγμοί. Οι βασικές αδυναμίες της ΝΔ παραμένουν, θα χειροτερεύσουν όσο ξεδιπλώνονται οι συνέπειες της πολιτικής της. Οι «άριστοι» που πλασάριζε είναι ανακύκλωση των χειρότερων πολιτικών υλικών.

22. Ο ΣΥΡΙΖΑ (τα υψηλά εκλογικά ποσοστά του ήταν μέρος της ήττας του εργατικού κινήματος στις 7 Ιουλίου) είναι αστικό νεοφιλελεύθερο–μνημονιακό κόμμα, υπερπολύτιμο στήριγμα της «σταθερότητας». Κάθε κατάταξή του στην Αριστερά ή τον ρεφορμισμό είναι εντελώς αυθαίρετη. Ο «μετασχηματισμός» στην Προοδευτική Συμμαχία ολοκληρώνεται σχετικά εύκολα, αν και πρόκειται για επιβίωση εξαμβλωματική. Ο άθλιος και επικίνδυνος ρόλος του δεν έχει τελειώσει: θα προσπαθήσει να εγκλωβίσει, εμφανιζόμενος ως μόνη εναλλακτική, χτυπώντας ακόμα περισσότερο το εργατικό κίνημα. Είναι ένας τεράστιος κίνδυνος, που απαιτεί ξεκάθαρη αντιμετώπιση.

23. Παρά τις αλλαγές στη συγκυρία, δεν έχει αλλάξει η ιστορική περίοδος της δομικής κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού, ούτε η φύση της μνημονιακής περιόδου. Τα θεμελιακά προβλήματα παραμένουν και χειροτερεύουν, χωρίς συγκροτημένη αστική στρατηγική μιας διεξόδου ή εναλλακτικής. Η ενσωμάτωση των εργαζομένων στο μνημονιακό καθεστώς είναι σε τελική ανάλυση αδύνατη, το ίδιο η οικοδόμηση ενός μπλοκ ταξικών συμμαχιών και συναίνεσης. Αντιμέτωπος με όλο και πιο σύνθετα προβλήματα (δημογραφική παρακμή κ.λπ.), ο ελληνικός καπιταλισμός στέκει γυμνός. Έχουν επικρατήσει τα πιο παρασιτικά κομμάτια στο εσωτερικό του και έτσι, παρότι προσωρινά όλοι βολεύονται, η πολιτική κρίση γίνεται σπασμωδική. Μπροστά караδοκούν απότομες στροφές, κλονισμοί, αγώνες και εκρήξεις των μαζών. Αυτό κάνει τα κυρίαρχα επιτελεία πιο επιθετικά, για να χτυπήσουν αποφασιστικά όσο προλαβαίνουν.

24–25. Η λειτουργία του αστικού κράτους περιορίζεται διαρκώς στον κατασταλτικό πυρήνα του. Η αντιδημοκρατική αναδίπλωση, το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης των ΜΑΤ και δικαστηρίων σκληραίνουν. Συμπληρώνονται με βαθιές, αντιδραστικές τομές (απαγόρευση διαδηλώσεων, μέτρα θωράκισης από κάθε «ατύχημα» και επέμβαση του «λαϊκού παράγοντα», «επιτελικό κράτος» κ.λπ.). Εξαπολύεται μια λυσασμένη ιδεολογική επίθεση στο εργατικό κίνημα. Η δημόσια ζωή κατακυλάει σε ακροδεξιά ατζέντα, ιδιαίτερα με την χρήση του πολυεργαλείου του ρατσισμού.

26. Σε Βαλκάνια και ΝΑ Μεσόγειο, ο ελληνικός καπιταλισμός έχει ποντάρει τα πάντα στην στοίχιση με τις ΗΠΑ. Αυτή η πολιτική «πρόθυμου» έχει κάποιον ρεαλισμό, όχι τόσο για οικονομικά ανταλλάγματα αλλά για την στήριξη από τους ιμπεριαλιστές. Αυτά δείχνουν τον αντιδραστικό χαρακτήρα του ελληνικού καπιταλισμού, που ίσως είχε λογαριάσει μια «φυγή προς τα εμπρός» με το άρμα των ΗΠΑ. Ταυτόχρονα αποκαλύπτονται τα όρια και ο τυχοδιωκτισμός του, απέναντι στην πολύπλευρη ενίσχυση του τούρκικου καπιταλισμού (παρά τις αντιφάσεις του). Οι συσχετισμοί υποδεικνύουν επικείμενη σημαντική συρρίκνωση του στρατηγικού χώρου του ελληνικού καπιταλισμού – πράγμα για το οποίο έχουν συνείδηση τα κυρίαρχα επιτελεία, σε συνέχεια παλιότερων πολιτικών «διευθέτησης» στη βάση των νέων συσχετισμών υπέρ του τούρκικου καπιταλισμού. Μπορούν να σύρουν τον ελληνικό λαό σε «θερμά επεισό-

δια», που από την πλευρά τους θα αποτελέσουν άλλοθι υποχωρήσεων.

Μια ελληνοτουρκική στρατιωτική σύγκρουση θα ήταν τεράστια ήττα για το ελληνικό και τουρκικό εργατικό κίνημα. Η αποτροπή του είναι ύψιστη προτεραιότητα, με κοινή διεθνιστική πάλη, ενάντια σε ιμπεριαλιστές και αστικές τάξεις, με αντιπολεμικό κίνημα και ορίζοντα τη σοσιαλιστική διεξοδο. Αν οδηγηθούμε σε «θερμά επεισόδια», η κατάληξή τους με τον ελληνικό καπιταλισμό να υποχρεώνεται σε σοβαρές παραχωρήσεις, θα ήταν για το εργατικό κίνημα της χώρας μας το μικρότερο κακό. Αντίθετα, είναι καταστροφική η στοίχιση με τον αστικό εθνικισμό των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» και της «τουρκικής επιθετικότητας και προκλητικότητας», όπως κάνουν ρεφορμιστές και αριστεροί πατριδοκάπηλοι.

27. Στο έδαφος του ελληνικού καπιταλισμού διασταυρώνονται τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα των ΗΠΑ (άμεσα τα πιο επικίνδυνα), Κίνα και Ρωσία, ευρωπαίων ιμπεριαλιστών. Τα θεμέλια της «συμβίωσής» τους υπονομεύονται διαρκώς, απειλώντας με τη μεταφύτευση μιας ακόμα τεράστιας κρίσης στον ελληνικό καπιταλισμό.

Δ) ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ – ΑΡΙΣΤΕΡΑ

28–29. Η επίθεση της ΝΔ έχει αρχίσει να διαλύει τη χαύνωση, ακόμα ωστόσο κυριαρχεί η κρίση του εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος.

Υπόβαθρο στις δυσκολίες είναι μια συντηρητικοποίηση που απειλεί να αποκτήσει στρατηγικά στοιχεία: ηγεμονία του «ιδιωτικού», αλλοίωση της φυσιογνωμίας κομματιών της τάξης (ρατσισμός, «ασφάλεια», «διευθυντικό δικαίωμα», «αξιολόγηση», «ατομική ευθύνη», «μεσαία τάξη» κ.λπ.), διαβρωτικός ρόλο των λεγόμενων πολιτικών «ταυτότητας» κ.ά. Η συντηρητικοποίηση αυτή είναι βέβαιο ότι θα αμφισβητηθεί, όμως χρειάζεται προσοχή με τη χρόνια συσώρευση ηττών και αδυναμιών του εργατικού κινήματος (ιδιαίτερα με τον ΣΥΡΙΖΑ), την πίεση απουσύνθεσης πάνω στην εργασία και στην εργατική τάξη. Χωρίς την εμφάνιση έστω στοιχείων μιας εναλλακτικής μέσα στους αγώνες, οι κοινωνικές εκρήξεις θα κινδυνεύουν να μείνουν τυφλά ή αδιέξοδα ξεσπάσματα.

30–31. Η κρίση του οργανωμένου εργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος αποκορυφώνεται –μέχρι σήμερα– με τα εκφυλιστικά φαινόμενα σε ΓΣΕΕ κ.ά. εξαιτίας της πολιτικής της αστικοποιημένης, μνημονιακής αλλά και σταλινικής συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Αν δεν ανακοπεί αυτή η πορεία, οδηγεί μαζί με τα μέτρα ενάντια στα συνδικάτα στη μετατροπή τους σε κρατικά ελεγχόμενες, «κίτρινες» οργανώσεις.

32. Το ΚΚΕ, προβλέψιμα, δεν μπορεί να διαφύγει από τη γενική εικόνα παρακμής των σταλινικών δυνάμεων. Μετά από δέκα χρόνια θυελλωδών εξελίξεων βρίσκεται εντέλει αποδυναμωμένο. Έχει χάσει τη δυνατότητα να οργανώνει και να ηγείται, να ενσωματώνει κομμάτια, μένοντας με περιορισμένες δυνατότητες ελιγμών. Η «αποκατάσταση του επαναστατικού χαρακτήρα» κάνει ακόμα πιο ορατό το στρατηγικό αδιέξοδο, η «ταξική» ρητορική αντιφάσκει κραυγαλέα με την πολιτική και πρακτική του.

Στη ριζοσπαστική και άκρα αριστερά, τα βασικά σχέδια (ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΛΑΕ) τελείωσαν ως αποτυχία ή τραγωδία, διαμορφώνοντας μια νέα αρνητική ποιότητα. Με το βάθος όπου έφτασε η λαϊκοεμπωτική πολιτική και η εαμική κουλτούρα, η

προσχώρηση στη λογική και πρακτική ενός ρεφορμισμού (υποστήριξη ΣΥΡΙΖΑ ή «αριστερής κυβέρνησης» κ.ά.). **Με την προσχώρηση ή υπόκλιση στον αστικό εθνικισμό ή φιλοϊμπεριαλιστικό «αντιεθνικισμό».** Με τις εκλογικίστικες συγκολλήσεις. Με τον ακραίο κατακερματισμό κινητοποιήσεων. **Με μια ενίσχυση του «θεματικού ακτιβισμού» και μια επικίνδυνη εξάπλωση φαινομένων σταλινικής βίας στο εσωτερικό του κινήματος.**

Ε) ΕΠΕΜΒΑΣΗ–ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΚΔΕ

33–34. Για μια σοβαρή αντιμετώπιση της κατάστασης, κύρια προϋπόθεση παραμένει η αλλαγή του συσχετισμού υπέρ της επαναστατικής πολιτικής και της ΟΚΔΕ.

Η κρίση στο εργατικό κίνημα και την Αριστερά δεν ήταν δυνατό να μην θέσει και εμάς σε πίεση και δοκιμασία, που πρέπει να αντιμετωπίσουμε υπερασπίζοντας και διευρύνοντας τις κατακτήσεις της οργάνωσής μας. Αυτές μετράνε μια δεκαετία και ακόμα περισσότερο (μια πορεία από τα μέσα της δεκαετίας του 1980), προσηλωμένοι στις αρχές του επαναστατικού μαρξισμού / τροτσκισμού, σε μια μέθοδο ανάλυσης και επέμβασης.

35–38. Πρέπει να διεκδικηθεί ξανά, με νέους όρους, αντιπαλεύοντας αυταπάτες, η επιρροή του ΣΥΡΙΖΑ πάνω στα στρώματα εργαζομένων, φτωχών λαϊκών στρωμάτων, νέων που τον είχαν εμπιστευτεί ή ψηφίσει.

Το πρόγραμμά μας πρέπει να ξεκινάει από τα τεράστια προβλήματα των μαζών και να τα συνδέουμε με το συνολικό πρόβλημα, δείχνοντας προς τη λύση του Σοσιαλισμού – και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σημερινές συνθήκες ίσως κάνουν πιο δύσκολη αυτή τη «μεταβατική γέφυρα», παρά το άνοιγμα της συζήτησης από την τεράστια κρίση του συστήματος.

Απαιτείται διαρκής εγρήγορση για τις δυνατότητες για αγώνες, απότομες αλλαγές, ξεσπάσματα, εκρήξεις κ.λπ. Διαδικασία που, λόγω αποδυνάμωσης των οργανώσεων του εργατικού κινήματος, θα έχει βασικά ακανόνιστες μορφές. Η κύρια τακτική μας σ’ αυτές τις περιπτώσεις παραμένει η ανάπτυξη και δημοκρατική συγκέντρωση της αυτοοργάνωσης, ώστε να αναδυθεί ένα ενοποιητικό πλαίσιο και μια ηγεσία, εμπειρίες χωρίς τις οποίες είναι αδύνατο το πέρασμα σε επαναστατικές κρίσεις. Στην πράξη, θα εμφανίζονται δυσκολίες και πρέπει να διακρίνει κανείς το συγκεκριμένο ξεδίπλωμα αυτής της πολιτικής χωρίς να αναζητά «χημικές καθαρότητες».

39. Οικοδομούμε την ΟΚΔΕ – Οικοδομούμε το κίνημα, με κεντρικό σύνθημά μας «Ενότητα – Οργάνωση – Αγώνας»: Με ενίσχυση της ιδεολογικής και πολιτικής δουλειάς, για την αντιμετώπιση της σημερινής μεγάλης αστάθειας. Με σταθερό προσανατολισμό στην εργατική τάξη. Με σχεδιασμένες επεμβάσεις και καμπάνιες, συμμετοχή σε όποια δυνατότητα οργάνωσης και αγώνα κομματιών της τάξης και κριτήριο τις πραγματικές δυνάμεις που μπορούμε να κινητοποιήσουμε. Με τη ματιά στραμμένη σε οτιδήποτε ενισχύει τις γραμμές του εργατικού κινήματος. Δίνοντας προτεραιότητα στο πολιτικό στοιχείο της συγκρότησης (χωρίς να εγκαταλείπει κανείς το κοινωνικό), ως αντίβαρο και στη σημερινή συντηρητικοποίηση. Με συνειδητή πειθαρχία και δημοκρατία στο εσωτερικό της οργάνωσης, συλλογική–αλληλέγγυα αντιμετώπιση των δυσκολιών και πιέσεων της περιόδου, για ένα μέτωπο «της ηθικής μας» ενάντια στην χαβούζα «της ηθικής τους»...

< συνέχεια από το εξώφυλλο Να ξαναπιάσουμε το νήμα των γυναικείων αγώνων

τες» κέρδισαν την ψήφο στη Βρετανία το 1918. Σύντομα ή και πολύ αργότερα, όπως στην Ελλάδα όπου η καθολική ψήφος των γυναικών ψηφίστηκε στο Σύνταγμα του 1952, ακολούθησαν κι άλλες χώρες.

Ωστόσο, η Κλάρα Τσέτκιν στο Διεθνές Σοσιαλιστικό Συνέδριο Γυναικών το 1907 έλεγε: «Για μας τις σοσιαλίστριες η απόκτηση της ψήφου δεν είναι ο τελικός στόχος όπως είναι για τις αστές γυναίκες. Παρόλα αυτά, υποστηρίζουμε με όλη μας τη δύναμη το να μπορούν οι προλετάριες γυναίκες να ψηφίζουν γιατί είναι μια φάση στην πάλη για τον τελικό στόχο (...) Η ψήφος για τις γυναίκες εργάτριες είναι ένα δυνατό όπλο για να παλέψουν την εκμετάλλευση, τον έλεγχο της κυρίαρχης τάξης και στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν ολοκληρωμένα την ανθρωπιά τους.»

Είναι η εποχή που οι γυναίκες μπαίνουν όλο και περισσότερο στη βιομηχανική παραγωγή, ιδιαίτερα μετά την κήρυξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Είναι η εποχή που παλεύουν να γίνουν αποδεκτές στα συνδικάτα ή να φτιάξουν συνδικάτα στους χώρους δουλειάς τους και δίνουν σημαντικούς αγώνες για ίσους μισθούς με τους άντρες, για καλύτερες συνθήκες δουλειάς. Η Κλάρα Τσέτκιν έπαιξε σημαντικό ρόλο και σε αυτούς τους αγώνες και με δική της πρόταση ψηφίστηκε η 8^η Μάρτη σαν ημέρα συντονισμένων αγώνων όλων των γυναικών.

Οι γυναίκες στη Ρωσία έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο ξεκινώντας με τους αγώνες τους τη Φεβρουαριανή Επανάσταση. Αυτό είχε σαν κατάληξη την Οκτωβριανή Επανάσταση, όπου για πρώτη φορά οι γυναίκες αποκτούν νομικά ίσα δικαιώματα με τους άντρες.

Στα τέλη της δεκαετίας του '60 ξεκινά ένα νέο κύμα εξέγερσης των γυναικών που ήταν κομμάτι της γενικότερης ανόδου του εργατικού κινήματος καθώς και όλων των καταπιεζόμενων και εκμεταλλεζόμενων κομματιών του κόσμου.

Στην εποχή του νεοφιλελευθερισμού, και των μνημονίων οι γυναίκες σε πάρα πολλές χώρες εναντιώθηκαν στον πόλεμο και οργάνωσαν τις Παγκόσμιες Πορείες Γυναικών. Στις διαδηλώσεις ενάντια στους ασφαλιστικούς νόμους. Μάλιστα, στο όνομα της «ισότητας» εξισώθηκαν προς τα πάνω τα όρια συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών. Οι καθαρίστριες στο Υπ. Οικονομικών, οι εργαζόμενες στο Υπ. Πολιτισμού και στην ΕΡΤ αλλά και οι αναπληρώτριες στην εκπαίδευση έδωσαν παραδειγματικούς αγώνες. Χιλιάδες γυναίκες διαδηλώνουν σε ΗΠΑ και Ισπανία ενάντια στους βιασμούς ή και τις δολοφονίες γυναικών όπως στο Μεξικό.

...για την ισότητα και την απελευθέρωση

Η κατανόηση της απαρχής και της ιστορίας της γυναικείας καταπίεσης είναι απαραίτητη για να βαδίσει το γυναικείο κίνημα μαζί με την εργατική τάξη ενάντια στην ταξική κοινωνία ώστε να πάψουν να υπάρχουν οι συνθήκες που γεννούν τη γυναικεία καταπίεση, εκμετάλλευση και βία.

«Ο αγώνας για να απελευθερωθούν οι γυναίκες από τη σκλαβιά που τις έριξε η ταξική κοινωνία είναι ένας αγώνας για να ελευθερωθούν όλες οι ανθρώπινες σχέσεις από τα δεσμά του οικονομικού καταναγκασμού και να προχωρήσει η ανθρωπότητα προς μίαν ανώτερη κοινωνική οργάνωση.» (Από την απόφαση του 11^{ου} Παγκόσμιου Συνεδρίου της 4^{ης} Διεθνούς)

■ Αφροδίτη Μπράτσα

Μπλόκο στην κυβερνητική υστερία του Ρατσισμού, του Εθνικισμού, της Καταστολής

Η απόβαση των ΜΑΤ και ο διωγμός τους από τον λαϊκό ξεσηκωμό

Με μία στρατιωτικού τύπου επιχείρηση η κυβέρνηση προσπάθησε να καταπνίξει τις αντιδράσεις των νησιωτών στην επίταξη με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου εκτάσεων για τη δημιουργία κλειστών στρατοπέδων συγκέντρωσης. Ναύλωσε δυο πλοία και τα έστειλε σε Λέσβο και Χίο γεμάτα ΜΑΤ και «αύρες» και με σβηστό το σήμα δορυφορικού εντοπισμού τους!

Με την άφιξή τους, τα πάνοπλα φασιστοειδή έδρασαν ως στρατός κατοχής: Επιτέθηκαν εναντίον ντόπιων και μεταναστών, ξυλοφόρτωναν και έβριζαν χυδαία όποιον βρέθηκε μπροστά τους, έπνιξαν το νησί στα χημικά και τα δακρυγόνα, πυρπόλησαν τα δάση. Παράλληλα, ένας οχετός από συκοφαντίες και εκβιασμούς εξαπολύθηκε από κυβερνητικά στελέχη και ΜΜΕξαπάτησης. Εκβιασμοί ότι αν δεν φτιαχτούν οι φυλακές προσφύγων θα υπάρξει πανδημία με τον κορονοϊό, ότι η μεταφορά των προσφύγων θα φέρει αύξηση του ΦΠΑ στα νησιά, υπονοούμενα ότι αυτοί που αντιδρούν «τα πίνουν» από την υπάρχουσα κατάσταση, χαρακτηρισμοί όσων κινητοποιούνται ως «ακράιων».

Μπροστά στην απόβαση των «δυνάμεων κατοχής», ξέσπασε η λαϊκή οργή και αγανάκτηση. Με έναν γενικευμένο ξεσηκωμό, με τριήμερες μαζικές κινητοποιήσεις, με την αποφασιστική τους στάση οι κάτοικοι έδιωξαν κακήν κακώς τις δυνάμεις καταστολής από τα νησιά. Καμία εργασία δεν πραγματοποιήθηκε στις θέσεις των νέων κέντρων-φυλακών και μετά από την πολιορκία του ΑΤ Χίου, απελευθερώθηκαν οι συλληφθέντες για τον ξυλοδαρμό των ΜΑΤατζήδων σε ξενοδοχείο. Λίγο πριν επιστρέψουν στον Πειραιά, εξαγριωμένοι οι πραιτωριανοί της κυβέρνησης ξέσπασαν βρίζοντας «τουρκόσπορους» τους ντόπιους, σπάζοντας αυτοκίνητα, καταστρέφοντας δημόσια και ιδιωτική περιουσία, εκτοξεύοντας δακρυγόνα ακόμη και από τον καταπέλτη του πλοίου! **Ο διωγμός άρον-άρον των ΜΑΤ από τα νησιά ήταν οπωσδήποτε μια επιτυχία του ξεσηκωμένου λαού**, ανατράπηκε όμως λίγα εικοσιτετράωρα αργότερα με το άνοιγμα των τουρκικών συνόρων.

Αντι-προσφυγικό πογκρόμ, με βλέμμα στραμμένο στον «εσωτερικό εχθρό»

Η φαιά προπαγάνδα κυβέρνησης και ΜΜΕξαπάτησης περί «εισβολής», ότι δεν πρόκειται για πρόσφυγες αλλά για «παράνομους» και «εγκληματίες», δεν μπορεί να κρύψει ότι **τα καραβάνια των χιλιάδων ξεριζωμένων στα ελληνοτουρκικά σύνορα είναι το αποτέλεσμα των συνεχών πολέμων και επεμβάσεων των ιμπεριαλιστών, τις οποίες στήριξαν και στηρίζουν όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις**, μετατρέποντας την χώρα σε πολεμικό ορμητήριο. Είναι το αποτέλεσμα της αντι-μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρώπης-φρούριο, που αφού βομβαρδίζει και λεηλατεί χώρες, μετά υψώνει ματωμένα τείχη στην προσφυγιά.

Η ελληνική κυβέρνηση «εργαλειοποιεί» τους πρόσφυγες, αρπάζοντας την ευκαιρία για να σκληρύνει την στάση της με την εφαρμογή του **δόγματος «αποτροπής»**. Εξαπολύουν ένα αγριότατο ανθρωποκνηνηγό με το κλείσιμο του τελωνείου, την ενίσχυση των δυνάμεων αστυνομίας και στρατού σε ξηρά και θάλασσα, ασκήσεις με πραγματικά πυρά, πρόσκληση της FRONTEX. Πραγματοποιούνται εκφοβιστικοί πυροβολισμοί στο νερό και τον αέρα, το Πολεμικό Ναυτικό εφαρμόζει το

push back σπρώχνοντας πίσω βάρκες (που απαγορεύεται από το διεθνές δίκαιο), ήδη υπάρχουν καταγγελίες για νεκρούς από πυροβολισμούς. Με απόφαση του ΚΥΣΕΑ ανέστειλαν τις αιτήσεις ασύλου (δηλαδή ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα) για ένα μήνα με σοβαρό ενδεχόμενο την παράταση. Ποινικοποιούν την αίτηση ασύλου, καθώς προχώρησαν στην καταδίκη προσφύγων σε 4 έτη φυλάκισης χωρίς αναστολή και 10.000 ευρώ ποινή έκαστος, με τους καταδικασθέντες να οδηγούνται στη φυλακή. Ο νέος νόμος για το άσυλο στοχεύει να απορρίπτονται με συνοπτικές διαδικασίες οι αιτήσεις, οι πρόσφυγες να φυλακίζονται και να επαναπροωθούνται (έχουν εξαγγείλει 10.000 απελάσεις για φέτος!). Εκτός από τον φράχτη 5 χιλιομέτρων στον Έβρο, προωθούν τα πλωτά φράγματα 2.700 μέτρων στο Αιγαίο, ενώ επαναφέρουν τα σχέδια για κλειστά κέντρα σε ακατοίκητα νησιά, δηλαδή τόπους εξορίας για τους πρόσφυγες. Θέλουν μόνιμες φυλακές-κολαστήρια σε ολόκληρη την χώρα, στο «αυστραλιανό μοντέλο» των νησιών βασανιστηρίων του Ειρηνικού Ωκεανού, που εφαρμόζεται σε πολλές χώρες, και στην «πολιτισμένη» ΕΕ, «χρυσώνοντας το χάπι» με την καταβολή κάποιων χρημάτων στους δήμους.

Το κυβερνητικό πογκρόμ άνοιξε τον δρόμο και στις ακροδεξιές και φασιστικές συμμορίες, που οργανώνουν περιπολίες, μπλοκάρουν δρόμους, εμποδίζουν τους πρόσφυγες να αποβιβαστούν στη στεριά, τραμπουκίζουν αριστερούς, προπηλακίζουν δημοσιογράφους και φωτογράφους, απειλούν αλληλεγγύους.

Οι πρόσφυγες αντιμετωπίζονται σαν κοινωνικά απόβλητα, τους αρνούνται το δικαίωμα στη διεθνή προστασία, στην ίδια τη ζωή, με τη σκόπιμη δημιουργία «αφιλόξενων» συνθηκών διαμονής και τη στέρηση κάθε δικαιώματος, στην Ελλάδα και την Ε.Ε. Θέλουν να τους οδηγήσουν στην απελπισία, να τους εξουθενώσουν σωματικά και ψυχικά, να τους τρομοκρατούν σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην σκέφτονται να μεταναστεύσουν ή να ζητήσουν να γυρίσουν πίσω, στον πόλεμο, στην εξαθλίωση, στη βία.

Αυτή η πολιτική άγριας καταστολής και περιορισμού δικαιωμάτων δεν αφορά μόνο στους πρόσφυγες, αλλά ωθεί στην αντιδραστικοποίηση και φασιστικοποίηση όλης της πολιτικής και κοινωνικής ζωής, θέλει να εξοικειώσει συνολικά τον ελληνικό λαό με την βαρβαρότητα. Αυτή είναι η «Κανονικότητα», ένα όλο και πιο σκληρό Κράτος Έκτακτης Ανάγκης, όπως δείχνουν τα νομοθετήματα για την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου, ενάντια στο δικαίωμα στην απεργία, για τον περιορισμό των διαδηλώσεων. Τη γιγάντωση των μηχανισμών καταστολής, τον στρατό και την στρατιωτικοποιημένη αστυνομία θα την χρησιμοποιήσουν ενάντια σε όποιον αντιστέκεται στα σχέδιά τους όχι μόνο στο μεταναστευτικό, αλλά και στο ασφαλιστικό, στα εργασιακά, στην παιδεία, τους πλειστηριασμούς. Καλλιεργούν την ξενοφοβία και τον ρατσισμό ως εργαλείο για να διατρέσουν την εργατική τάξη, να την κάνουν να βλέπει τον εχθρό στο πρόσωπο κάθε κατατρεγμένου και όχι στη δική του αστική κυβέρνηση (της ΝΔ τώρα, του ΣΥΡΙΖΑ πριν), στους ευρωπαίους και αμερικάνους ιμπεριαλιστές. Η ίδια η ΕΕ που είναι φρούριο για τους μετανάστες, είναι και φυλακή λιτότητας, ανεργίας και φτώχειας για τους ντόπιους.

Η κυβέρνηση της ΝΔ συνεχίζει και αναβαθμίζει την πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, που ενίσχυσε την εμπλοκή της χώρας στα ιμπεριαλιστικά σχέδια γεννώντας τις

στρατιές των προσφύγων. Ήταν η κυβέρνηση Τσίπρα, που υπέγραψε τη ρατσιστική Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας εγκλωβίζοντας σε συνθήκες κόλασης χιλιάδες ξεριζωμένους, που έφερε τη Frontex και το NATO στο Αιγαίο, που προχώρησε σε απελάσεις και επαναπροωθήσεις. Τώρα η ΝΔ κλιμακώνει την καταστολή και με στρατιωτικά μέσα, δημιουργώντας ένα φιλοπόλεμο κλίμα, που αυξάνει τον κίνδυνο ενός θερμού επεισοδίου.

Να φράξουμε τον δρόμο στον πόλεμο, τον κοινωνικό κανιβαλισμό, την καταστολή

Ξεπέρασαν τα 71 εκατομμύρια οι απανταχού ξεριζωμένοι εξαιτίας των πολέμων, της βίας, των διώξεων, ο αμέσως μεγαλύτερος αριθμός από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα μέτρα καταστολής μόνο αυξάνουν τους θανάτους στα σύνορα, δεν πρόκειται να ανακόψουν την απελπισμένη προσπάθεια των ξεριζωμένων για μια καλύτερη ζωή, όσο οι αιτίες του ξεριζωμού, ο πόλεμος και η φτώχεια παραμένουν. Δεν αρκεί, επομένως, ο «απεγκλωβισμός» των προσφύγων όπως προτάσσει το ΚΚΕ, το προσφυγικό δεν λύνεται αν δεν μπει φρένο στην επιθετικότητα των ιμπεριαλιστών και των συμμάχων τους. Πάνω από όλα **χρειάζομαστε ένα ισχυρό αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό κίνημα**. Να βάλουμε φρένο στην εμπλοκή της Ελλάδας, να κλείσουν όλες οι βάσεις, έξοδος της Ελλάδας από ΕΕ και NATO. Ενάντια στα πολεμοκάπηλα και τυχοδιωκτικά σχέδια των δύο αστικών τάξεων Ελλάδας-Τουρκίας, να προτάξουμε την αλληλεγγύη και την κοινή πάλη των δύο λαών.

Ενάντια στον κοινωνικό κανιβαλισμό και την καταστολή, να αγωνιστούμε για να κλείσουν όλα τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, να χορηγηθεί άσυλο σε όλους τους αιτούντες. Να χορηγηθούν ταξιδιωτικά έγγραφα και να ανοίξουν τα σύνορα της Ελλάδας, καταργώντας στην πράξη τις Συμφωνίες του Δουβλίνου, για να ταξιδέψουν οι πρόσφυγες ελεύθερα στις χώρες προορισμού τους. Η ΕΕ που έχει πρωτοστατήσει σε δεκάδες ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις, να ανοίξει τώρα τα σύνορά της για την φιλοξενία των προσφύγων στις χώρες της. Να καταργηθεί άμεσα η δολοφονική συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας.

Οι πρόσφυγες που επιθυμούν να μετακινηθούν μέσα στις πόλεις και τα χωριά της ενδοχώρας και σε ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης. Αυτό προϋποθέτει πολιτικές ένταξης και γενναία χρηματοδότηση των δημόσιων υπηρεσιών παιδείας, υγείας, στέγασης, εργασίας κ.α. Να δυναμώσει η κοινή πάλη ντόπιων και προσφύγων για **ίσα εργασιακά, πολιτικά, κοινωνικά δικαιώματα για όλους**, για την νομιμοποίηση των μεταναστών.

Για έναν κόσμο που δεν θα περισσεύει καμία ζωή, πρέπει να ανατρέψουμε την καπιταλιστική βαρβαρότητα, που είναι συνώνυμη με τη φτώχεια, τον πόλεμο και την προσφυγιά. Να ανοίξουμε τον δρόμο για μια σοσιαλιστική Ελλάδα, τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

■ Θεοδωροπούλου Σοφία

Νόμος Βρούτση

Ένα νεοφιλελεύθερο μνημονιακό κατασκεύασμα

Στις 28/2/2020, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ο «ασφαλιστικός» νόμος Βρούτση. Στο προηγούμενο φύλλο της Ε.Π. έγινε μια πρώτη εκτίμηση, και τώρα θα δούμε πιο συγκεκριμένα:

Α) Ο νόμος Βρούτση είναι ένας βαθιά νεοφιλελεύθερος, αντι-ασφαλιστικός νόμος. Αυτό που πρέπει να επισημανθεί, είναι αυτό που φέρνει (υποτίθεται νέο, ριζικό, αθώο, ελκυστικό, κ.λπ.) σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές (κύριας σύνταξης) ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών.

Η κυβέρνηση υπόσχεται ότι «υιοθετείται ένα καινοτόμο και ανταποδοτικό σύστημα ελεύθερης και ευέλικτης επιλογής ασφαλιστικών εισφορών». Ότι, «**παρέχεται ελευθερία και ευελιξία στον κάθε ασφαλισμένο να επιλέγει το επίπεδο των εισφορών που θα καταβάλλει**, το οποίο θα μπορεί να το διαφοροποιεί ετησίως ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα». Ήδη στην ιστοσελίδα του ΕΦΚΑ έχει αναρτηθεί το «Επιλέγω ελεύθερα. Στοχεύω ψηλότερα», που στοχεύει σε περίπου 1,5 εκ. ασφαλισμένους, ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες και θέλει να τους «πείσει» ότι «με την ελεύθερη επιλογή» ανάμεσα σε 5 ή 6 κλάσεις ασφαλιστικών εισφορών, θα πάρουν αργότερα καλύτερη σύνταξη! Όμως, κυβέρνηση και Βρούτσης δεν λένε ότι πολλοί θα πληρώσουν, τελικά, περισσότερα ή ότι «η επιλεγείσα ασφαλιστική κατηγορία καθορίζει και το επίπεδο των μελλοντικών συντάξιμων αποδοχών». Δηλαδή, «ότι δώσεις θα πάρεις» ή ότι η κύρια σύνταξή σου θα είναι ανταποδοτική, δεν θα έχει καμιά σχέση με κοινωνική προστασία και με «κοινωνικό

κουμπάρα».

Δεν θα υπάρχουν τα κατώτατα όρια σύνταξης, που προστατεύουν αυτούς που έχουν λίγα χρόνια ασφάλισης ή μικρούς μισθούς/εισοδήματα, τα θύματα δηλαδή της κρίσης και της εκμετάλλευσης. Επίσης οι όποιες αυξήσεις θα δίνονται στο μέλλον (από 1/1/2023) στις κύριες συντάξεις, δεν θα καλύπτουν την άνοδο των τιμών, άρα θα είναι πρακτικά μειώσεις, ενώ έχουν δικαίωμα, με βάση τον νόμο Βρούτση ή τον νόμο Κατρούγκαλου και τις αποφάσεις του ΣτΕ, με ειδικό νόμο, να αναπροσαρμόζουν τις συντάξεις για λόγους βιωσιμότητας.

Ο νόμος Βρούτση, υπηρετεί/προχωράει το νεοφιλελεύθερο σχέδιο για να οικοδομηθεί στη χώρα μας το μοντέλο μιας πλήρους ιδιωτικής ασφάλισης, της λεγόμενης ανταποδοτικής και κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης, σε συντάξεις και υγεία. Όπου η χρηματοδότηση θα είναι ατομική υπόθεση, θα στηρίζεται μόνο στις ατομικές εισφορές/«ατομικός κουμπάρας» και στις «αποδόσεις» της «αξιοποίησης» του συνόλου αυτών των εισφορών, δηλαδή των αποθεματικών των ταμείων. «Αξιοποίηση», που θα την αναλάβουν ιδιώτες, τραπεζίτες κ.λπ.! Παράλληλα, οι παροχές, η σύνταξη, η υγειονομική περίθαλψη, θα γίνουν ανάλογες του τι έχει δώσει ο κάθε ένας, ανάλογα με το πορτοφόλι του, το πόσα χρόνια πλήρωνε και το πόσα έχει μαζέψει στον «ατομικό κουμπάρα»!

Β) Ο νόμος Βρούτση πατάει επάνω στον χειρότερο μνημονιακό «ασφαλιστικό» νόμο, τον νόμο Κατρούγκαλου. Ο «Κατρούγκαλος» υπέταξε νομικά/θεσμικά, την κοινωνική ασφάλιση στην λογική της βιωσιμότητας, κατήργησε τα κατώτατα όρια σύνταξης, κατήργησε τον κοινωνικό

χαρακτήρα που είχαν τα λεγόμενα ποσοστά αναπλήρωσης, δημιούργησε νέους τρόπους μελλοντικών περικοπών σε όλες τις συντάξεις (εθνική σύνταξη, προσωπικές διαφορές, προσδόκιμο ζωής κ.α.) και έβαλε ένα σωρό κόφτες, ούτως ώστε στο μέλλον να μην υπάρξουν ποτέ πραγματικές αυξήσεις στις συντάξεις. Ο Βρούτσης όχι μόνο κρατάει όλα αυτά, αλλά επιχειρεί να κάνει το ασφαλιστικό σύστημα ιδιωτικό, πιο ανταποδοτικό, «να δέσει τις όποιες παροχές με τις ατομικές εισφορές», στο όνομα της ελευθερίας και της ευελιξίας ...της αγοράς!

Γ) Ο νόμος Βρούτση (και η κυβέρνηση της ΝΔ), σπέρνει κάθε είδους προσδοκίες για την βελτίωση της ασφάλισης, για ενοποιήσεις των ταμείων, για την ψηφιοποίηση, για την εφαρμογή και τον σεβασμό των αποφάσεων του ΣτΕ και των ασφαλισμένων που δικαιώθηκαν από αυτό, για αυξήσεις, για αναδρομικά κ.λπ. Όλα αυτά, τα θεσμοθετεί κάτω από καθαρά νεοφιλελεύθερη και βαθιά μνημονιακή λογική. Η όποια ενοποίηση και ψηφιοποίηση, θα εφαρμοστούν οδηγώντας τα δικαιώματα και τις παροχές προς τα κάτω. Πέρα από το να βάλλουν χέρι στα όποια αποθεματικά (επικουρικών ή εφάπαξ) ή να κάνουν «ένα λειτουργικό συμμάζεμα», το οποίο μπορεί και να το πληρώσουν οι εργαζόμενοι, στα ασφαλιστικά ταμεία. Σχετικά με τον σεβασμό των αποφάσεων του ΣτΕ και τις περιβόητες αυξήσεις στις συντάξεις ή τα αντίστοιχα αναδρομικά, να σημειωθεί ότι: οι όποιες αυξήσεις δοθούν, είναι ουσιαστικά και τυπικά επιστροφή ενός μόνο μέρους κάποιων μειώσεων που είχαν γίνει το 2016 με τον νόμο Κατρούγκαλου. Άρα, δεν θα δουν όλοι «αυξήσεις» (περίπου 300.000 συντα-

ξιούχοι από τα 2,5 εκ.) και δεν θα πάρουν όλοι την «αύξηση» κατευθείαν. Κάποιοι θα πάρουν την «αύξηση» σε βάθος πενταετίας! Όσο για τα αντίστοιχα αναδρομικά, όσοι και όταν πάρουν πίσω αυτά που τους «έκλεψαν» από τις συντάξεις τους από τον Μάιο του 2016, δεν θα πάρουν πίσω όλα τα «χρωστούμενα» από το 2016, αλλά μόνο από τον Οκτώβρη του 2019. Έτσι αποφάσισε το ΣτΕ, για λόγους βιωσιμότητας!

Δ) Η ψευτοφιλελεύθερη ΝΔ και ο ψευτοαριστερός ΣΥΡΙΖΑ, μαζί με το ΣτΕ, έχουν οικοδομήσει ένα τεράστιο τείχος, την βιωσιμότητα, όπου επάνω συντρίβονται οι ανάγκες, τα δικαιώματα και οι κατακτήσεις. Σε αυτά τα πλαίσια, πρέπει να έχουμε υπόψη διαφόρων ειδών διατάξεις που περιέχει ο νόμος Βρούτση για την διαδοχική ασφάλιση, για τα μπλοκάκια, για την επέκταση της δυνατότητας ασφάλισης για εφάπαξ ή επικουρικό, σε κατηγορίες που δεν είχαν δικαίωμα ή για την (με νόμο) επαναφορά των ελάχιστων ενσήμων, ημερών ασφάλισης (στα 50 από 75) ή μηνών ασφάλισης (στους 2 από 3), για έκδοση ασφαλιστικού βιβλιαρίου και στοιχειωδών παροχών κ.α. Διατάξεις που αφορούν ασφαλισμένους ή συνταξιούχους, που μπορεί να αποτελούν κάποιες στοιχειώδεις βελτιώσεις ή προσαρμογές στα δεδομένα, π.χ. μεγάλη ανεργία, κινητικότητα στην εργασία, ενώ ταυτόχρονα είναι μια απαίτηση των εργαζομένων, των ασφαλισμένων ή μια επιλογή από την κυβέρνηση για να μην υπάρξουν εκρήξεις ή ρήξεις. Επίσης, τέτοιου είδους ρυθμίσεις, παίζουν και τον ρόλο δολώματος, για να γίνει πιο δελεαστικός ο νόμος.

Εργαζόμενοι, νέοι, άνεργοι, συνταξιούχοι και φτωχά λαϊκά στρώματα, η συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας πρέπει να έχει σίγουρο ότι ο νόμος Βρούτση θα φέρει σύντομα, ακόμη χειρότερα νεοφιλελεύθερα και μνημονιακά αντι-ασφαλιστικά σχέδια.

■ Λάχανης Τηλέμαχος

Για την απεργία ενάντια στο αντι-ασφαλιστικό νομοσχέδιο

Την Τρίτη 18 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε 24ωρη απεργία ενάντια στο νέο αντι-ασφαλιστικό νομοσχέδιο που όχι μόνο δεν καταργεί τις κατάρτυστες διατάξεις του ν. Κατρούγκαλου, αλλά αμφισβητεί τον δημόσιο χαρακτήρα της ασφάλισης, διατηρεί τις μειώσεις σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, ενώ δεν υπάρχει περίπτωση για επαναφορά της 13ης και 14ης σύνταξης, σε αντίθεση με ό,τι διατυμπάνιζε προεκλογικά ο Μητσοτάκης.

Στην Αθήνα

24ωρη απεργία πραγματοποίησε η ΑΔΕΔΥ και το Εργατικό Κέντρο Αθήνας με συγκέντρωση στην πλ. Κλαυθμώνος. Συμμετείχαν η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Δημοσίων Νοσοκομείων (ΠΟΕΔΗΝ) και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΠΟΕ-ΟΤΑ). Στο πλαίσιο αυτό, η ΠΟΕΔΗΝ τόνισε ότι βρίσκεται σε δυναμικές κινητοποιήσεις για την ένταξη στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα. Χειρόφρενο τράβηξαν για 24ωρες και οι οδηγοί σε λεωφορεία, τρόλεϊ, ηλεκτρικό, τραμ και μετρό. Τι να σχολιάσει όμως κανείς για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που όχι μόνο δεν απήργησαν αλλά αρκέστηκαν σε τρίωρη στάση εργασίας 12.00 με 15.00, δηλαδή τις ώρες που διεξάγονταν οι κινητοποιήσεις ώστε να μην «χαλάσει η εικόνα» της μνημονιακής κανονικότητας!

Κόντρα στην τάση πολυδιάσπασης και

εκφυλισμού του συνδικαλιστικού κινήματος το μπλοκ της Αντεπίθεσης των Εργαζομένων και της ΟΚΔΕ συμμετείχε στην συγκέντρωση της ΑΔΕΔΥ και του ΕΚΑ.

Σε ό,τι αφορά τη ΓΣΕΕ για άλλη μια φορά ήταν απύσχα... μίλια μακριά από τις αγωνίες και τα προβλήματα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων! Περιορίστηκε στην ανάρτηση μιας μετριοπαθούς ανακοίνωσης κι αυτό ήταν όλο!

Η πολυδιάσπαση των συγκεντρώσεων ήταν για άλλη μια φορά χαρακτηριστική. Πρωτοβάθμια σωματεία, οργανώσεις και συλλογικότητες της άκρας αριστεράς πραγματοποίησαν συγκέντρωση στα Χαυτεία. Ξεχωριστή συγκέντρωση στα Προπύλαια στις 10.30 πμ έκανε το ΠΑΜΕ ακολουθώντας πιστά τη διασπαστική πολιτική του.

Η Πανελλήνια Ένωση Ναυτών Εμπορικού Ναυτικού (ΠΕΝΕΝ) συμμετείχε στην 24ωρη παμπειραϊκή απεργία που κήρυξε το Εργατικό Κέντρο Πειραιά όπως και τα λιμάνια του Πειραιά, της Ραφήνας και του

Λαυρίου, μετά από απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων των ναυτεργατικών σωματείων, της Πανελλήνιας Ένωσης Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού (ΠΕΜΕΝ), της Πανελλήνιας Ένωση Κατωτέρων Πληρωμάτων Μηχανής «Ο ΣΤΕΦΕΝΣΩΝ» της Πανελλήνιας Ένωσης Μαγείρων Εμπορικού Ναυτικού (ΠΕΕΜΑΤΕΝ) και της Πανελλήνιας Ένωσης Συνταξιούχων ΝΑΤ «ΠΕΣ/ΝΑΤ».

Στη Θεσσαλονίκη

Το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης ακολουθώντας το παράδειγμα της ΓΣΕΕ δεν προκήρυξε απεργία.

Πραγματοποιήθηκαν δύο συγκεντρώσεις. Στο άγαλμα Βενιζέλου καλούσε η ΕΔΟΘ, πρωτοβάθμια σωματεία και ομοσπονδίες καθώς και τα μπλοκ της Αντεπίθεσης των Εργαζομένων και της ΟΚΔΕ. Στο ίδιο σημείο καλούσε και το ΠΑΜΕ, πιστό όμως στο ραντεβού του με την διάσπαση, αποχώρησε νωρίτερα και πραγματοποίησε

ξεχωριστή πορεία. Μέλη και συλλογικότητες της άκρας και εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, κατ' αντιστοιχία με τα Χαυτεία, συγκεντρώθηκαν στην Καμάρα.

Από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε την εξουσία η ultra νεοφιλελεύθερη μνημονιακή κυβέρνηση Μητσοτάκη πέρασε σε μια σφοδρή επίθεση ενάντια στους εργαζόμενους, τη νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Εκμεταλλεύεται την άσχημη κατάσταση και συνείδηση που επικρατεί στην εργατική τάξη και τη μεγάλη κρίση και αναποτελεσματικότητα του συνδικαλιστικού κινήματος για να περνάει με ταχύτατες διαδικασίες κάθε φορά ολοένα και πιο αντεργατικά μέτρα, νομοσχέδια κ.λπ., όπως το λεγόμενο «αναπτυξιακό πολυνομοσχέδιο» τον Οκτώβρη του 2019, το ασφαλιστικό τον περασμένο μήνα, το νομοσχέδιο για τον περιορισμό των διαδηλώσεων, κ.α.

Ο μόνος τρόπος να αμυνθούμε και να αντεπιτεθούμε σε αυτή τη βάρβαρη πολιτική είναι οι μαχητικοί αγώνες, η αλληλεγγύη μας και η οργάνωση μας σε χώρους δουλειάς, γειτονιές και όπου αλλού χρειάζεται.

Πρέπει να αγωνιστούμε με πίστη στις δυνάμεις της εργατικής τάξης και στην επαναστατική προοπτική της, αυτός είναι ο τρόπος να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, να επιβάλλουμε ξανά τα δικαιώματά μας, τις ελευθερίες μας, την αξιοπρέπειά μας που με τόση λύσσα τσακίζουν οι μνημονιακές πολιτικές.

■ Αναστασία Ε.

Ιρλανδία

Ιστορική πρωτιά του Σιν Φέιν, αβεβαιότητα στο πολιτικό σκηνικό

Στις πρόωρες βουλευτικές εκλογές, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 Φλεβάρη στην Ιρλανδία, πρώτο κόμμα, για πρώτη φορά στην ιστορία, αναδείχθηκε το Σιν Φέιν, βασικός φορέας της αριστεράς στη χώρα και άλλοτε πολιτικός βραχίονας του Ιρλανδικού Δημοκρατικού Στρατού (IRA). Το Σιν Φέιν εκτινάχθηκε στο 24,53% και εξέλεξε 37 βουλευτές, από 13,85% και 23 έδρες στις προηγούμενες εκλογές το 2016. Το δεξιό κόμμα Φιάνα Φάιλ ήρθε δεύτερο με 22,18% και 38 έδρες (24,35% και 44 έδρες το 2016), ξεπερνώντας σε έδρες το Σιν Φέιν λόγω του περίπλοκου εκλογικού συστήματος. Το επίσης δεξιό Φίνε Γκάελ, που από το 2016 κυβερνούσε τη χώρα με τη στήριξη ανεξάρτητων δεξιών βουλευτών και την ανοχή του Φιάνα Φάιλ, έπεσε στο 20,86% και 35 έδρες (από 25,52% και 50 έδρες). Στους κερδισμένους των εκλογών οι Πράσινοι, με 7,13% και 12 έδρες (2,72% και 2 έδρες). Οι Εργατικοί έπεσαν στο 4,38% και 6 έδρες (6,61% και 7 έδρες), ενώ οι Σοσιαλδημοκράτες έλαβαν 2,90% και 6 έδρες (3,01% και 3 έδρες). Τέλος, η εκλογική συμμαχία αντικαπιταλιστικών δυνάμεων (κυρίως με αναφορά στον τροτσκισμό) «Αλληλεγγύη – Οι Άνθρωποι Πάνω από τα Κέρδη» συμπίεστηκε από την άνοδο του Σιν Φέιν και περιορίστηκε στο 2,63% και 5 έδρες (από 3,95% και 6 έδρες).

Το ποσοστό που συγκεντρώνουν αθροιστικά τα δύο δεξιά κόμματα (Φιάνα Φάιλ και Φίνε Γκάελ), τα οποία εναλλάσσονται στην εξουσία εδώ και πολλές δεκαετίες εφαρμόζοντας αντεργατικές πολιτικές και – τα τελευταία χρόνια – μνημόνια, είναι το χαμηλότερο στην ιστορία. Σε συνδυασμό με την άνοδο του Σιν Φέιν και των Πράσινων, το εκλογικό αποτέλεσμα εκφράζει την οργή της ιρλανδικής κοινωνίας ενάντια στα «παραδοσιακά» αστικά κόμματα (ακολουθώντας και τη γενική τάση σε όλη την Ευρώπη) και την αναζήτηση διεξόδου προς τα αριστερά. Ωστόσο, το Σιν Φέιν (και πολύ περισσότερο βέβαια οι Πράσινοι) έχει προ πολλού πάψει να αποτελεί σχηματισμό που να αξίζει την εμπιστοσύνη των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Βόρεια Ιρλανδία (που παραμένει υπό βρετανική κατοχή) συμμετέχει στην αυτόνομη τοπική κυβέρνηση, σε συμμαχία με αστικά κόμματα, και εφαρμόζει νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του σημαντικότερου κινήματος των τελευταίων χρόνων, το 2014-15 ενάντια στον «φόρο του νερού», το Σιν Φέιν όχι μόνο δεν παρείχε ουσιαστική πολιτική και πρακτική στήριξη στο κίνημα, αλλά, κατά την περίοδο της μαζικής άρνησης πληρωμής του φόρου, εκπρόσωποί του δήλωναν δημόσια ότι τον έχουν πληρώσει. Έτσι, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα ακολουθήσει την πορεία «αριστερών» σχηματισμών όπως ο ΣΥΡΙΖΑ, το Podemos κ.ά.

Αντίστοιχη είναι η στάση του Σιν Φέιν και στο θέμα της διαχείρισης του πολιτικού σκηνικού που έχει διαμορφωθεί μετά τις εκλογές. Η ηγέτης του Μαίρη Λου Μακ Ντόναλντ δήλωσε ότι θα επιδιώξει τη συγκρότηση αριστερής κυβέρνησης που θα εφαρμόσει μέτρα υπέρ των εργαζομένων, ωστόσο απέφυγε να αποκλείσει την κυβερνητική συνεργασία με το Φιάνα Φάιλ. Έτσι κι αλλιώς, ο σχηματισμός κυβέρνησης, με βάση τον τεράστιο κατακερματισμό των κοινοβουλευτικών εδρών, είναι ένα εξαιρετικά δύσκολο παζλ και η όξυνση της πολιτικής κρίσης κάτι παραπάνω από βέβαιο. Ειδικά μάλιστα καθώς η νέα ιρλανδική κυβέρνηση θα κληθεί να διαχειριστεί τις επιπτώσεις του Brexit, με τη βρετανική κυβέρνηση του Τζόνσον να επιμένει στην άρση (ή έστω στην επιβολή σοβαρών περιορισμών) του καθεστώτος ελεύθερης διακίνησης ατόμων, εμπο-

ρευμάτων και κεφαλαίων στα σύνορα με τη Βόρεια Ιρλανδία. Αυτή τη στιγμή, το πιθανότερο σενάριο είναι μια κυβέρνηση μειοψηφίας με κορμό το Φιάνα Φάιλ και τους Πράσινους και με την ανοχή του Φίνε Γκάελ (χωρίς να αποκλείεται και η προσφυγή σε νέες εκλογές). Με τέτοιου είδους όμως εμβληματικές λύσεις είναι αδύνατο να αντιμετωπιστούν τα οξυτάτα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας.

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια η ιρλανδική οικονομία σημείωσε σημαντική ανάπτυξη (ειδικά βέβαια αν συγκριθεί με τον βάλτο στον οποίο βρίσκεται συνολικά η οικονομία της ΕΕ), λόγω της πολύ χαμηλής φορολογίας στο κεφάλαιο αλλά κυρίως διότι η ιρλανδική αστική τάξη εκμεταλλεύτηκε το γεγονός ότι, με την ολοκλήρωση του Brexit, η Ιρλανδία θα είναι η μοναδική χώρα στην ΕΕ με κυρίαρχη την αγγλική γλώσσα. Ωστόσο, τα φτωχότερα κομμάτια της κοινωνίας δεν αποκόμισαν ουσιαστικά το παραμικρό από αυτή την ανάπτυξη και οι κοινωνικές ανισότητες διευρύνθηκαν (π.χ. μέσα σε έναν χρόνο ο αριθμός των εκατομμυριούχων αυξήθηκε κατά 1000 άτομα). Σύμφωνα με δημοσκόπηση που πραγματοποιήθηκε την ημέρα των εκλογών, τα σημαντικότερα προβλήματα που απασχολούν τους ιρλανδούς ψηφοφόρους, και αποτέλεσαν βασικό κριτήριο για την ψήφο τους, είναι η κατάρρευση του συστήματος υγείας και το στεγαστικό, καθώς η απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας είναι άπιαστο όνειρο για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, ενώ και τα ενοίκια έχουν εκτοξευθεί στα ύψη.

Σε αντίθεση με σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, στην Ιρλανδία οι αντικαπιταλιστικές δυνάμεις είναι σημαντικές και ανήκουν, στη μεγάλη τους πλειονότητα, στον ευρύτερο τροτσκιστικό χώρο. Η εκλογική τους πτώση, λόγω της πίεσης της «χρήσιμης ψήφου» σε «αριστερούς» σχηματισμούς με κυβερνητική προοπτική, είναι φαινόμενο που έχει παρατηρηθεί σε αρκετές χώρες (π.χ. Αργεντινή, αλλά και στη χώρα μας) και είναι βέβαια εξαιρετικά δύσκολο να ξεπεραστεί, όσο το διεθνές εργατικό κίνημα δεν καταφέρνει να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του. Ωστόσο, το μεγάλο στοίχημα για τις δυνάμεις του σχηματισμού «Αλληλεγγύη – Οι Άνθρωποι Πάνω από τα Κέρδη» δεν είναι η εκλογική επίδοση, αλλά το κατά πόσο θα μπορέσουν (ξεπερνώντας και αυταπάτες για τον ρόλο του Σιν Φέιν) να προωθήσουν ένα πραγματικά ριζοσπαστικό πρόγραμμα μέσα στην ιρλανδική εργατική τάξη, με μεταβατικές διεκδικήσεις που θέτουν σε αμφισβήτηση την ομαλή λειτουργία του ιρλανδικού καπιταλισμού (διαγραφή του χρέους, έξοδο από ευρώ-ΕΕ, εθνικοποιήσεις με εργατικό έλεγχο), δίνοντας προοπτική για μια σοσιαλιστική διεξόδο, για μια κυβέρνηση των εργαζομένων.

■ Γιάννης Χαλάς

στον κόσμο...

Τουρκία

Μεγάλη νίκη πέτυχαν οι μεταλλεργάτες, υπογράφοντας κλαδική συλλογική σύμβαση δύο χρόνων, με σημαντικές αυξήσεις στους μισθούς. Οι μεταλλεργάτες αποτελούν μια δύναμη 130.000 εργαζομένων και απασχολούνται στις αυτοκινητοβιομηχανίες, τις λεγόμενες «λευκές» ηλεκτρικές συσκευές (ψυγεία, πλυντήρια, κ.α.), καθώς και στα χυτήρια, δηλαδή σε τομείς κλειδιά για την τούρκικη οικονομία. Η προηγούμενη συλλογική σύμβαση έληξε τον Αύγουστο και από τον Οκτώβριο τα τρία συνδικάτα (Türk Metal, Birleşik Metal-İş και Özçelik-İş) που καλύπτουν τους εργαζόμενους του κλάδου, βρίσκονταν σε διαπραγματεύσεις με την ένωση των εργοδοτών (MESS).

Οι μικρές αυξήσεις που πρόσφεραν οι εργοδότες οδηγούσαν τις διαπραγματεύσεις σε ναυάγιο και οι εργάτες ξεκίνησαν κινητοποιήσεις τον Δεκέμβριο με πικετοφορίες, διαδηλώσεις και στάσεις εργασίας, ενώ στις 19/1 πραγματοποιήθηκαν δύο πολύ μεγάλες και δυναμικές διαδηλώσεις στις πόλεις Γκέμπζε και Προύσα. Βασικό πρόβλημα για τους τούρκους εργαζόμενους αποτελεί ο πολύ ψηλός πληθωρισμός (τρέχει με 6%) που μειώνει την αγοραστική τους δύναμη και καθιστά απαράδεκτες τις αυξήσεις που πρότείνει η εργοδοτική ένωση κατά 8%. Έτσι οι μεταλλεργάτες πήραν απόφαση για κλαδική απεργία στις 5/2. Μάλιστα, το ένα από τα τρία συνδικάτα ανακοίνωσε συμφωνία με την εργοδοσία με ικανοποιητικές αυξήσεις, την οποία όμως καταψήφισαν οι εργαζόμενοι σε γενική συνέλευση και συμπορεύτηκαν με τους συναδέλφους τους στην απόφαση για απεργία.

Οι εργοδότες, βλέποντας την οργάνωση και την αποφασιστικότητα των εργαζομένων, και υπό τον φόβο μιας απεργίας διάρκειας, υποχώρησαν αναγκάζόμενοι σε γενναίες αυξήσεις.

Η νέα σύμβαση δύο χρόνων υπογράφηκε στις 2/2 και περιλαμβάνει αύξηση 17% για το πρώτο εξάμηνο, αύξηση ίση με 6% συν το όποιο ποσοστό του πληθωρισμού για το δεύτερο εξάμηνο, και αυξήσεις ίσες με τον πληθωρισμό για το 3ο και 4ο εξάμηνο.

Οι μεταλλεργάτες αποτελούσαν πάντα την ραχοκοκαλιά του εργατικού κινήματος στην Τουρκία και η τεράστια πίεση της βάσης προς τις ηγεσίες των συνδικάτων είναι αυτή που τις ανάγκασε να προχωρήσουν σε δυναμικές κινητοποιήσεις και απεργίες. Το πρόγραμμα της εργατικής τάξης που είναι ανεξάρτητο από τους «εθνικούς σχεδιασμούς» και η πάλη για τα δικαιώματά της είναι ζωτικής σημασίας για τους εργαζόμενους τόσο της Τουρκίας όσο και της ευρύτερης περιοχής που κινδυνεύουν από τους επιθετικούς σχεδιασμούς των εθνικών αστικών τάξεων και των ιμπεριαλιστών.

Ιταλία

Σε μια εξαιρετικής σημασίας αντιπολεμική και διεθνιστική πράξη προχώρησαν οι λιμενεργάτες της Γένοβας, αρνούμενοι να φορτώσουν το πλοίο «BAHRI YANBU» με πολεμικό εξοπλισμό που προορίζεται για τον πόλεμο στην Υεμένη και ανήκει στην κρατική ναυτιλιακή εταιρεία της Σαουδικής Αραβίας. Το συνδικάτο «Αυτόνομη Συλλογικότητα Λιμενεργατών» (C.A.L.P.) πήρε απόφαση για απεργία και συγκέντρωση στο λιμάνι στις 17/2, μέρα που θα έδενε το πλοίο στο λιμάνι, καλώντας και άλλους εργαζόμενους και συνδικάτα να συμμετέχουν. Η άφιξη του συγκεκριμένου πλοίου είχε ήδη προκαλέσει πολλές διαμαρτυρίες και σε άλλα λιμάνια της Ευρώπης (διαδηλώσεις σε Ισπανία και Γαλλία) ενώ εμποδίστηκε ο ελλιμενισμός του σε Γερμανία και Βέλγιο. Οι λιμενεργάτες στην Γένοβα, μαζί με αλληλέγγυους, κατάφεραν να κλείσουν την κύρια είσοδο του λιμανιού για 7 ώρες και να εμποδίσουν την φόρτωση πολεμικού υλικού. Σημαντικό γεγονός ήταν και η άρνηση μελών του πληρώματος του πλοίου να εργαστούν εκείνη τη μέρα. Το συνδικάτο είχε πραγματοποιήσει ανάλογη επιτυχημένη κινητοποίηση το 2019.

Το αντιπολεμικό κίνημα στην Ευρώπη πρέπει να εμπνευστεί από τέτοιες κινητοποιήσεις που φανερώνουν την δύναμη των εργαζομένων και μπλοκάρουν τα πολεμοχαρή σχέδια των ιμπεριαλιστών.

Η Κομμούνα του Παρισιού (18 Μάρτη - 28 Μάη 1871)

Στις 28 Μάη του 1871, τα τακτικά στρατεύματα της γαλλικής κυβέρνησης εκτελούν τους τελευταίους 147 επαναστάτες Κομμουνάρους του Παρισιού στο νεκροταφείο Περ-Λασέζ, ύστερα από σκληρή μάχη διάρκειας μιας εβδομάδας. Με αυτό τον τρόπο μπαίνει η ταφόπλακα της Κομμούνας του Παρισιού. Τι ήταν όμως η Κομμούνα και γιατί παραμένει σημαντική μέχρι και σήμερα, σχεδόν 150 χρόνια μετά την ανακήρυξή της;

Τον Ιούλιο του 1870 ξεσπάει πόλεμος μεταξύ της Γαλλίας και της Πρωσίας (Γερμανίας). Μετά από έξι εβδομάδες, τα γαλλικά στρατεύματα ηττώνται και ανατρέπεται ο Ναπολέων Γ'. Τα ηνία αναλαμβάνει αστική κυβέρνηση κηρύσσοντας την Τρίτη Γαλλική Δημοκρατία, συνεχίζοντας όμως απарέγκλιτα την αντιλαϊκή πολιτική. Μετά τη νίκη των πρωσικών στρατευμάτων στον γαλλο-πρωσικό πόλεμο, την πολιορκία του Παρισιού επί τέσσερις μήνες, τη συνθηκολόγηση του πρωθυπουργού Θιέρσου και την παράδοση του Παρισιού στους Πρώσους, οι εργάτες του Παρισιού αντιδρούν δημιουργώντας εθνοφρουρά και στρέφοντας τα όπλα ενάντια σε αυτούς που τους είχαν οπλίσει και στείλει στη σφαγή, τη γαλλική αστική τάξη.

Στις 18 Μάρτη, τα στρατεύματα της γαλλικής κυβέρνησης αναγκάζονται σε οπισθοχώρηση στις Βερσαλλίες, ενώ τα γερμανικά στρατεύματα περιορίζονται σε μια μικρή περιοχή του Παρισιού, τα σύνορα της οποίας περιφρουρούνται διαρκώς από τη λαϊκή πολιτοφυλακή. Η κόκκινη σημαία υψώνεται στο δημαρχείο της πόλης από

τους εργάτες. Στα τέλη Μάρτη ανακηρύσσεται η Κομμούνα και οργανώνονται ελεύθερες εκλογές.

Στην ηγεσία του κινήματος αναδεικνύονται πολλοί μαρξιστές, ωστόσο την πλειοψηφία κατέχουν οι αναρχικοί και αναρχίζοντες οπαδοί του Προυντόν και του Μπλανκί. Αρχικά, ο Μαρξ και η Πρώτη Διεθνής συμβουλεύουν τους εργάτες να μην προχωρήσουν στην εξέγερση, βλέποντας ότι οι πιθανότητες επιτυχίας ήταν πολύ λίγες. Ωστόσο, με το ξέσπασμά της προσαθούν να βοηθήσουν με κάθε τρόπο. Ο Μαρξ ύμνησε τον ηρωισμό των Κομμουνάρων, διαβίβασε στο Παρίσι τις συμβουλές του και προσπάθησε να οργανώσει αλληλεγγύη στην εξέγερση μέσα στη Γερμανία.

Η Κομμούνα του Παρισιού γίνεται η πρώτη κυβέρνηση των εργαζόμενων μαζών και παίρνει μέτρα πρωτοφανή στην ανθρωπινή ιστορία, τα οποία θεωρούνται επαναστατικά μέχρι και σήμερα. Η εκκλησία χωρίστηκε από το κράτος, ο αστικός στρατός και η αστυνομία αντικαταστάθηκαν από τη λαϊκή πολιτοφυλακή. Μπήκαν τα θεμέλια της δικτατορίας του προλεταριάτου, δηλαδή του εργατικού κράτους και της εργατικής εξουσίας, που θα βασίζεται σε εκλεγμένους αντιπροσώπους, οι οποίοι όμως θα υπόκεινται συνεχώς σε έλεγχο από τους εκλογείς και θα είναι ανακλητοί. Η βασική αυτή αρχή καθιερώθηκε για όλους τους κρατικούς λειτουργούς, όπως και για τους δικαστές, και ο μισθός τους δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει τον μισθό ενός ειδικευμένου εργάτη, ώστε να μην δημιουργούνται προνομιούχες ομάδες. Ενώ η αστική αντίδραση στις Βερσαλλίες οργάνωνε μέτρα τρομο-

κρατίας κατά των εργατών, οι Κομμουνάροι κατάργησαν τη θανατική ποινή και έκαψαν την γκιλοτίνα. Παράλληλα, οργάνωσαν τον εφοδιασμό σε τρόφιμα, την υγεία, την παιδεία και κατάργησαν τη νυχτερινή και την παιδική εργασία. Όταν οι περισσότεροι εργοδότες εγκατέλειψαν το Παρίσι κλείνοντας τα εργοστάσια, οι εργάτες δημιούργησαν συνεταιρισμούς για να τα θέσουν ξανά σε λειτουργία. Η Κομμούνα διακήρυξε την αφοσίωσή της στην ισότητα και τη φιλία των λαών και σε αυτήν συμμετείχαν και ξένοι εργάτες. Η δυναμική της εργατικής εξέγερσης ανάγκασε τους μικροαστούς και το κυριότερο κόμμα τους, τη «Δημοκρατική Ένωση», σε συμμαχία με την κυβέρνηση της Κομμούνας, υπό την καθοδήγηση βέβαια της εργατικής τάξης.

Παρά τα επαναστατικά μέτρα που πήρε, η Κομμούνα έκανε και τραγικά λάθη. Αφησε ανέγγιχτο το χρυσάφι της Τράπεζας της Γαλλίας και απέτυχε να συνδεθεί με τους εργάτες άλλων πόλεων. Αυτά τα λάθη βέβαια οφείλονται στην απειρία και στην πολιτική ανωριμότητα του εργατικού κινήματος εκείνης της εποχής, λόγω της αδύναμης ακόμα ανάπτυξης του γαλλικού καπιταλισμού και της έλλειψης σοβαρής πολιτικής οργάνωσης του προλεταριάτου. Ο σημαντικότερος όμως παράγοντας ήταν ο εμφύλιος πόλεμος και ο διαρκής βομβαρδισμός του Παρισιού, που δεν επέτρεψε στην Κομμούνα να ξετάσει προσεκτικά την κατάσταση και να καταπαστεί με την εφαρμογή του προγράμματός της. Αν σε αυτά προστεθεί η απελευθέρωση των γάλλων αιχμαλώτων του πολέμου από τον Μπίσμαρκ (Καγκελάριος της Γερμανικής Αυτοκρατορίας,

στην οποία είχε συγχωνευθεί η Πρωσία) για την κατάπνιξη της Κομμούνας - γεγονός που αποδεικνύει το πόσο ξεδιάντροπα οι αστικές τάξεις παραμερίζουν τις προηγούμενες έχθρες τους για να καταπνίξουν τους εργαζόμενους που εξεγείρονται - τότε γίνεται ξεκάθαρο το πού οφείλεται η ήττα της Κομμούνας.

Μπορεί η διάρκεια ζωής της Κομμούνας να ήταν μικρή, όμως η παρακαταθήκη της είναι τεράστια. Ο Μαρξ και έπειτα ο Λένιν, με υποδειγματική επιστημονικότητα, χρησιμοποίησαν την πείρα της Παρισινής Κομμούνας για την υπόθεση του προλεταριάτου. Η Κομμούνα οδήγησε τον Μαρξ στο να δώσει συγκεκριμένη υπόσταση στη δικτατορία του προλεταριάτου, χρησιμοποιώντας την ως παράδειγμα εργατικού κράτους, ενώ ο Λένιν, πιστός στον μαρξισμό, χρησιμοποίησε το παράδειγμα της Κομμούνας για να δώσει υπόσταση στο πολιτικό πρόγραμμα των Μπολσεβίκων και στη λειτουργία του πρώτου εργατικού κράτους στον κόσμο, της Σοβιετικής Ένωσης. Έτσι, η Κομμούνα του Παρισιού, απαντώντας στο βασικό ερώτημα του τι θα αντικαταστήσει το αστικό κράτος μετά την επανάσταση, παραμένει επίκαιρη μέχρι σήμερα.

Παντελής Πουλιόπουλος 120 χρόνια από την γέννηση του

Η ρίζα του ξεκίνησε από τα βουνά της Πίνδου, στην Ήπειρο, σε μια από τις κορυφές της γης που ανήκει το γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας Πουλιόπουλου. Στον Θηβαϊκό κάμπο, το βουνίσιο κύτταρο θα δώσει τον σημαντικότερο καρπό, την μεγαλύτερη φυσιολογία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα και μία από τις μεγαλύτερες παγκόσμια, τον Παντελή Πουλιόπουλο. Ο Παντελής Πουλιόπουλος γεννήθηκε και μεγάλωσε το 1900 μαζί με τον αιώνα στην Θήβα.

Το 1919 πέρασε στην Νομική Αθηνών και ενστερνίστηκε τις ιδέες του επαναστατικού μαρξισμού. Το 1920 στρατεύτηκε στο μέτωπο τις Μικράς Ασίας και μπήκε σε οργανωμένο πυρήνα στρατιωτών του Σ.Ε.Κ.Ε. Πολέμησε στην γραμμή του Λένιν: μετατροπή του πολέμου σε εμφύλιο. Προσανατόλιζε και οργάνωνε τους φαντάρους στην Γ' Διεθνή. Συνελήφθη και για τιμωρία στάλθηκε στο στρατοδικείο με την κατηγορία της «εσχάτης προδοσίας». Το μέτωπο όμως κατέρρευσε και έτσι απελευθερώθηκε. Με την επιστροφή του στην Αθήνα δημιούργησε την Ένωση Παλαιών Πολεμιστών. Από το 1923 ως το 1925 έπαιξε ηγετικό ρόλο στο κίνημα των βετεράνων του πολέμου και το 1924 εκλέχτηκε πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Παλαιών Πολεμιστών και Θυμάτων Στρατού, η οποία εξέδιδε την εφημερίδα «Παλαιός Πολεμιστής» με κυκλοφορία που έφτανε τα 20.000 φύλλα. Οι αποφάσεις του συνεδρίου της Ομοσπονδίας κυκλοφόρησαν σε βιβλίο

με τον τίτλο «Πόλεμος Κατά Πολέμου».

Στα 1924 στο 3ο Έκτακτο Συνέδριο του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος (που μετονομάστηκε σε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας) εξελέγη Γενικός Γραμματέας του και έτσι έγινε ο πρώτος γενικός γραμματέας του ΚΚΕ. Στο μεταξύ, είχε μάθει μόνος του περίπου δέκα ξένες γλώσσες. Στις αρχές του 1925 συλλαμβάνεται μαζί με άλλα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής, για το επίκαιρο στις μέρες μας, θέμα του Μακεδονικού. Τους επόμενους μήνες πολλές διεθνείς οργανώσεις προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη έστειλαν διαμαρτυρίες προς τον Πάγκαλο για τις φυλακίσεις των ελλήνων κομμουνιστών αγωνιστών. Μνημειώδης έμεινε η απολογία του. Φυλακίστηκε ενάμιση χρόνο και μετά την πτώση της δικτατορίας του Πάγκαλου, απελευθερώθηκε από την εξορία όπου βρίσκονταν. Εν συνεχεία, σε ηλικία 26 ετών επανεκλέγεται ξανά παμνηφεί γραμματέας του ΚΚΕ. Κατάλαβε νωρίς ότι η ανερχόμενη σταλινική γραφειοκρατία έχει ήδη αρχίσει την προσπάθεια ελέγχου των κομμάτων σε όλο τον κόσμο.

Το 1926 αποσύρεται στην Θήβα, ενώ το 1927 στο 3ο τακτικό συνέδριο του Κόμματος υποστήριξε ότι πρέπει να γίνουν γνωστά τα κείμενα της Αριστερής Αντιπολίτευσης και του Τρότσκι. Στις 25 Σεπτεμβρίου 1927 διαγράφεται από το ΚΚΕ, ενώ διαγράφεται το ίδιο περίπου διάστημα και η ενωμένη αντιπολίτευση. Τον Γενάρη του 1928 κυκλοφορεί το περιοδικό Σπάρτακος

από την ομάδα ενωμένης αντιπολίτευσης με πρωτεργάτη τους Παντελή Πουλιόπουλο, Παστία Πατσόπουλο, Σεραφείμ Μάξιμο και άλλους. Το 1934 ιδρύει την Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας (ΟΚΔΕ). Ταυτόχρονα, σαν δικηγόρος υπεράσπιζε καταδικασμένους και κρατούμενους αγωνιστές. Πολλά και ανεκτίμητα είναι τα θαυμάσια ιδεολογικά και πολιτικά έργα, μελέτες και άρθρα του (οικονομικά, κοινωνικά, φιλοσοφικά, εκπαιδευτικά, νομικά κ.ά.) με κορυφαίο το βιβλίο σταθμός «Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα». Υποστήριξε τον σοσιαλιστικό χαρακτήρα της επανάστασης και προέβλεψε ότι το ΚΚΕ εγκατέλειπε μια για πάντα την επανάσταση. Ακόμη πρέπει να αναφερθούν οι εξαιρετικές (ακόμη και για τα σημερινά δεδομένα) μεταφράσεις της μαρξιστικής φιλολογίας, με το «Κεφάλαιο» του Μαρξ να κατέχει ξεχωριστή θέση.

Μόλις ξεσπάει η δικτατορία του Μεταξά, οι χαφιέδες της Ασφάλειας τον αναζητούν αμέσως. Δυο χρόνια τους ξεφεύγει ζώντας στην παρανομία και αλλάζοντας συνεχώς κρησφύγετα. Η μαύρη προδοσία φέρνει τους χαφιέδες στο κρησφύγετό του στις 18 Αυγούστου 1938. Οι διωκτικές αρχές τον συνέλαβαν και τον φυλάκισαν στις φυλακές Αβέρωφ. Εν συνεχεία τον πήγαν στο Ναύπλιο στις φυλακές Ακροναυπλίας. Εκεί οι σταλινικοί δεν δέχονταν τους τροτσκιστές, οι οποίοι είχαν σχηματίσει δικιά τους ομάδα συμβίωσης. Το 1942 σεβόμενος την απόφαση της συνέλευσης των πολιτικών κρατούμενων δεν απέδρασε και παρέ-

μεινε με τους υπόλοιπους κρατούμενους, έτσι μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο της Λάρισας. Το 1943 οι αντάρτες ανατίναξαν μια αμαξοστοιχία στο Κούρνοβο και οι ιταλικές δυνάμεις κατοχής διέταξαν να εκτελεστούν 106 κρατούμενοι για αντίποινα στο Νεζερό της Λάρισας. Ανάμεσά τους ο Παντελής Πουλιόπουλος, οι τροτσκιστές σύντροφοί του Νώντας Γιαννακός, Πάννης Μακρής, Πάννης Ευπόλυτος και ο αρχιεπιμαρξιστής Δ. Λαμπρόπουλος. Ο Π. Πουλιόπουλος μίλησε στο απόσπασμα των ιταλών φαντάρων στην γλώσσα τους για τον διεθνισμό, τον σοσιαλισμό και την επανάσταση, οι φαντάροι αρνήθηκαν να τον εκτελέσουν και τον πυροβόλησε ο ιταλός αξιωματικός στο κεφάλι.

Όμως ο Παντελής Πουλιόπουλος δεν πέθανε. Ζει μέσα στις κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις της επανάστασης. Ζει μέσα στην καρδιά και στο πνεύμα όλων αυτών που 120 χρόνια μετά την γέννηση του αγωνιζόμαστε για τις ίδιες ιδέες. Η ζωή του είναι παράδειγμα και πρότυπο για κάθε αγωνιστή. Οι αγωνιστές της ΟΚΔΕ που αγωνιζόμαστε για τις ιδέες που αγωνίστηκε, θα συνεχίσουμε το έργο του, που είναι και δικό μας έργο. Επίμονα αλλά σταθερά, γαλβανισμένοι από το υπόδειγμα του, ατσαλωμένοι από το ηρωικό τέλος του, σφίγγοντας τα δόντια με πείσμα και μίσος εναντίον του ταξικού μας εχθρού, θα προχωρήσουμε στον ωραίο αγώνα μας και θα πραγματοποιήσουμε την επανάσταση έστω και αν χρειαστεί για θεμέλιο τα κόκαλα μας.

■ Βαγγέλης Κιτσώνης

Κιλελέρ 1910

Η εξέγερση των κολίγων της Θεσσαλίας

Στις 6 Μάρτη της φετινής χρονιάς, συμπληρώνονται 110 χρόνια από την εξέγερση-ορόσημο των φτωχών ακτημόνων και μικροϊδιοκτητών γης της Θεσσαλίας ενάντια στο βάρβαρο δυναστικό καθεστώς των τσιφλικάδων της περιοχής, μια εξέγερση που με την ορμή της αποτέλεσε βάση για τη μετέπειτα ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης και της κατάργησης της μεγάλης έγγειας ιδιοκτησίας.

Το αγροτικό ζήτημα στην Ελλάδα εμφανίζεται ήδη από την ελληνική επανάσταση του 1821, αλλά γίνεται όλο και πιο έντονο από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα και έπειτα, καθώς σημειώνονται σημαντικές αγροτικές εξεγέρσεις στην Αχαΐα και την Ηλεία. Την ήδη έκρυθμη κατάσταση για τα φτωχά αγροτικά στρώματα έρχονται να επιδεινώσουν η σταφιδική κρίση, η χρεοκοπία του 1893 και ο ελληνοτουρκικός πόλεμος του 1897.

Η προσάρτηση της Θεσσαλίας στο ελληνικό κράτος (1881) θα οξύνει ακόμη περισσότερο το αγροτικό ζήτημα. Οι κολίγοι ήταν οι χαμένοι της ενσωμάτωσης και οι τσιφλικάδες οι μεγάλοι κερδισμένοι, καθώς η γη απλώς άλλαξε χέρια και τον τούρκο τσιφλικά διαδέχτηκε ο Έλληνας, που αποδείχθηκε χειρότερος του προκατόχου του. Επί τουρκοκρατίας, οι τσιφλικάδες είχαν μόνο το δικαίωμα είσπραξης των προσόδων επί των μεγάλων εκτάσεων που κατείχαν, ενώ οι κολίγοι είχαν πατροπαράδοτα δικαιώματα επί των κοινόχρηστων χώρων του τσιφλικιού (επί της γης, των οικιών, των δασών και των βοσκοτόπων). Με τη νέα κατάσταση, καταργείται το οθωμανικό δίκαιο και οι έλληνες τσιφλικάδες είχαν δικαιώματα απόλυτης κυριότητας σε όλη την ιδιοκτησία τους, ενώ οι κολίγοι περιέπεσαν στο καθεστώς του δουλοπάροικου, χάνοντας όλα τα δικαιώματά τους.

Πιο συγκεκριμένα, οι κολίγοι έπρεπε υποχρεωτικά να παραχωρούν στον τσιφλικά: α) το 30% ή το 50% της σοδειάς τους, β) ενοίκιο για τα βοσκοτόπια, γ) μεγάλο αριθμό ζώων, τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, που οι ίδιοι παρήγαγαν, δ) μία γυναίκα από κάθε οικογένεια για να υπηρετεί τον τσιφλικά κ.λπ. Ταυτόχρονα, οι τσιφλικάδες είχαν απόλυτη εξουσία πάνω στο σώμα των γυναικών και των θυγατέρων των κολίγων. Οι συνθήκες διαβίωσης του κολίγου ήταν παρόμοιες με του μεσαιωνικού δουλοπάροικου. Διέμεναν σε τρώγλες ή σε στάβλους μαζί με τα ζώα τους, έπρεπε να υποδέχονται τον τσιφλικά γονυπετείς φιλώντας του τα πόδια, να υπομένουν τα μαστιγώματα και πλέον αντιμετώπιζαν και την απειλή της εξώσης από το τσιφλίκι, κάτι που απαγορευόταν μέχρι τότε από το οθωμανικό δίκαιο.

Υπό αυτές τις συνθήκες, ασφαλώς, δεν ήταν λίγοι αυτοί που νοσταλγούσαν την οθωμανική περίοδο, ενώ σιγά-σιγά άρχιζαν να θέτουν και το θέμα των απαλλοτριώσεων. Οι κυβερνήσεις της εποχής (Τρικούπης, Δηλιγιάννης) ήταν αντίθετες με την απαλλοτρίωση και τη διανομή των γαιών στους κολίγους, γιατί ήθελαν να προσελκύσουν πλούσιους Έλληνες του εξωτερικού ως επενδυτές, επιζητώντας διακαώς την εισροή νέων κεφαλαίων στην Ελλάδα. Η χώρα κατέρρεε από τις συνέπειες της τότε «ελεγχόμενης πτώχευσης» και την υποταγή στους Βρετανούς. Όπως ήταν φυσικό, τοπικές εξεγέρσεις άρχισαν σταδιακά να ξεσπούν στη Θεσσαλία, με σπίθα την άρνηση των κολίγων να παραδώσουν στους τσιφλικάδες το ποσοστό της σοδειάς που απαιτούσαν.

Οι αγρότες του θεσσαλικού κάμπου βρίσκονται σε αναβρασμό. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ιδρύονται οι πρώτοι αγροτικοί σύλλογοι σε Καρδίτσα, Τρίκαλα και Λάρισα, που οργανώνουν μαζικές κινητοποιήσεις και συλλαλητήρια στις μεγάλες πόλεις. Ο Μαρίνος Αντύπας, πρωτο-σοσιαλιστής ιδεολόγος και υπέρμαχος της κοινωνικής απελευθέρωσης, το 1906 φεύγει από το Αργοστόλι και εγκαθίσταται στη Θεσσαλία, όπου αφιερώνεται αποκλειστικά στην υπόθεση της απελευθέρωσης των κολίγων. Γυρίζει στα χωριά του θεσσαλικού κάμπου και με τα επαναστατικά του κηρύγματα προπαγανδίζει την απαλλοτρίωση των τσιφλικιών. Τα λόγια του ξε-

σηκώνουν τους κολίγους και ταυτόχρονα μπαίνει στο στόχαστρο των τσιφλικάδων, των επιστατών και των αντιδραστικών κύκλων της Θεσσαλίας, που προετοιμάζουν την εξόντωσή του. Τελικά, οι τσιφλικάδες τον δολοφονούν στον Πυργετό Λάρισας στις 8 Μαρτίου 1907.

Ο σπόρος, όμως, του αγώνα των κολίγων είχε ήδη φυτευτεί. Σε αρκετές περιοχές πήραν τα όπλα εναντίον των τσιφλικάδων. Άρχισαν πλέον να σηκώνουν κεφάλι και να αμφισβητούν ανοιχτά την απόλυτη εξουσία του τσιφλικά - φεουδάρχη. Για τις 6 Μαρτίου 1910 οργανώθηκε πανθεσσαλικό αγροτικό συλλαλητήριο στη Λάρισα, με αφορμή τη συζήτηση για το αγροτικό νομοσχέδιο στη Βουλή. Από νωρίς το πρωί άρχισαν να συρρέουν στην πόλη διαδηλωτές από τα γύρω χωριά. Στον σιδηροδρομικό σταθμό του Κιλελέρ, περίπου 200 χωρικοί θέλησαν να επιβιβαστούν σε τρένο χωρίς να πληρώσουν, για να μεταβούν στην κινητοποίηση. Όταν ο διευθυντής των Θεσσαλικών Σιδηροδρόμων αρνήθηκε, άρχισαν να λιθοβολούν τον συρμό. Η χωροφυλακή τότε άνοιξε πυρ κατά των αγροτών, όπου δύο εξ αυτών δολοφονήθηκαν και αρκετοί τραυματίστηκαν. Το τρένο απομακρύνθηκε, αλλά σε απόσταση ενός χιλιομέτρου επαναλήφθηκαν ακριβώς τα ίδια γεγονότα, με 800 αγρότες αυτή τη φορά. Ο στρατός ξαναπυροβολεί, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν επιπλέον τέσσερις αγρότες και να τραυματιστούν πολλοί. Οι δολοφονικές επιθέσεις του στρατού γίνονται γνωστές στους συγκεντρωμένους κολίγους στη Λάρισα και αρχίζουν οι έντονες διαμαρτυρίες. Οι δυνάμεις καταστολής τούς ζητούν να διαλυθούν, αλλά αυτοί δεν υποχωρούν και τελικά η χωροφυλακή, όντας ανήμπορη να τους σταματήσει, επιτρέπει τη διαδήλωση. Πολλοί ήταν οι συλληφθέντες και οι προφυλακιστέοι διαδηλωτές, όλοι όμως αθώωθηκαν στις 23 Ιουνίου του ίδιου έτους. Η εξέγερση κέρδισε τη συμπάθεια του ελληνικού λαού, εντείνοντας τις πιέσεις για επίλυση του αγροτικού ζητήματος, ωστόσο δεν κατάφερε να επεκταθεί σε όλη τη χώρα, ακριβώς επειδή ο θεσμός του κολίγου υπήρχε μόνο στη Θεσσαλία.

Μετά την εξέγερση του Κιλελέρ, το αγροτικό ζήτημα θα μπει δυναμικά στο προσκήνιο. Ο Βενιζέλος ήδη από το 1911 ξεκίνησε να υπόσχεται στους κολίγους την αναδιανομή των γαιών, για να αυξήσει την επιρροή του. Ωστόσο, δεν είχε πρόθεση να προχωρήσει γρήγορα σε αυτό το μέτρο. Με τα νομοθετικά διατάγματα του 1911 και του 1917 μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό τσιφλικιών μοιράστηκε στους κολίγους και αυτό με σκοπό τη διύρυνση των υποστηρικτών του Βενιζέλου για πολιτικούς σκοπούς (Εθνικός Διχασμός – σύγκρουση με το Παλάτι, είσοδος της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ).

Τελικά, το αγροτικό ζήτημα ρυθμίστηκε συνολικά μετά την οκταετία 1923-31, όταν, κάτω από το βάρος του προσφυγικού ζητήματος (1.300.000 περίπου πρόσφυγες έπρεπε να αποκατασταθούν στην Ελλάδα), αναδιανεμήθηκε το 68% των καλλιεργήσιμων εκτάσεων της Θεσσαλίας και το 35,5% συνολικά της χώρας. Με την αγροτική μεταρρύθμιση του 1917-1923 υπολογίζεται ότι απαλλοτριώθηκαν συνολικά πάνω από 1700 τσιφλικά σε Θεσσαλία και Β. Ελλάδα και διανεμήθηκαν σε 260.000 γηγενείς και προσφυγικές οικογένειες.

■ Γρηγόρης Καρβούνης

Ανέστης Σουβατσόγλου (1944 - 2020)

Στις 15/2/2020 πέθανε ο σύντροφος Ανέστης Σουβατσόγλου, σε ηλικία 76 ετών. Ο σ. Ανέστης ήταν ένας αγωνιστής του εργατικού και επαναστατικού κινήματος που σ' όλη του τη ζωή πάλεψε για τα συμφέροντα της εργατικής τάξης, για τις ιδέες του, για μια κοινωνία δίκαιη, χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση, για μια κοινωνία Σοσιαλιστική.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα στα δύσκολα χρόνια της κατοχής και των μετεμφυλιακών χρόνων, των διώξεων και της εξαθλίωσης. Ο σ. Ανέστης πήγε λίγες τάξεις σχολείο, αλλά δεν ήταν αμόρφωτος. Είχε μορφωθεί μέσα στους κοινωνικούς αγώνες και στις κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις του εργατικού κινήματος. Προερχόμενος από αριστερή οικογένεια, συνέχισε και εμπλούτισε αυτή την παράδοση κάτω από τη σημαία αρχικά των Λαμπράκηδων και αργότερα του επαναστατικού μαρξισμού του ΚΔΚΕ, και των οργανώσεων που το διαδέχθηκαν. Παρά τη σοβαρή αναπηρία που είχε συμμετείχε ενεργά, μαχητικά και με το γνωστό του πάθος σε όλους τους αγώνες, εργατικούς και πολιτικούς, πριν τη δικτατορία: στα «Ιουλιανά», στους αγώνες για το γκρέμισμα της δεξιάς και του Καραμανλή και σε κάθε μικρή και μεγάλη κινητοποίηση, είτε σε κεντρικό είτε σε τοπικό επίπεδο.

Στη δικτατορία ήταν παρόν στον αγώνα για την ανατροπή της, μέσα από τις Δημοκρατικές Επιτροπές Αντίστασης(ΔΕΑ), συνελήφθηκε (μαζί με άλλους 37), βασανίστηκε και καταδικάστηκε σε 10 χρόνια κάθειρξη. Στην κατάληψη και εξέγερση του Πολυτεχνείου συμμετείχε με την ίδια αγωνιστικότητα και πάθος από την πρώτη μέρα. Η συμβολή του στην συγκρότηση και δράση της Εργατικής Συνέλευσης υπήρξε πολύ μεγάλη.

Στη Μεταπολίτευση συμμετείχε με τον ίδιο ενεργό και μαχητικό τρόπο σ' όλους μεγάλους εργατικούς και πολιτικούς αγώνες. Ο σ. Ανέστης πάντοτε ενδιαφέρονταν και πάλευε και την οικοδόμηση του επαναστατικού κόμματος στην χώρα μας, όσο και για την 4η Διεθνή για την οποία φρόντιζε να μαθαίνει την πορεία της στο παγκόσμιο κίνημα.

Ο σ. Ανέστης ήταν ένας συνειδητοποιημένος αγωνιστής, ένας επαναστάτης κομμουνιστής. Σεμνός, πάντοτε έτοιμος να μάθει και να μεταφέρει τις ιδέες του κομμουνισμού και το ήθος του αγωνιστή, πάντοτε έτοιμος για κάθε θυσία, πάντοτε έτοιμος να προσφέρει βοήθεια σ' όποιον την χρειαζόνταν. Ο σ. Ανέστης υπήρξε από εκείνους τους αγωνιστές που το εργατικό κίνημα μπορεί να αισθάνεται υπερήφανο. Οι εμπειρίες της ζωής, οι αγώνες του, όπως και οι μαρξιστικές του γνώσεις ήταν τα εφόδια που τον συνέδεσαν με τις ιδέες του επαναστατικού μαρξισμού-τροτσκιισμού και τον έφεραν σε αντίθεση με τον σταλινισμό.

Καλό σου ταξίδι σ. Ανέστη. Αφήνεις σε μια δύσκολη στιγμή το εργατικό κίνημα και τους συντρόφους σου που υποφέρουν από τα δεινά των νεοφιλελευθέρων πολιτικών και από τη σήψη και διαφθορά των αστών πολιτικών και όχι μόνο. Ωστόσο, αφήνεις πίσω τους αγώνες σου, τη στάση της ζωής σου, τη σεμνή και ηρωική προσωπικότητά σου και πολλά άλλα που είναι μια σημαντική παρακαταθήκη για τις νεότερες γενιές των προλεταριακών κομμουνιστών αγωνιστών. Να είσαι βέβαιος ότι αυτά που αφήνει θα τα βρουν πολλοί πρωτοπόροι αγωνιστές στις μεγάλες συγκρούσεις που έρχονται.

Η Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας, οι σύντροφοι σου όπως και πολλοί άλλοι που βρίσκονται νοερά εδώ, εκφράζουν τα βαθιά τους συλλυπητήρια στην αγαπημένη σου αδελφή Φωτεινή, που τόσο πολύ σου συμπαραστάθηκε σ' όλη σου τη ζωή, στο αδελφικό σου φίλο και σύντροφο Γιάννη, στους συγγενείς, συντρόφους, φίλους και στη μεγάλη σου οικογένεια τους εργάτες, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία. Καλό σου ταξίδι.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΩΝ
ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ (μέρος γ')

Η στάση των επαναστατών και του προλεταριάτου στον πόλεμο

Το ενδεχόμενο ενός ελληνοτουρκικού πολέμου και οι αναλύσεις της Αριστεράς

Η αλλαγή του συνολικού συσχετισμού δύναμης μεταξύ της ελληνικής και της τουρκικής αστικής τάξης (αλλαγή που απαιτεί μια νέα συνολική διευθέτηση, διαφορετική από τη σημερινή, που στηριζόταν σε έναν άλλο συσχετισμό), η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών (λόγω και της χειροτέρευσης της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού) μεταξύ των «νεοαναδυόμενων» (Κίνα, Ρωσία κ.ά.) και των «παραδοσιακών» ιμπεριαλιστών (ΗΠΑ, ΕΕ κ.ά.), η εσώτερη λογική του πολεμικού κυκλώνα στην περιοχή μας (που τότε μειώνεται και τότε εντείνεται, τότε αλλάζει εστία και τότε γενικεύεται) αλλά και η πρόσθεση στις παλιές αιτίες του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού για τον λεγόμενο «θησαυρό» των υδρογονανθράκων (ΑΟΖ κ.λπ.), έχουν οξύνει σε επικίνδυνο βαθμό την ελληνοτουρκική σύγκρουση, φέρνοντας ολοένα και πιο κοντά το ενδεχόμενο ενός θερμού επεισοδίου, που θα αποτελέσει τον προθάλαμο ενός γενικευμένου ελληνοτουρκικού πολέμου, γιγαντιαίων καταστροφικών διαστάσεων, αν και, κατά πάσα πιθανότητα, πολύ σύντομου σε χρονική διάρκεια. Αυτή η επικίνδυνη εξέλιξη έχει πυροδοτήσει μια, καταρχάς καλοδεχούμενη, πληθώρα αναλύσεων από την πλευρά της Αριστεράς, σχετικά με τη στάση του ελληνικού προλεταριάτου, των φτωχών λαϊκών μαζών και της νεολαίας απέναντι σε αυτόν τον τρομακτικό κίνδυνο.

Ωστόσο, αυτές οι αναλύσεις εμφανίζουν τρία βασικά μειονεκτήματα: α) Η ανάλυση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών (και ιδιαίτερα στην περιοχή μας) είτε λείπει εντελώς και αντικαθίσταται από γενικολογίες περί εθνικών ανταγωνισμών σε ευρωπαϊκό ή παγκόσμιο επίπεδο, είτε, όταν υπάρχει, χρησιμεύει ως αδιαφορη φιλολογική «εισαγωγή», κάπου στο φόντο, χωρίς καμία επίπτωση και βαρύτητα στην εξέλιξη του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού. β) Παραγνωρίζεται σε γενικές γραμμές η πλούσια εμπειρία του επαναστατικού προλεταριάτου και του κομμουνιστικού κινήματος, εδώ και δύο αιώνες περίπου, στην αντιμετώπιση των διαφόρων πολέμων. Κατά κανόνα, η όποια σύντομη και επιφανειακή αναφορά γίνεται μόνο στη γερμανική κατοχή και τη στάση του ΚΚΕ, που στην πράξη δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μια άκριτη υποταγή στη ρεφορμιστική πολιτική. γ) Εξίσου παραγνωρίζεται και η αντιμετώπιση του «εθνικού ζητήματος», της «εθνικής ανεξαρτησίας» κ.ά. από τον επαναστατικό μαρξισμό, με αποτέλεσμα οι αναλύσεις να καταλήγουν είτε στην αναγόρευση της «εθνικής ανεξαρτησίας» σε θέμα ταμπού (με μια υστερική και υπερϊστορική υπεράσπιση της «εθνικής ανεξαρτησίας» ή με μια συγκαλυμμένη μορφή, αυτή με το λεγόμενο «ταξικό πρόσημο»), είτε σε μια υγιή απόρριψη του εθνικισμού, που ωστόσο μένει μεσοστρατίζ και δεν ολοκληρώνεται με τον διεθνισμό, με αποτέλεσμα να καταλήγει εκεί που καταλήγει και ο αφηρημένος πασιφισμός, δηλαδή, στην κρίσιμη στιγμή, στην υποταγή μπροστά στο εθνικό συμφέρον και στον πόλεμο. Είναι ανάγκη λοιπόν, προτού προχωρήσουμε στη στάση μας απέναντι στον ενδεχόμενο ελληνοτουρκικό πόλεμο, να παρουσιάσουμε, έστω εν συντομία, τις

θέσεις του επαναστατικού μαρξισμού απέναντι στον πόλεμο και στο εθνικό ζήτημα.

Η θέση των επαναστατών απέναντι στον πόλεμο

Σε όλους τους αγωνιστές του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος το ζήτημα του πολέμου δημιουργεί μια «δυσφορία», μια, ως ένα βαθμό, δικαιολογημένη αμηχανία. Όχι τυχαία. Ο πόλεμος είναι πάντοτε μια σύγκρουση μεταξύ χωρών, κρατών, εθνών (εδώ δεν αναφερόμαστε σε, εντός ή εκτός εισαγωγικών, καθαρόαιμους εμφύλιους ή ταξικούς πολέμους). Ως σύγκρουση χωρών, κρατών και εθνών, φαίνεται να μας εισάγει σε μια άλλη σφαίρα, πέρα και εκτός της γνωστής σφαίρας της ταξικής πάλης μέσα σε κάθε χώρα — σε μια σφαίρα άγνωστη και θολή, γι' αυτό και δημιουργείται σύγχυση. Η πραγματικότητα όμως είναι εντελώς διαφορετική, μια που δεν φεύγουμε ούτε για μια στιγμή από τη σφαίρα της ταξικής πάλης.

Όχι τυχαία οι μαρξιστές έχουν ως σύνθημά τους την περίφημη ρήση του σπουδαίου στρατηγικού αναλυτή Κλαούζεβιτς: «Ο πόλεμος είναι η συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα», δίνοντας ίσως μεγαλύτερη έμφαση στη «συνέχιση της πολιτικής». Με άλλα λόγια, κάτω από την επιφάνεια, πίσω από το πέπλο ενός πολέμου ως σύγκρουσης χωρών, κρατών, εθνών, θα πρέπει να αναζητήσει κανείς την πολιτική, δηλαδή τη σύνθεση και τον συνδυασμό των διαφόρων τάξεων (προλεταριάτο, αστική τάξη, μικροαστικά στρώματα, φεουδαρχίες ή αυταρχίες, κάστες κ.ά.) ή στρωμάτων και μερίδων των τάξεων, τα συμφέροντά τους καθώς και ποιους και σε τι αντικειμενικά εξυπηρετεί ο κάθε πόλεμος. Στο τέλος-τέλος, δεν υπάρχει κάποιο άλλο υπερταξικό ή υπερϊστορικό κριτήριο για να κρίνει κανείς αν ένας πόλεμος είναι «προοδευτικός» ή «αντιδραστικός», παρά μόνο αν τον κρίνει με βάση το ποιας τάξης τα συμφέροντα εξυπηρετεί και σε ποιο ιστορικό σκαλί ανεβάζει ή κατεβάζει την εκάστοτε κοινωνία ή κοινωνίες.

Αν και δεν θα ήταν αδιάφορο, κάθε άλλο, εντούτοις θα ξέφευγε από το περιορισμένο πεδίο της ελληνοτουρκικής σύγκρουσης να αναφερθούμε στους πολέμους γενικά. Θα πρέπει αναγκαστικά να περιοριστούμε στους πολέμους στη σημερινή εποχή, δηλαδή στην εποχή του ιμπεριαλισμού, του σταδίου παρακμής του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος.

Στην εποχή του ιμπεριαλισμού, είναι κοινά αποδεκτό για την Αριστερά (ρεφορμιστική, κεντριστική ή επαναστατική) ότι

έχουμε δύο μεγάλες κατηγορίες πολέμων: α) τον πόλεμο μεταξύ δύο ιμπεριαλιστικών χωρών, κρατών ή εθνών και β) τον πόλεμο μεταξύ ενός ιμπεριαλισμού και μιας μη ιμπεριαλιστικής χώρας (δηλαδή αποικιακής, μισοαποικιακής, εξαρτημένης, καθυστερημένης κ.ά.). Αυτό δεν σημαίνει ότι ένας πόλεμος, ειδικά όταν είναι γενικευμένος, όπως οι δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι, δεν είναι ένας συνδυασμός αυτών των δύο βασικών κατηγοριών πολέμων: σίγουρα είναι και πολλές φορές μπορεί να περιλαμβάνει, όπως ο Β' Παγκόσμιος, και άλλου είδους πολέμους και κοινωνίες (π.χ. μετακαπιταλιστικές κοινωνίες, γραφειοκρατικοποιημένες ή μη κ.ά.). Όπως σε κάθε ταξική πάλη, δεν συμμετέχουν μόνο η αστική τάξη και το προλεταριάτο, οι δύο βασικοί αντίπαλοι, αλλά σε κάθε στρατόπεδο υπάρχει και μια σειρά άλλων τάξεων, στρωμάτων, μερίδων και κοινωνικών κατηγοριών, έτσι και ένας πόλεμος μπορεί να είναι ένας συνδυασμός ακόμη πιο πλούσιος απ' αυτόν που αναφέραμε. Παρ' όλα αυτά, αρκεί κανείς να εξετάσει αυτές τις δύο μεγάλες κατηγορίες πολέμων, για να μπορέσει σε γενικές γραμμές να προσανατολιστεί σωστά σε σχέση με έναν οσοδήποτε σύνθετο πόλεμο.

Η θέση των επαναστατών απέναντι σε έναν

ενδοϊμπεριαλιστικό πόλεμο

Προκαταβολικά να πούμε ότι σε αυτή την κατηγορία πολέμων θα πρέπει να εντάξουμε και τους πολέμους μεταξύ δύο μη ιμπεριαλιστικών χωρών (δύο μισοαποικιακών ή ακόμη μισοβιομηχανοποιημένων χωρών, όπως η Ελλάδα και η Τουρκία κ.ά.), στον βαθμό βέβαια που η μία από τις δύο δεν υλοποιεί, δια αντιπροσώπου, μια επίθεση ιμπεριαλιστικού κράτους ενάντια σε μια μη ιμπεριαλιστική χώρα. Υπάρχουν γενικά στην ιστορία πολλά τέτοια παραδείγματα, όπως π.χ. ο πόλεμος μεταξύ Ιράκ και Ιράν τη δεκαετία του 1980, όπου το Ιράκ υλοποιούσε (πέρα από τα συμφέροντα της αστικής τάξης του και του καθεστώτος του) την αμερικάνικη επιθετικότητα απέναντι στο Ιράν και στην ιρανική επανάσταση του 1979, ακόμη και με την κατάρχη της στην άνοδο του καθεστώτος των μουλάδων.

Όπως και να 'χει, στην επιφάνεια φαίνεται να υπάρχει μια ομοφωνία στην Αριστερά, τόσο για τον χαρακτήρα ενός ενδοϊμπεριαλιστικού πολέμου όσο και για την πολιτική του εργατικού κινήματος απέναντι σε έναν τέτοιο πόλεμο: είμαστε αντίθετοι σε έναν τέτοιο πόλεμο, ως πόλεμο μεταξύ

ληστών για την αναδιανομή των σφαιρών επιρροής και των αγορών του πλανήτη, και ακολουθούμε την πολιτική του επαναστατικού ντεφαιτισμού.

Επί της ουσίας, όμως, τα πράγματα δεν είναι καθόλου έτσι, ούτε στο ένα ζήτημα (δηλαδή στον χαρακτήρα του πολέμου), ούτε στο άλλο (δηλαδή στην πολιτική του εργατικού κινήματος απέναντι σε έναν τέτοιο πόλεμο).

Η επιχειρηματολογία του ΚΚΕ και ορισμένων μαοσταλινογενών οργανώσεων πηγαίνει κάπως έτσι: αν η ελληνοτουρκική σύγκρουση ήταν μια σύγκρουση μεταξύ δύο ιμπεριαλιστικών χωρών, τότε αναμφισβήτητα θα κρατούσαμε τη λενινιστική στάση στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο — αλλά δεν πρόκειται για μια τέτοια περίπτωση, οπότε... οπότε θα πρέπει να υπερασπιστούμε την εθνική ανεξαρτησία της χώρας μας. Αυτή η βιαστική αποδοχή τους της λενινιστικής πολιτικής στον Α' Π.Π. είναι και δόλια και υποκριτική. Κανένας από τους πολιτικούς τους προγόνους, που εξακολουθούν να τιμούν, δεν υιοθέτησε στον Β' Π.Π. τη λενινιστική πολιτική («περιέργως», είναι μόνο η σημερινή ηγεσία του ΚΚΕ που στέκεται επικριτική, αν και με έναν σχιζοφρενικό τρόπο, απέναντι στη στάση του κόμματος αλλά και γενικά των κομμουνιστικών κομμάτων στον Β' Π.Π.). Όλα τα σταλινοποιημένα κομμουνιστικά κόμματα των ιμπεριαλιστικών χωρών (ΗΠΑ, Αγγλία, Γαλλία κ.ά.) υιοθέτησαν την ακριβώς αντίθετη πολιτική, δηλαδή αυτή που υιοθέτησαν στον Α' Π.Π. η 2^η Διεθνής και τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, που, ενώ μέχρι την παραμονή του πολέμου διακήρυτταν «Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε», μόλις ξέσπασε ο πόλεμος μετέτρεψαν το επαναστατικό σύνθημα, όπως σημείωνε εύστοχα η Ρόζα Λούξεμπουργκ, σε «Προλετάριοι όλων των χωρών αλληλοσφαχτείτε». Επικαλέστηκαν τις γνωστές φθηνές δικαιολογίες: «υπεράσπιση της πατρίδας», «αγώνας για την απελευθέρωση των καταπιεσμένων εθνών» (πάντοτε των εθνών που καταπίεζε ο αντίπαλος ιμπεριαλιστής και όχι ο «δικός μας» ιμπεριαλισμός), «υπεράσπιση της δημοκρατίας μας» απέναντι στον ολοκληρωτισμό της αντίπαλης ιμπεριαλιστικής χώρας ή απέναντι στον ρώσικο δεσποτισμό κ.ο.κ., κ.ο.κ. Με τις ίδιες ακριβώς δικαιολογίες, ακολούθησαν την ίδια πολιτική με τη σοσιαλδημοκρατία και τα διάφορα σταλινοποιημένα κομμουνιστικά κόμματα των ιμπεριαλιστικών χωρών στον Β' Π.Π., αυτή τη φορά βέβαια με ένα επιφανειακό ρετουσάρισμα: τώρα ήταν θέμα υποστήριξης της ΕΣΣΔ, που συμμαχούσε με το ένα ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο, ή ζήτημα υπεράσπισης της «δημοκρατίας» απέναντι στον γερμανοϊταλικό «φασισμό» κ.ο.κ., κ.ο.κ. Με αυτή την έννοια, όταν, τόσο το ΚΚΕ όσο και ορισμένες μαοσταλινογενείς οργανώσεις, διακηρύττουν ότι ακολουθούν τη λενινιστική πολιτική, λένε απλώς ψέματα και προσπαθούν να εξαπατήσουν, συνειδητά ή ασυνείδητα, τους αγωνιστές του εργατικού κινήματος.

(Στο επόμενο φύλλο της Ε.Π., η ολοκλήρωση του κεφαλαίου για τη στάση των επαναστατών στον πόλεμο και η εξέταση του λεγόμενου εθνικού ζητήματος).

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

Επιτροπή «Ελλάδα 2021»

Ιδεολογική προπαγάνδα για ενιαίο εθνικό αφήγημα

■ Σοφία Καρασαρλίδου

Εν όψει της επετείου το 2021 των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, η κυβέρνηση της ΝΔ νομοθέτησε την ίδρυση επιτροπής με τίτλο «Ελλάδα 2021». Η επιτροπή υπάγεται στον πρωθυπουργό και ανάμεσα στους σκοπούς της είναι η **ανάπτυξη του εθνικού αφηγήματος της Ελλάδας, με σκοπό την ενιαία εικόνα και ταυτότητα της χώρας και των φορέων του ελληνικού κράτους.**

Στην επιτροπή συμμετέχουν 43 μέλη (έλληνες καθηγητές του εξωτερικού, πανεπιστημιακοί από Βρετανία και ΗΠΑ, όπως οι Mark Mazower, Roderick Beaton, Richard Clogg, ιστορικοί, πολιτικοί επισημότητες, καλλιτέχνες και εκπρόσωπος της εκκλησίας, ο μητροπολίτης Δημητριάδος Ιγνάτιος) και πρόεδρός της είναι η Πάννα Αγγελοπούλου.

Η επιτροπή συνεργάζεται με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, θα αξιολογεί και θα εγκρίνει τις δράσεις που θα γίνουν από φορείς και ιδρύματα και θα βρει χορηγούς γι' αυτές. Οι άξονες των δράσεων είναι: α) Η Επανάσταση του 1821 ως καταστατικό στοιχείο της ελληνικής ιστορίας, αλλά και ως ψηφίδα της παγκόσμιας ιστορίας, β) Η Ελλάδα σήμερα μετά από πορεία 200 χρόνων, Έλληνες που αφήνουν το αποτύπωμά τους στον κόσμο τα τελευταία 200 χρόνια, γ) Το 2021 ως παράθυρο για την Ελλάδα του μέλλοντος.

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, στην πανηγυρική εκδήλωση στη Βουλή, δήλωσε: «Το 2021 είναι μια ευκαιρία για τη χώρα να ξανα συστηθεί στη διεθνή κοινότητα μετά από την πολυετή κρίση» και «θα πρέπει να γίνει αφετηρία ενός νέου δημιουργικού ρεύματος του Ελληνισμού».

Από τους σκοπούς της επιτροπής και τις δηλώσεις του πρωθυπουργού βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι θα χρησιμοποιηθούν αυτές οι δράσεις για την ιδεολογική προπαγάνδα ενός εθνικού αφηγήματος. Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που επιβάλλεται κάτι τέτοιο, καθώς η αντίληψη της αστικής τάξης και των διανοουμένων της για την ιστορία είναι ότι αυτή υποτάσσεται στις ανάγκες της αστικής ιδεολογίας. Ο Γιάννης Κορδάτος, 100 περίπου χρόνια μετά την επανάσταση, το 1924, εξέδωσε το βιβλίο «Η κοινωνική σημασία της ελληνικής επανάστασης του 1821», προκαλώντας έντονες αντιδράσεις: «Όπως είπαμε, ιστορικοί, δημοσιολόγοι, λόγιοι, δάσκαλοι κ.λπ., που είναι οι πνευματικοί ηγέτες της αστικής τάξης, γρά-

φουν και λένε πως το νεοελληνικό έθνος κρατά τα ίσα απ' την αρχαία Ελλάδα. Ο Παπαρηγόπουλος μάλιστα έγραψε και πεντάτομη «Ιστορία του ελληνικού έθνους», προσπαθώντας –δηλαδή πλαστογραφώντας την ιστορία – ν' αποδείξει πως από την ομηρική εποχή ως τα 1821 υπάρχει ενότητα της ελληνικής φυλής. Χωρίζουν μάλιστα σε τρεις σταθμούς την ελληνική ιστορία: στον αρχαίο ελληνισμό, στον μεσαιωνικό και στον νεότερο. Ο χωρισμός αυτός είναι ξεκάρφωτος και πλάσμα της φαντασίας. Στην αρχαία εποχή υπήρχαν Έλληνες και Ελληνικές Πολιτείες, όχι όμως και Ελληνικό Έθνος με σημασία πολιτική. Ελληνισμός στο Μεσαίωνα με την έννοια του έθνους δεν υπήρξε ποτέ. Υπήρχαν μόνο Έλληνες και ελληνόγλωσσοι πληθυσμοί, δεν αποτελούσαν όμως συγκροτημένο Έθνος» (Γιάννης Κορδάτος, «Η κοινωνική σημασία της ελληνικής επανάστασης του 1821», εισαγωγή - οι ρίζες της νεοελληνικής εθνότητας και ο σχηματισμός του νεοελληνικού έθνους, σελ. 27-28, εκδόσεις Επικαιρότητα, Αθήνα 1974).

Βασικά στοιχεία της αστικής ιδεολογίας είναι λοιπόν ότι υπάρχει αδιάλειπτη συνέχεια του ελληνικού έθνους από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα και αδιάλειπτη εθνική συνείδηση ακόμη και κάτω από τις πλέον δύσκολες συνθήκες. Τα εθνικά κράτη όμως εμφανίζονται με την ανάπτυξη του καπιταλισμού. Πιο πριν, στη φεουδαρχία, στην αρχαιότητα, δεν υπάρχει το έθνος-κράτος, ούτε στην πραγματικότητα, ούτε στη συνείδηση των ανθρώπων. Το έθνος-κράτος αποτέλεσε αναγκαίο όρο για την ανάπτυξη της καπιταλιστικής παραγωγής και την κυριαρχία της αστικής τάξης. Η ενιαία εθνική αγορά, το ενιαίο νομισματικό και νομικό σύστημα, η ασφάλεια για όλους τους καπιταλιστές είναι οι ανάγκες που επιβάλλουν τα εθνικά κράτη. Κάθε αστική επανάσταση για να αποτινάξει τη φεουδαρχία ανέπτυξε την εθνική συνείδηση και δημιούργησε το εθνικό της κράτος.

Η επανάσταση του 1821 αποτέλεσε την αστική επανάσταση στην Ελλάδα. Δεν ήταν αποτέλεσμα των αιώνων ιδεών της αστικής τάξης για το έθνος, αλλά της οικονομικής κυριαρχίας της και της ανάγκης για αστικό εθνικό κράτος, που θα την εξασφάλιζε. Ο στρατιωτικός χαρακτήρας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας επηρέασε τη δημιουργία της αστικής τάξης στην Ελλάδα σε σχέση με τη δυτική Ευρώπη, καθώς η οικονομική επιβίωση της αυτοκρατορίας στηριζόταν στην επέκτασή της. Η έλλειψη

ατομικής ιδιοκτησίας της γης, καθώς αυτή ανήκε στον σουλτάνο μέχρι την εμφάνιση των τσιφλικιών στην περίοδο της παρακμής της αυτοκρατορίας, δεν ευνοούσε την ανάπτυξη της αριστοκρατίας. Επιπλέον, οι πόλεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία δεν αποτέλεσαν την κοιτίδα για την ανάπτυξη αστικής τάξης, εμπορικού κεφαλαίου και χειροτεχνικής παραγωγής.

Οι όροι σχηματισμού εμπορικού κεφαλαίου από μη Οθωμανούς, κυρίως Έλληνες, θα δημιουργηθούν απ' τα τέλη του 17^{ου} αιώνα, όταν η αυτοκρατορία θα ανοιχτεί στην ανάπτυξη του εμπορίου των χωρών της Δύσης και θα πάψει να είναι μια κλειστή οικονομία, χωρίς ιδιαίτερες ανταλλακτικές σχέσεις και αγορά. «Στα 1784 οι Έλληνες ήταν σε θέση να παρουσιάσουν, μέσα σε μια συνολική κίνηση του λιμανιού της Αλεξάνδρειας από 500 πλοία, 150 ελληνικά με διάφορες σημαίες, απέναντι σε 190 γαλλικά, αγγλικά, βενετσιάνικα, ολλανδικά, ρωσικά και ραγουζέικα μαζί» (Σεραφεΐμ Μάξιμος, «Η αυγή του ελληνικού καπιταλισμού: τουρκοκρατία 1685-1789», σελ. 97, εκδόσεις Στοχαστής 2008). Οι ευρωπαίοι έμποροι θα προσεταιριστούν τους Έλληνες για να διεισδύσουν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και οι τελευταίοι θα εκμεταλλευτούν αυτό το γεγονός και θα αναδειχθούν σε κυρίαρχους στη ναυτιλία. Επιπλέον, οι έλληνες έμποροι αποκόμισαν τεράστια κέρδη σπάζοντας τον αποκλεισμό της Γαλλίας λόγω της Γαλλικής Επανάστασης από την Αγγλία και τις άλλες μοναρχικές δυνάμεις της Ευρώπης, ενώ ωφελήθηκαν και από τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) μεταξύ Ρωσίας και Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και πέρασε στα χέρια τους το εμπόριο σιτηρών της νότιας Ρωσίας και της Μαύρης Θάλασσας.

Έτσι, πριν την επανάσταση, η οικονομική υπεροχή στο εμπόριο και τη ναυτιλία είχε περάσει στα χέρια των ελλήνων εμπόρων, εφοπλιστών και караβοκυράων. Ταυτόχρονα, διενεργούσαν και το χερσαίο εμπόριο της αυτοκρατορίας με караβάνια, ενώ σε κάποιες περιοχές αναπτύχθηκε και η χειροτεχνική παραγωγή. Οι μη ευνοϊκές συνθήκες στην Οθωμανική Αυτοκρατορία για την ανάπτυξη αυτών των οικονομικών δραστηριοτήτων οδήγησαν σε μετανάστευση και εγκατάσταση πολλών Ελλήνων σε διάφορες πόλεις της αυτοκρατορίας και της Ευρώπης, όπου ίδρυσαν ελληνικές παροικίες και ανέπτυξαν σημαντική εμπορική δραστηριότητα. Οι έμποροι αυτοί ήρθαν σε επαφή με τις ιδέες της γαλλικής επανάστασης και ωρίμασε η ιδέα της ελληνικής επανάστασης και του εθνικού κράτους.

Οι μύθοι της επίσημης ιστορίας, αυτής που θα ανακυκλώσουν για άλλη μια φορά με την επέτειο των 200 χρόνων, θέλουν τους Έλληνες στο σύνολό τους σκληρά καταπιεζόμενους από τους Οθωμανούς. Στην πραγματικότητα, δημιουργήθηκαν οι προνομιούχες τάξεις των χριστιανών προκρίτων ή κοτζαμπάσηδων, ιδιαίτερα όταν εμφανίστηκαν τα τσιφλίκια. Οι χριστιανοί ραγιάδες ήταν υπόδουλοι όχι μόνο στους Τούρκους, αλλά και στη χειρότερη εκμετάλλευση των κοτζαμπάσηδων μέσω της φορολογίας.

Η άλλη μεγάλη πλαστογράφηση της ιστορίας αφορά τον ρόλο του Πατριαρχείου και των Φαναριωτών. Ο σουλτάνος, από τον 15^ο αιώνα, είχε παραχωρήσει πρόνομια στο Πατριαρχείο, που ουσιαστικά διοικούσε πολιτικά τους χριστιανούς ραγιάδες (εκπαίδευση, δικαστήρια). Από κοντά με τον ανώτερο τουλάχιστον κλήρο και οι Φαναριώτες, που ήταν φοροεισπράκτορες, ασχολούνταν με το εμπόριο στη Μαύρη Θάλασσα και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες, ήταν μορφωμένοι και αποτελούσαν την ανώτερη υπαλληλία της Υψηλής Πύλης. Μάλιστα, από το 1711 αναλάμβαναν οσποδάριο-ηγεμόνες στη Μολδαβία και τη Βλαχία.

Το Πατριαρχείο και οι Φαναριώτες δεν συμμετείχαν στην προετοιμασία της επανάστασης και μετά το ξέσπασμά της πήραν στη συντριπτική τους πλειοψηφία αντίθετη θέση, όπως και οι κοτζαμπάσηδες. Τα οικονομικά τους συμφέροντα ήταν συνδεδεμένα με το οθωμανικό κράτος και δεν ήταν διατεθειμένοι να τα χάσουν για χίμαιρες. Στην επανάσταση σύρθηκαν σε πολλές περιπτώσεις από την πίεση των φτωχών αγροτών και των ναυτών και έκαναν πολλές προσπάθειες να την αποτρέψουν.

Μετά τον Ρήγα Φεραίο και το σχέδιο για μια επανάσταση όλων των υπόδουλων εθνοτήτων ενάντια στον οθωμανικό δεσποτισμό, η Φιλική Εταιρεία έστρεψε τον προσανατολισμό προς την εθνική απελευθέρωση των Ελλήνων και τη δημιουργία εθνικού κράτους, που στη συνέχεια θα είναι ανταγωνιστικό απέναντι στους άλλους βαλκανικούς εθνικισμούς. Η Φιλική Εταιρεία δεν ήταν ενιαία στο εσωτερικό της, καθώς συμμετείχαν διάφορες τάξεις με αντίθετα συμφέροντα. Οι αστοί συντηρητικοί φοβούνταν τη συμμετοχή των λαϊκών στρωμάτων, οι κοτζαμπάσηδες σύρθηκαν στους κόλπους της από τη λογική της επανάστασης και την υπονόμευσαν. Τα πιο δημοκρατικά στοιχεία της επανάστασης (αγρότες, υπάλληλοι, μικροί και μεσαίοι έμποροι και ριζοσπάστες διανοούμενοι) χτυπήθηκαν και ηττήθηκαν στους δύο εμφυλίους πολέμους, που προκάλεσαν οι κοτζαμπάσηδες και οι μεγαλοκαρaboκυραίοι της Ύδρας και των νησιών. Τα κοινωνικά προβλήματα των αγροτών και των ραγιάδων δεν αποτελούσαν την προμετωπίδα του εθνικού αγώνα και δεν βρίσκει κανείς εύκολα στην επίσημη ιστορία πολλά πράγματα για τις εξεγέρσεις και τους αγώνες τους και για τη σημαντική συμβολή τους στην επανάσταση.

Το εθνικό αφήγημα της επιτροπής και του Μητσοτάκη θα προωθεί την εθνική ενότητα, δηλαδή θα παρουσιάζει ότι όλοι είχαν κοινό συμφέρον στην επανάσταση. Κυρίως, θέλει να το αναπαράγει αυτό στο σήμερα, με παλιούς ή εκσυγχρονισμένους μύθους, να αποκρύψει την ταξική πάλη, να παρουσιάσει τα συμφέροντα των κυρίαρχων ελίτ ίδια με τα συμφέροντα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Επιπλέον, θα επιχειρήσει με την «εθνική ενότητα» να εξαφανίσει την ιστορία του εργατικού κινήματος και τον «διχασμό» που επιφέρουν οι αγώνες των εργαζομένων...

